

Utbildningsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

2016-05-04
1 (6)
Dnr 2015:00697

Redovisning av uppdrag om framtagande av ny nationell kurs i svenska som andraspråk samt utveckling av nationella delkurser i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå

Dnr U2015/2595/S

Härmed redovisas uppdraget att utarbeta en ny kursplan i svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå samt att utveckla nationella delkurser i de kurser som omfattar mer än 200 verksamhetspoäng inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå givet i särskild ordning för budgetåret 2015.

Sammanfattning

Skolverket redovisar här förslag till ny kursplan i svenska som andraspråk samt förslag till nationella delkurser i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå.

Uppdraget

Uppdraget inkom i särskild ordning till Skolverket den 3 juni 2015. Nedan redovisas uppdraget att, i enlighet med de bedömningar som gjordes i propositionen *Ökad individanpassning – en effektivare sfi och vuxenutbildning* (prop. 2014/15:85), utarbeta en ny kursplan för kursen svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå samt utveckla nationella delkurser för de kurser inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå som omfattar mer än 200 verksamhetspoäng. Detta innebär att det är för kurserna svenska, engelska och matematik som vardera omfattar mer än 200 verksamhetspoäng som de nationella delkurserna utvecklats. Den nya föreslagna kursen i svenska som andraspråk som utarbetats föreslås omfatta mer än 200 verksamhetspoäng och därmed har nationella delkurser tagits fram även för denna kurs.

I bilaga 1 redovisar Skolverket förslag till ny kursplan i svenska som andraspråk och förslag till nationella delkurser i svenska, svenska som andraspråk, engelska samt matematik inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå.

Genomförande av uppdraget

Utgångspunkter

Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå är en rättighetslagstadgad utbildning som syftar till att ge vuxna de kunskaper de behöver för att delta i samhälls- och arbetslivet, samt för att möjliggöra fortsatta studier. Detta breda syfte har varit en central utgångspunkt för utformningen av kursplaneförslagen och dess skrivningar och det är utifrån vuxenperspektivet och vuxnas lärande som arbetet tagit sitt avstamp. Vidare vänder sig kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå till vuxna som saknar sådana kunskaper som normalt uppnås i grundskolan och mot bakgrund av detta så har likvärdigheten med grundskolans kursplaner utgjort en central aspekt. Det visar sig framför allt i att kursplaneförslagen speglar grundskolans kursplaner nivåmässigt vad gäller slutnivån men även innehållsmässigt vad gäller det centrala innehållet.

Vuxenutbildningen har en heterogen målgrupp, med elever som har olika behov och förutsättningar och olika mål med sina studier. Individanpassning och flexibilitet är därmed bärande tankar i all vuxenutbildning och ytterligare en betydelsefull aspekt i utarbetandet av kursplaneförslagen har således varit att möjliggöra att kurserna kan användas på ett flexibelt sätt, dvs. kan kombineras med exempelvis studier på gymnasial nivå, med ett arbete eller med andra åtaganden. Detta samtidigt som kursplaneskrivningarna behöver öppna upp för att läraren i sin undervisning ska kunna utgå från den enskilda elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Under arbetets gång har därför många avvägningar gjorts vad gäller detaljeringsgraden och val av formuleringar i kursplaneförslagen, samtidigt som en tydlighet har eftersträvat i skrivningarna.

Konstruktionen av den nya kursplanen i svenska som andraspråk samt av de nationella delkurserna i kurserna svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik utgår från de principer som tillämpades inom ramen för uppdraget att göra en översyn av kursplanerna för viss vuxenutbildning (U2010/5853/SV). Dessa principer omfattar även konstruktionen av kunskapskraven.

Arbetsprocessen

Skolverket har med anledning av de föreslagna ändringarna av kursplanerna organiserat ett flertal samrådsförfaranden för olika berörda målgrupper. Sammanlagt åtta hearings har under tiden för utarbetandet av kursplanerna genomförts såväl med lärare i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik, som med berörda myndigheter, organisationer och lärosäten samt med rektorer och har omfattat totalt 52 personer. Skolverket har även organiserat fokusgruppträffar med sammanlagt 29 lärare i de olika ämnen som berörs av uppdraget. Vidare har till varje kurs kopplats en expertgrupp bestående av totalt 15 legitimerade yrkesverksamma lärare. I processen med utarbetandet av kursplanerna har även 20 referenspersoner från verksamheter, myndigheter och lärosäten anslutits, vilka under det pågående arbetet haft till uppgift att bidra med synpunkter och kommentarer på de framtagna kursplaneförslagen.

Kursplaneförslagen har även remitterats enligt Skolverkets rutiner för remissförfarande samt publicerats på Skolverkets webbplats för att verksamheter, lärare och andra intressenter ska kunna ta del av förslagen samt skicka in synpunkter. De synpunkter som inkommit under remissperioden har utgjort betydelsefull återkoppling i arbetet och lett till vissa bearbetningar av förslagen.

Den föreslagna nya kursplanen i svenska som andraspråk har, i enlighet med uppdraget, utformats enligt den bedömning som görs i propositionen *Ökad individanpassning – en effektivare sfi och vuxenutbildning* (prop. 2014/15:85). Detta innebär att den föreslagna nya kursplanen ansluter till kurs D i utbildning i svenska för invandrare. De överlappande delar som identifierats vad gäller den grundläggande läs- och skrivinläringen i kursplanen i utbildning i svenska för invandrare och den nu gällande kursplanen i svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå har bearbetats i förslaget till den nya kursen. Vidare har svenskämnet innehåll skrivits fram tydligare och anpassningar gjorts för att möjliggöra en smidig övergång till den gymnasiala nivån. Eftersom den föreslagna nya kursen i svenska som andraspråk enligt uppdraget ska ansluta till kursplanen i utbildning i svenska för invandrare och bearbetningar av den karaktär som nämns ovan gjorts är det rimligt att kursen minskar i omfattning från nu gällande 1000 verksamhetspoäng. Den nya kursen omfattar enligt förslaget totalt 700 verksamhetspoäng och då omfattningen överstiger 200 verksamhetspoäng så har förslag till nationella delkurser utarbetats även för kursen svenska som andraspråk.

Utifrån den bedömning som görs i ovan nämnda proposition gällande nationella delkurser så har arbetet till övervägande del handlat om att dela in det befintliga kursinnehållet i de ämnen som berörs i nationella delkurser. De nationella delkurser som tagits fram bygger på progression och behöver ses som delar av en helhet, dvs. som delar av de nationella kursplanerna för respektive ämne. I sammanhanget bör det även poängteras att detta sätt att dela in i nationella delkurser är ett sätt som för specifikt dessa ämnen och kurser bedömts vara det mest lämpliga. Avvägningar i arbetet har framför allt rört antalet delkurser som en hel kurs bör delas in i. Här har delvis de olika ämnenas karaktär fått styra men en ambition har varit att inte skapa för många kurser i syfte att undvika att alltför stor börda läggs på en lärare vad gäller administrering och betygssättning av delkurserna. Avvägningar har också gjorts utifrån att uppdraget att utveckla nationella delkurser gäller kurser som omfattar mer än 200 verksamhetspoäng. Tolkningen har därmed gjorts att ingen nationell delkurs bör överskrida 200 verksamhetspoäng.

Synpunkter från remiss

Remissinstanserna ställer sig överlag positiva till förslagen och välkomnar en indelning i nationella delkurser som ett sätt att främja en nationell likvärdighet. Den nya kursplanen i svenska som andraspråk upplevs också av många som tydligare och mer avgränsad mot kursplanen i utbildning i svenska för invandrare samt med en tydligare anslutning till den gymnasiala nivån. Samtidigt lyfts synpunkter på att kursinnehållet delvis är nytt och av vissa upplevs som mer omfattande jämfört med den nu gällande kursplanen. Synpunkter som rör innehåll och nivå har i viss mån bearbetats i förslagen.

Återkommande synpunkter handlar om önskemål som rör implementeringsinsatser och stöd- och kommentarmaterial inför tillämpningen av de förändrade kursplanerna samt om ett behov av stöd för att kartlägga och validera en elevs kunskap för att avgöra vilken delkurs eleven lämpligast kan påbörja. Ett nationellt stöd i detta efterfrågas för att säkerställa den nationella likvärdigheten. Synpunkterna har även berört datum för tillämpning samt att verksamheterna behöver tid att ställa om när det gäller de förändrade kursplanerna. Det gäller såväl det som rör utbildningens organisation som det som rör undervisningen.

Många synpunkter, från framför allt lärare, har även berört betygssättningen av de nationella delkurserna och det har starkt ifrågasatts varför betyg behöver sättas på nationella delkurser över huvud taget när betyg från kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå inte utgör något urvalskriterium för exempelvis studier på gymnasial nivå. Det har även påpekats att med många nationella delkurser riskerar lärarens arbetsbörda att öka genom en ökad betygssättning och en ökad administration. Det skulle i sin tur, enligt vissa synpunkter, kunna få till följd att fokus snarare hamnar på betyg och betygssättning, istället för på den formativa bedömningen i syfte att stödja elevens lärande.

Kursplaneförslagen

I det förslag som remitterades föreslogs parallella delkurser (1a och 1b) i svenska respektive svenska som andraspråk. Som en följd av de remissynpunkter som kom in under remissperioden har de parallella delkurserna slagits samman till en enda delkurs i såväl svenska som svenska som andraspråk. Syftet med sammanslagningen är att skapa ett mer enhetligt system för de nationella delkurserna och bidra till att samma principer för att sätta ett eventuellt sammanfattande betyg tillämpas för samtliga kurser och ämnen. Delkurs 1 i samtliga ämnen samt även delkurs 2 i engelska respektive matematik är mindre omfattande än delkurs 3 och delkurs 4 i de fyra ämnena. Detta syftar dels till att möjliggöra olika ingångsnivåer med anpassning till den heterogena målgruppens behov, dels till att en elev som har behov av att tillgodogöra sig de kunskaper som finns i dessa kurser ska uppleva att kursens mål ligger inom räckhåll och snabbare kan se resultat av sina studier, vilket i sin tur kan verka motivationshöjande samt stärka elevens självförtroende.

Utarbetandet av de nationella delkurserna har i sin tur fått till följd att vissa justeringar under arbetets gång gjorts i de befintliga nationella kursplaner som gäller för varje ämne som berörs av indelningen i nationella delkurser. Den största förändringen rör kursen i svenska. Här har framtagandet av den nya kursplanen i svenska som andraspråk föranlett vissa förändringar avseende innehåll och omfattning även i kursplanen för den nationella kursen i svenska samt för de nationella delkursplanerna i ämnet, eftersom en harmonisering och likvärdighet har eftersträvat mellan ämnena svenska och svenska som andraspråk. Vidare har i kursplanerna för engelska och matematik vissa smärre förändringar av framför allt språklig karaktär gjorts. För de nationella kurserna i engelska respektive svenska så har dessutom vissa justeringar gjorts av den nuvarande verksamhetspoängen i relation till det befintliga centrala innehållet. Verksamhetspoängen för kursen i engelska har i föreliggande förslag reviderats från tidigare 450 verksamhetspoäng till 600 verksam-

hetspoäng medan kursen i svenska reviderats från 1000 verksamhetspoäng till 700 verksamhetspoäng.

Konsekvenser

I samband med införandet av den föreslagna nya kursplanen i svenska som andraspråk och de nationella delkurserna i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik vill Skolverket lyfta betydelsen av att verksamheterna ges stöd i form av implementeringsinsatser, kompetensutvecklingsinsatser samt stöd- och kommentarmaterial som rör framför allt validering, kartläggning, betygssättning, det språkutvecklande arbetssättet samt ämnesdidaktiska frågor ur ett vuxenutbildningsperspektiv.

Skolverket vill specifikt peka på behovet av ett nationellt kartlägningsmaterial alternativt valideringsmaterial som kan stödja och vägleda verksamheterna i att avgöra exempelvis vilken nationell delkurs i ett ämne som en elev är i behov av. Detta skulle i sin tur kunna understödja syftet med de nationella delkurserna, dvs. att främja likvärdigheten i utbildningen och jämförbarheten mellan delkurser över landet samt att minska riskerna med att en elev läser delar av en kurs som eleven redan har kunskaper i.

Skolverket ser, vilket även många remissynpunkter gett uttryck för, att en konsekvens vid införandet av de nationella delkurserna skulle kunna vara en ökad fokusering på betygssättning inom en skolform och nivå där betyget i sig inte är formellt urvalsgrundande på något sätt. För en elev som läser samtliga kurser inom utbildning i svenska för invandrare, samtliga nationella delkurser i svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå samt fortsätter med de tre kurser som finns i svenska som andraspråk på gymnasial nivå kan det innebära att eleven, eventuellt under en relativt kort tidsperiod, kommer att behöva visa sina kunskaper och förmågor i svenska språket vid totalt elva betygssättningstillfällen och varje gång betygssätts utifrån en sexgradig betygsskala.

Skolverket anser vidare att det är angeläget att sträva efter att de förändringar som sker inom vuxenutbildningen mot bakgrund av den beslutade propositionen genomförs och implementeras på ett sätt som ger målgrupperna en enhetlig bild och som visar på hur de olika delarna hänger samman med varandra. De förslag till kursplaner som här redovisas för regeringen, avser Skolverket att fastställa i föreskrifter under sommaren. Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 januari 2017 och ska tillämpas på kurser och nationella delkurser som påbörjas efter utgången av december 2016. För kurser eller delkurser som påbörjas före utgången av december 2016 kommer föreskriftens bilaga gälla i sin äldre lydelse. På så vis ges målgrupperna tid att ställa om inför förändringarna och det ger även Skolverket möjlighet att arbeta med en grundlig implementering under hösten 2016 för att främja en god förståelse för de förändrade kursplanerna och för intentionen med dessa hos verksamheterna.

Avslutande kommentar

Avslutningsvis så önskar Skolverket understryka att det i ett system med nationella kurser och nationella delkurser blir väsentligt att, utifrån varje elevs behov och förutsättningar samt mål med sina studier, identifiera vilken eller vilka kurser eleven är i behov av att läsa. Det bör dessutom betonas att även om de nationella delkurserna bygger på en progressionstanke så finns det inget som säger att en elev behöver ett betyg från en nationell delkurs för att gå vidare till nästa delkurs. Detta eftersom några av intentionerna med de nationella delkurserna är att en elev enbart ska behöva läsa de delar av en kurs som eleven är i behov av samt att delkurserna på så vis kan främja en effektivisering och eventuell förkortning av en elevs studier.

Validering och kartläggning av elevens kunskaper sker redan idag inom vuxenutbildningen och blir än mer centrala i detta sammanhang samtidigt som betydelsen av elevens individuella studieplan som ett aktuellt och levande dokument förstärks.

På Skolverkets vägnar

Mikael Halápi
Stf generaldirektör

Maria Skoglöf
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har avdelningscheferna Kjell Hedwall och Anna Westerholm deltagit.

Bilaga 1: Förslag till ny kursplan i svenska som andraspråk samt nationella delkurser i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik.

Bilaga 2: Översikt över nationella kurser och nationella delkurser i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik.

Bilaga 3: Konsekvensutredning.

Bilaga 4: Remissinstanser.

Svenska som andraspråk

Kurskod: GRNSVA2

Verksamhetspoäng: 700

Språk är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Syfte

Undervisningen i ämnet svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå syftar till att eleven utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt svenska tal- och skriftspråk så att eleven får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Det innebär att eleven genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling.

Undervisningen ska ge eleven rika möjligheter att kommunicera på svenska i funktionella och meningsfulla sammanhang samt ge eleven möjlighet att utveckla sin förmåga att förstå talad och skriven svenska. Undervisningen ska även stimulera elevens intresse för att läsa och skriva på svenska. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleven utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Vidare ska undervisningen bidra till att eleven utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar innehåll från olika källor.

I undervisningen ska eleven möta, samt ges möjlighet att utveckla kunskaper om, olika former av sakprosa och skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt språk.

Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenska språket, dess normer, uppbyggnad, uttal, ord och begrepp samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevens medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan. Undervisningen ska också bidra till att eleven får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för andra människor. Därigenom ska eleven ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket. I undervisningen ska eleven ges möjlighet att reflektera över flerspråkighetens betydelse för utvecklingen av språk.

Genom undervisningen i ämnet svenska som andraspråk ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- välja och använda språkliga strategier,

- läsa och analysera skönlitteratur och sakprosa för olika syften,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, och
- söka information från olika källor och värdera innehållet.

Centralt innehåll

Läsa och skriva

- Att läsa och skriva i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Lässtrategier för att förstå, tolka, analysera och kritiskt granska texter från olika medier. Att urskilja texters uttalade och outtalade budskap samt deras olika syften, avsändare och sammanhang.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras syfte, mottagare, typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.
- Olika sätt att redigera, bearbeta och utveckla texter, till exempel att förtydliga, variera och precisera dem. Hur man ger och tar emot respons på texter.
- Språkets struktur, till exempel sats- och meningsbyggnad och tempus. Textbindning med hjälp av sambandsord, till exempel hur orsakssamband, slutsats och motsats kan formuleras.
- Olika hjälpmedel för stavning och ordförståelse.

Tala, lyssna och samtala

- Språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Att medverka i olika samtal och diskussioner, till exempel att leda ett samtal, att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser och att sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande om olika ämnen för olika mottagare. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel för att planera och genomföra muntliga presentationer, till exempel digitala verktyg.
- Uttal, betoning och satsmelodi. Olika variationer av talad svenska.

Sakprosatexter och berättande texter

- Sakprosa som är beskrivande, förklarande, instruerande, argumenterande och utredande, till exempel tidningsartiklar, populärvetenskapliga texter och debattinlägg.
- Sakprosatexters syften, innehåll, uppbyggnad och språkliga drag samt deras ord och

begrepp.

- Skönlitteratur och annan fiktion från olika tider och från skilda delar av världen som belyser människors livsvillkor och identitets- och livsfrågor. Några skönlitterära genrer samt några skönlitterära betydelsefulla verk och deras författare.
- Skönlitterära texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad. Tema, motiv, berättarperspektiv, tillbakablickar samt miljö- och personbeskrivningar.
- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel filmer och webbtexter. Texternas innehåll, uppbyggnad och språkliga drag.
- Hur olika texttyper kan kombineras i en text, till exempel berättande och beskrivande inslag i en argumenterande text.

Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel att identifiera överordnade idéer i form av nyckelord och att föra anteckningar.
- Ord och begrepp för att uttrycka kunskaper, åsikter och känslor i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Hur ords och begrepps nyanser och värdeladdning kan påverka uppfattningen av innehåll och budskap i texter och samtal. Språkförändringar, till exempel nya ord i det svenska språket och betydelseglidningar av ord och uttryck.
- Ordbildning, till exempel sammansättningar och avledningar, samt betydelsen av olika prefix och suffix.
- Fasta uttryck, idiomatiska uttryck och bildspråk.
- Skillnader i språkanvändning beroende på syfte, mottagare och sammanhang, till exempel skillnaden mellan språket i en nyhetsartikel och ett debattinlägg.
- Språkets betydelse för att utöva inflytande. Etiska och moraliska aspekter på språkbruk, yttrandefrihet och integritet i olika medier och sammanhang.
- Skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk, till exempel svenska språkets struktur i jämförelse med något annat språk.

Informationssökning och källkritik

- Olika sätt att söka, välja, värdera, kritiskt granska och använda sig av information från internet och andra källor. Hur man citerar och anger källor.
- Källkritik. Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **flyt** genom att, på ett **i huvudsak** fungerande sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra **enkla** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **viss** koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven **grundläggande** läsförståelse. Dessutom kan

eleven utifrån egna erfarenheter och referensramar samt olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om **tydligt framträdande budskap** i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **viss** språklig variation, **enkelt** textbindning och **i huvudsak** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **avgränsat** urval av källor och för då **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av **enkla** beskrivningar och förklaringar, ett **enkelt** och fungerande kunskapsrelaterat språk samt **i huvudsak** fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **i huvudsak** fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **enkla** omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett **i huvudsak** fungerande sätt.

Eleven kan med en **i huvudsak** fungerande kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett **enkelt** sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med **enkla och till viss del** underbyggda argument på ett sätt som **till viss del för samtalen och diskussionerna framåt**. Eleven väljer och använder då **i huvudsak** fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **enkla** muntliga redogörelser med **i huvudsak** fungerande struktur, innehåll och språk och **viss** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt om några tydligt framträdande skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **gott flyt** genom att, på ett **ändamålsenligt** sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra **utvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **relativt god** koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven **god** läsförståelse. Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter och referensramar samt olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna** i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **relativt god** språklig variation, **utvecklad** textbindning och **relativt väl** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **relativt varierat** urval av källor och för då **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av **utvecklade** beskrivningar och förklaringar, ett **utvecklat** och fungerande kunskapsrelaterat språk samt **relativt väl** fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **ändamålsenligt** sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap.

Dessutom kan eleven ge **utvecklade** omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett **relativt väl** fungerande sätt.

Eleven kan med en **ändamålsenlig** kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett **utvecklat** sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med **utvecklade och relativt väl** underbyggda argument på ett sätt som **för samtalen och diskussionerna framåt**.

Eleven väljer och använder då **relativt väl** fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **utvecklade** muntliga redogörelser med **relativt väl** fungerande struktur, innehåll och språk samt **relativt god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt om några tydligt framträdande skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **mycket gott flyt** genom att, på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **god** koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven **mycket god** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter och referensramar samt olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **välutvecklade** och **väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda** i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **god** språklig variation, **välutvecklad** textbindning och **väl** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **varierat** urval av källor och för då **välutvecklade** och **väl** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av **välutvecklade och nyanserade** beskrivningar och förklaringar, **välutvecklat** och fungerande kunskapsrelaterat språk samt **väl** fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **välutvecklade och nyanserade** omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett **väl** fungerande sätt.

Eleven kan med en **ändamålsenlig och effektiv** kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett **välutvecklat** sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med **välutvecklade** och **väl** underbyggda argument på ett sätt som **för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar och breddar dem**. Eleven väljer och använder då **väl** fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **välutvecklade** muntliga redogörelser med **väl** fungerande struktur, innehåll och språk samt **god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra **välutvecklade** och **väl**

underbyggda resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt om några tydligt framträdande skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
<p>Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med flyt genom att, på ett i huvudsak fungerande sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra enkla sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med viss koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven grundläggande läsförståelse. Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter och referensramar samt olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med viss språklig variation, enkel textbindning och i huvudsak fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då enkla och till viss del underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av enkla</p>	<p>Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med gott flyt genom att, på ett väl fungerande sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra utvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med relativt god koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven god läsförståelse. Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter och referensramar samt olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om budskap som är tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna i olika texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med relativt god språklig variation, utvecklade textbindning och relativt väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett relativt varierat urval av källor och för då utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans.</p>	<p>Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med mycket gott flyt genom att, på ett ändamålsenligt och effektivt sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra välutvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med god koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven mycket god läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter och referensramar samt olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om budskap som är tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda i olika texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med god språklig variation, välutvecklade textbindning och väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett varierat urval av källor och för då välutvecklade och väl underbyggda resonemang om</p>

<p>beskrivningar och förklaringar, ett enkelt och fungerande kunskapsrelaterat språk samt i huvudsak fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett i huvudsak fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge enkla omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett i huvudsak fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan med en i huvudsak fungerande kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett enkelt sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med enkla och till viss del underbyggda argument på ett sätt som till viss del för samtalen och diskussionerna framåt. Eleven väljer och använder då i huvudsak fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga redogörelser med i huvudsak fungerande struktur, innehåll och språk och viss anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om språkliga varianter inom svenskan</p>	<p>Sammanställningarna kännetecknas av utvecklade beskrivningar och förklaringar, ett utvecklat och fungerande kunskapsrelaterat språk samt relativt väl fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett ändamålsenligt sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge utvecklade omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett relativt väl fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan med en ändamålsenlig kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett utvecklat sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med utvecklade och relativt väl underbyggda argument på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt. Eleven väljer och använder då relativt väl fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra utvecklade muntliga redogörelser med relativt väl fungerande struktur, innehåll och språk samt relativt god anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.</p>	<p>informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av välutvecklade och nyanserade beskrivningar och förklaringar, välutvecklat och fungerande kunskapsrelaterat språk samt väl fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett ändamålsenligt och effektivt sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge välutvecklade och nyanserade omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett väl fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan med en ändamålsenlig och effektiv kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett välutvecklat sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med välutvecklade och väl underbyggda argument på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar och breddar dem. Eleven väljer och använder då väl fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra välutvecklade muntliga redogörelser med väl</p>
---	--	--

<p>samt om några tydligt framträdande skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk.</p>	<p>Eleven kan föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt om några tydligt framträdande skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk.</p>	<p>fungerande struktur, innehåll och språk samt god anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt om några tydligt framträdande skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk.</p>
---	--	--

FÖRSLAG

Svenska som andraspråk

Nationell delkurs 1

Kurskod: GRNSVA2xx

Verksamhetspoäng: 100

Språk är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Syfte

Undervisningen i ämnet svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå syftar till att eleven utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt svenska tal- och skriftspråk så att eleven får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Det innebär att eleven genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling.

Undervisningen ska ge eleven rika möjligheter att kommunicera på svenska i funktionella och meningsfulla sammanhang samt ge eleven möjlighet att utveckla sin förmåga att förstå talad och skriven svenska. Undervisningen ska även stimulera elevens intresse för att läsa och skriva på svenska. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleven utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Vidare ska undervisningen bidra till att eleven utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar innehåll från olika källor.

I undervisningen ska eleven möta, samt ges möjlighet att utveckla kunskaper om, olika former av sakprosa och skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt språk.

Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenska språket, dess normer, uppbyggnad, uttal, ord och begrepp samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevens medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan. Undervisningen ska också bidra till att eleven får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för andra människor. Därigenom ska eleven ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket. I undervisningen ska eleven ges möjlighet att reflektera över flerspråkighetens betydelse för utvecklingen av språk.

Genom undervisningen i ämnet svenska som andraspråk ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,

- välja och använda språkliga strategier,
- läsa och analysera skönlitteratur och sakprosa för olika syften,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, och
- söka information från olika källor och värdera innehållet.

Centralt innehåll

Läsa och skriva

- Att läsa och skriva i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Lässtrategier för att anpassa läsningen till textens syfte samt för att förstå och dra slutsatser om texters innehåll.
- Strategier för att förstå ord och uttryck, till exempel att använda förförståelse och att ta hjälp av sammanhanget för att uppfatta betydelsen.
- Strategier för att planera, disponera och skriva olika typer av texter.
- Enkla former för textbearbetning, till exempel att gå igenom en text och göra förtydliganden.
- Språkets struktur med sats- och meningsbyggnad, till exempel huvudsatser, bisatser och omvänd ordföljd. Textbindning.
- Olika hjälpmedel för stavning och ordförståelse.

Tala, lyssna och samtala

- Strategier för att förstå och göra sig förstådd i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Strategier för att lösa språkliga problem, till exempel att använda omformuleringar och förklaringar.
- Att medverka i olika samtal och diskussioner, till exempel att ta initiativ till interaktion, ge bekräftelse och ställa följdfrågor.
- Muntliga beskrivningar och muntligt berättande om olika ämnen för olika mottagare. Olika hjälpmedel för att planera och genomföra muntliga beskrivningar och muntligt berättande, till exempel stödord, bilder och digitala verktyg.

Sakprosatexter och berättande texter

- Innehåll och form i sakprosatexter och berättande texter.
- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel tv-program och webbtexter.

Språkbruk

- Strategier för att minnas och lära, till exempel att använda stödord och tankekartor.
- Betydelsen av uttal, betoning och satsmelodi för språkets begriplighet.

- Någon skillnad och likhet mellan svenska och något annat språk.

Informationssökning och källkritik

- Olika sätt att söka information.
- Källkritik. Hur avsändaren påverkar innehållet.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven kan läsa sakprosatexter och berättande texter med **flyt** genom att använda lässtrategier på ett **i huvudsak** fungerande sätt. Genom att göra **enkla** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **viss** koppling till sammanhanget visar eleven **grundläggande** läsförståelse. Vid samtal om texter kan eleven utifrån olika frågeställningar föra **enkla** resonemang om idéer och tankar som texten väckt samt göra **i huvudsak** fungerande kopplingar till egna erfarenheter och till andra texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **viss** språklig variation, **enkel** textbindning och **i huvudsak** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka information och återge grundläggande delar av informationen på ett **i huvudsak** fungerande sätt.

Eleven kan med ett **i huvudsak** fungerande vardagsrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett **enkelt** sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet på ett **i huvudsak** fungerande sätt. Eleven använder då **i huvudsak** fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven på ett **i huvudsak** fungerande sätt förbereda och genomföra en **enkel** muntlig redogörelse.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven kan läsa sakprosatexter och berättande texter med **gott flyt** genom att använda lässtrategier på ett **relativt väl** fungerande sätt. Genom att göra **utvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **god** koppling till sammanhanget visar eleven **god** läsförståelse. Vid samtal om texter kan eleven utifrån olika frågeställningar föra **utvecklade** resonemang om idéer och tankar som texten väckt samt göra **relativt väl** fungerande kopplingar till egna erfarenheter och till andra texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **relativt god** språklig variation, **utvecklade** textbindning och **relativt väl** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka information och återge grundläggande delar av informationen på ett **relativt väl** fungerande sätt.

Eleven kan med ett **relativt väl** fungerande vardagsrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett **utvecklade** sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet på ett **relativt väl** fungerande sätt. Eleven använder då **relativt väl** fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven på ett **relativt väl** fungerande sätt förbereda och genomföra en **utvecklade** muntlig redogörelse.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven kan läsa sakprosatexter och berättande texter med **mycket gott flyt** genom att använda lässtrategier på ett **väl** fungerande sätt. Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **mycket god** koppling till sammanhanget visar eleven **mycket god** läsförståelse. Vid samtal om texter kan eleven utifrån olika frågeställningar föra **välutvecklade** resonemang om idéer och tankar som texten väckt samt göra **väl** fungerande kopplingar till egna erfarenheter och till andra texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **god** språklig variation, **välutvecklade** textbindning och **väl** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka information och återge grundläggande delar av informationen på ett **väl** fungerande sätt.

Eleven kan med ett **väl** fungerande vardagsrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett **välutvecklade** sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet på ett **väl** fungerande sätt. Eleven använder då **väl** fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven på ett **väl** fungerande sätt förbereda och genomföra en **välutvecklade** muntlig redogörelse.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
Eleven kan läsa sakprosatexter och berättande texter med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt. Genom att göra enkla sammanfattningar av olika	Eleven kan läsa sakprosatexter och berättande texter med gott flyt genom att använda lässtrategier på ett relativt väl fungerande sätt. Genom att göra utvecklade	Eleven kan läsa sakprosatexter och berättande texter med mycket gott flyt genom att använda lässtrategier på ett väl fungerande sätt. Genom att göra välutvecklade

<p>texters innehåll och kommentera centrala delar med viss koppling till sammanhanget visar eleven grundläggande läsförståelse. Vid samtal om texter kan eleven utifrån olika frågeställningar föra enkla resonemang om idéer och tankar som texten väckt samt göra i huvudsak fungerande kopplingar till egna erfarenheter och till andra texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med viss språklig variation, enkel textbindning och i huvudsak fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka information och återge grundläggande delar av informationen på ett i huvudsak fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan med ett i huvudsak fungerande vardagsrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett enkelt sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet på ett i huvudsak fungerande sätt. Eleven använder då i huvudsak fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven på ett i</p>	<p>sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med god koppling till sammanhanget visar eleven god läsförståelse. Vid samtal om texter kan eleven utifrån olika frågeställningar föra utvecklade resonemang om idéer och tankar som texten väckt samt göra relativt väl fungerande kopplingar till egna erfarenheter och till andra texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med relativt god språklig variation, utvecklad textbindning och relativt väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka information och återge grundläggande delar av informationen på ett relativt väl fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan med ett relativt väl fungerande vardagsrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett utvecklat sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet på ett relativt väl fungerande sätt. Eleven använder då relativt väl fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven på ett relativt väl</p>	<p>sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med mycket god koppling till sammanhanget visar eleven mycket god läsförståelse. Vid samtal om texter kan eleven utifrån olika frågeställningar föra välutvecklade resonemang om idéer och tankar som texten väckt samt göra väl fungerande kopplingar till egna erfarenheter och till andra texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med god språklig variation, välutvecklad textbindning och väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka information och återge grundläggande delar av informationen på ett väl fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan med ett väl fungerande vardagsrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett välutvecklat sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet på ett väl fungerande sätt. Eleven använder då väl fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven på ett väl fungerande sätt förbereda</p>
---	---	--

huvudsak fungerande sätt förbereda och genomföra en enkel muntlig redogörelse.	fungerande sätt förbereda och genomföra en utvecklad muntlig redogörelse.	och genomföra en välutvecklad muntlig redogörelse.
--	--	---

FÖRSLAG

Svenska som andraspråk

Nationell delkurs 2

Kurskod: GRNSVA2xx

Verksamhetspoäng: 200

Språk är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Syfte

Undervisningen i ämnet svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå syftar till att eleven utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt svenska tal- och skriftspråk så att eleven får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Det innebär att eleven genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling.

Undervisningen ska ge eleven rika möjligheter att kommunicera på svenska i funktionella och meningsfulla sammanhang samt ge eleven möjlighet att utveckla sin förmåga att förstå talad och skriven svenska. Undervisningen ska även stimulera elevens intresse för att läsa och skriva på svenska. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleven utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Vidare ska undervisningen bidra till att eleven utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar innehåll från olika källor.

I undervisningen ska eleven möta, samt ges möjlighet att utveckla kunskaper om, olika former av sakprosa och skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt språk.

Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenska språket, dess normer, uppbyggnad, uttal, ord och begrepp samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevens medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan. Undervisningen ska också bidra till att eleven får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för andra människor. Därigenom ska eleven ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket. I undervisningen ska eleven ges möjlighet att reflektera över flerspråkighetens betydelse för utvecklingen av språk.

Genom undervisningen i ämnet svenska som andraspråk ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- välja och använda språkliga strategier,
- läsa och analysera skönlitteratur och sakprosa för olika syften,

- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, och
- söka information från olika källor och värdera innehållet.

Centralt innehåll

Läsa och skriva

- Att läsa och skriva i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier och för att anpassa läsningen till textens form, innehåll och syfte. Att urskilja tydliga budskap i texter.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras syfte, mottagare, typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.
- Olika sätt att disponera, redigera och bearbeta texter, till exempel att förtydliga en texts innehåll med hjälp av inledning och avslutning. Hur man ger och tar emot respons på texter.
- Språkets struktur, till exempel sats- och meningsbyggnad, tempus och textbindning.
- Olika hjälpmedel för stavning och ordförståelse.

Tala, lyssna och samtala

- Språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Att medverka i olika samtal och diskussioner, till exempel att uttrycka sin åsikt samt ställa följdfrågor.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande om olika ämnen för olika mottagare. Olika hjälpmedel för att planera och genomföra muntliga presentationer och muntligt berättande, till exempel stödord, bilder och digitala verktyg.
- Uttal, betoning och satsmelodi.

Sakprosatexter och berättande texter

- Sakprosa som är beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande, till exempel instruktioner, enkla reportage och insändare samt hur texternas innehåll kan organiseras.
- Några sakprosatexters typiska språkliga drag.
- Modern skönlitteratur och annan fiktion som belyser människors upplevelser och erfarenheter.
- Skönlitterära texters budskap, språkliga drag och innehåll.

- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel tv-program och webbtexter.

Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel stödord, tankekartor och andra sätt att gruppera och associera information eller ett innehåll.
- Ord och begrepp för att uttrycka kunskaper, åsikter och känslor i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Nyanser, värdeladdning och betydelseomfång i vardagliga ord och begrepp.
- Skillnader mellan tal- och skriftspråk samt skillnader i språkanvändning beroende på syfte och mottagare, till exempel skillnaden mellan att skriva ett personligt meddelande och en platsansökan.
- Skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk, till exempel mellan språkens ljud- och skriftsystem.

Informationssökning och källkritik

- Olika sätt att söka, välja, värdera, kritiskt granska och använda sig av information från internet och andra källor.
- Källkritik. Hur avsändaren påverkar innehållet.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **flyt** genom att använda lässtrategier på ett **i huvudsak** fungerande sätt. Genom att göra **enkla** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **viss** koppling till sammanhanget visar eleven **grundläggande** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, och referensramar, föra enkla och **till viss del** underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **viss** språklig variation, **enkel** textbindning och **i huvudsak** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från **någon** anvisad källa och för då **enkla** resonemang om informationens användbarhet. Sammanställningarna innehåller **enkla** beskrivningar, egna formuleringar och **viss** användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **i huvudsak** fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett **i huvudsak** fungerande sätt.

Eleven kan med ett **i huvudsak** fungerande kombination av vardagsrelaterat och

ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett **enkelt** sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet på ett **i huvudsak** fungerande sätt. Eleven använder då **i huvudsak** fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **enkla** muntliga redogörelser med **i huvudsak** fungerande inledning, innehåll och avslutning och **viss** anpassning till syfte och mottagare.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **gott flyt** genom att använda lässtrategier på ett **ändamålsenligt** sätt. Genom att göra **utvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **relativt god** koppling till sammanhanget visar eleven **god** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter och referensramar föra enkla och **relativt väl** underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **relativt god** språklig variation, **utvecklad** textbindning och **relativt väl** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från någon anvisad källa och för då **utvecklade** resonemang om informationens användbarhet. Sammanställningarna innehåller **utvecklade** beskrivningar, egna formuleringar och **relativt god** användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **ändamålsenligt** sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett **relativt väl** fungerande sätt.

Eleven kan med en **relativt väl** fungerande kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett **utvecklat** sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet på ett **relativt väl** fungerande sätt. Eleven använder då **relativt väl** fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **utvecklade** muntliga redogörelser med **relativt väl** fungerande inledning, innehåll och avslutning samt **relativt god** anpassning till syfte och mottagare.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **mycket gott flyt** genom att använda lässtrategier på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt. Genom att göra **välutvecklade**

sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **god** koppling till textsammanhanget visar eleven **mycket god** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter och referensramar föra enkla och **väl** underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **god** språklig variation, **välutvecklade** textbindning och **väl** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från någon anvisad källa och för då **välutvecklade** resonemang om informationens användbarhet.

Sammanställningarna innehåller **välutvecklade** beskrivningar, egna formuleringar och **god** användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett **väl** fungerande sätt.

Eleven kan med en **väl** fungerande kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett **välutvecklat** sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet på ett **väl** fungerande sätt. Eleven använder då **väl** fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **välutvecklade** muntliga redogörelser med **väl** fungerande inledning, innehåll och avslutning samt **god** anpassning till syfte och mottagare.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt. Genom att göra enkla sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med viss koppling till sammanhanget visar eleven grundläggande läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, och referensramar, föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika	Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med gott flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt sätt. Genom att göra utvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med relativt god koppling till sammanhanget visar eleven god läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter och referensramar föra enkla och relativt väl underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika	Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med mycket gott flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Genom att göra välutvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med god koppling till textsammanhanget visar eleven mycket god läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter och referensramar föra enkla och väl underbyggda resonemang

<p>texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med viss språklig variation, enkel textbindning och i huvudsak fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från någon anvisad källa och för då enkla resonemang om informationens användbarhet. Sammanställningarna innehåller enkla beskrivningar, egna formuleringar och viss användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett i huvudsak fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett i huvudsak fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan med ett i huvudsak fungerande kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett enkelt sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra</p>	<p>texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med relativt god språklig variation, utvecklade textbindning och relativt väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från någon anvisad källa och för då utvecklade resonemang om informationens användbarhet. Sammanställningarna innehåller utvecklade beskrivningar, egna formuleringar och relativt god användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett ändamålsenligt sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett relativt väl fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan med en relativt väl fungerande kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett utvecklade sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra</p>	<p>om tydligt framträdande budskap i olika texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med god språklig variation, välutvecklade textbindning och väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från någon anvisad källa och för då välutvecklade resonemang om informationens användbarhet. Sammanställningarna innehåller välutvecklade beskrivningar, egna formuleringar och god användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett ändamålsenligt och effektivt sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett väl fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan med en väl fungerande kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett välutvecklade sätt. I sådana situationer kan</p>
---	---	--

<p>egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet på ett i huvudsak fungerande sätt. Eleven använder då i huvudsak fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga redogörelser med i huvudsak fungerande inledning, innehåll och avslutning och viss anpassning till syfte och mottagare.</p>	<p>egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet på ett relativt väl fungerande sätt. Eleven använder då relativt väl fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra utvecklade muntliga redogörelser med relativt väl fungerande inledning, innehåll och avslutning samt relativt god anpassning till syfte och mottagare.</p>	<p>eleven ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet på ett väl fungerande sätt. Eleven använder då väl fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra välutvecklade muntliga redogörelser med väl fungerande inledning, innehåll och avslutning samt god anpassning till syfte och mottagare.</p>
---	---	--

Svenska som andraspråk

Nationell delkurs 3

Kurskod: GRNSVA2xx

Verksamhetspoäng: 200

Språk är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Syfte

Undervisningen i ämnet svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå syftar till att eleven utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt svenska tal- och skriftspråk så att eleven får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Det innebär att eleven genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling.

Undervisningen ska ge eleven rika möjligheter att kommunicera på svenska i funktionella och meningsfulla sammanhang samt ge eleven möjlighet att utveckla sin förmåga att förstå talad och skriven svenska. Undervisningen ska även stimulera elevens intresse för att läsa och skriva på svenska. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleven utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Vidare ska undervisningen bidra till att eleven utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar innehåll från olika källor.

I undervisningen ska eleven möta, samt ges möjlighet att utveckla kunskaper om, olika former av sakprosa och skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt språk.

Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenska språket, dess normer, uppbyggnad, uttal, ord och begrepp samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevens medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan. Undervisningen ska också bidra till att eleven får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för andra människor. Därigenom ska eleven ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket. I undervisningen ska eleven ges möjlighet att reflektera över flerspråkighetens betydelse för utvecklingen av språk.

Genom undervisningen i ämnet svenska som andraspråk ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- välja och använda språkliga strategier,
- läsa och analysera skönlitteratur och sakprosa för olika syften,

- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, och
- söka information från olika källor och värdera innehållet.

Centralt innehåll

Läsa och skriva

- Att läsa och skriva i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier. Att urskilja texters uttalade och outtalade budskap samt deras olika syften.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras syfte, mottagare, typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.
- Olika sätt att disponera, redigera, bearbeta och utveckla texter, till exempel att förtydliga och variera dem. Hur man ger och tar emot respons på texter.
- Språkets struktur, till exempel sats- och meningsbyggnad, tempus och textbindning.
- Olika hjälpmedel för stavning och ordförståelse.

Tala, lyssna och samtala

- Språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Att medverka i olika samtal och diskussioner, till exempel att formulera och bemöta argument samt ta initiativ till nya frågeställningar eller ämnesområden.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande om olika ämnen för olika mottagare. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel för att planera och genomföra muntliga presentationer, till exempel digitala verktyg.
- Uttal, betoning och satsmelodi. Olika variationer av talad svenska.

Sakprosatexter och berättande texter

- Sakprosa som är beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande, till exempel faktatexter, arbetsbeskrivningar, reklam och längre insändare.
- Sakprosatexters syften, innehåll, uppbyggnad och språkliga drag samt deras ord och begrepp.
- Skönlitteratur och annan fiktion från skilda delar av världen som belyser människors upplevelser och erfarenheter.
- Skönlitterära texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad. Hur en skönlitterär text kan konstrueras med inledning, händelseförlopp och avslutning.

- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel tv-program och webbtexter. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag.

Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord som underlag för att planera sitt skrivande och strategier för att identifiera överordnade idéer i en text.
- Ord och begrepp för att uttrycka kunskaper, åsikter och känslor i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Hur ords och begrepps nyanser och värdeladdning kan påverka uppfattningen av innehåll och budskap i texter och samtal.
- Ords betydelseomfång samt kategorisering och klassificering av ord, till exempel i över- och underordning. Synonymer och motsatsord.
- Ordbildning, till exempel sammansättningar och avledningar, samt betydelsen av olika prefix och suffix.
- Skillnader i språkanvändning beroende på mottagare och syfte, till exempel skillnaden mellan språket i samhällsinformation och reklam.
- Skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk, till exempel att flera ord på ett språk kan motsvaras av endast ett ord på ett annat språk.

Informationssökning och källkritik

- Olika sätt att söka, välja, värdera, kritiskt granska och använda sig av information från internet och andra källor. Hur man citerar.
- Källkritik. Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **flyt** genom att använda lässtrategier på ett **i huvudsak** fungerande sätt. Genom att göra **enkla** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **viss** koppling till sammanhanget visar eleven **grundläggande** läsförståelse. Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter och referensramar tolka och föra **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om **tydligt framträdande budskap** i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **viss** språklig variation, **enkel** textbindning och **i huvudsak** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om informationens användbarhet. Sammanställningarna kännetecknas av **enkla** beskrivningar, egna formuleringar och **viss** användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera

olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **i huvudsak** fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **enkla** omdömen om texters innehåll och språk och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett **i huvudsak** fungerande sätt.

Eleven kan med en **i huvudsak** fungerande kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett **enkelt** sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med **enkla och till viss del** underbyggda argument på ett sätt som **till viss del** för samtalen och diskussionerna framåt. Eleven använder då **i huvudsak** fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **enkla** muntliga redogörelser med **i huvudsak** fungerande inledning, innehåll och avslutning samt **viss** anpassning till syfte och mottagare.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **gott flyt** genom att använda lässtrategier på ett **ändamålsenligt** sätt. Genom att göra **utvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll med **relativt god** koppling till sammanhanget visar eleven **god** läsförståelse. Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter och referensramar tolka och föra **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna** i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **relativt god** språklig variation, **utvecklade** textbindning och **relativt väl** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om informationens användbarhet. Sammanställningarna kännetecknas av **utvecklade** beskrivningar, egna formuleringar och **relativt god** användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **relativt väl** fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **utvecklade** omdömen om texters innehåll och språk och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett **relativt väl** fungerande sätt.

Eleven kan med en **relativt väl** fungerande kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett **utvecklat** sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med **utvecklade och relativt väl** underbyggda argument på ett sätt som **för samtalen och diskussionerna framåt**. Eleven använder då **relativt väl** fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **utvecklade** muntliga redogörelser med **relativt väl fungerande** inledning, innehåll och avslutning och **relativt god** anpassning till syfte och mottagare.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **mycket gott flyt** genom att använda lässtrategier på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt. Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll med **god** koppling till sammanhanget visar eleven **mycket god** läsförståelse. Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter och referensramar tolka och föra **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda** i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **god** språklig variation, **välutvecklade** textbindning och **väl** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då **välutvecklade** och **väl** underbyggda resonemang om informationens användbarhet. Sammanställningarna kännetecknas av **välutvecklade** beskrivningar, egna formuleringar och **god** användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **väl** fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **välutvecklade** omdömen om texters innehåll och språk och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett **väl** fungerande sätt.

Eleven kan med en **väl** fungerande kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett **välutvecklat** sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med **välutvecklade** och **väl** underbyggda argument på ett sätt som **för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar eller breddar dem**. Eleven använder då **väl** fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **välutvecklade** muntliga redogörelser med **väl fungerande** inledning, innehåll och avslutning och **god** anpassning till syfte och mottagare.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt. Genom att göra enkla sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med viss koppling till sammanhanget visar eleven	Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med gott flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt sätt. Genom att göra enkla sammanfattningar av olika texters innehåll med relativt god koppling till sammanhanget visar eleven god läsförståelse. Dessutom	Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med mycket gott flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Genom att göra enkla sammanfattningar av olika texters innehåll med god koppling till sammanhanget visar eleven mycket god läsförståelse.

<p>grundläggande läsförståelse. Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter och referensramar tolka och föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med viss språklig variation, enkel textbindning och i huvudsak fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då enkla och till viss del underbyggda resonemang om informationens användbarhet.</p> <p>Sammanställningarna kännetecknas av enkla beskrivningar, egna formuleringar och viss användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett i huvudsak fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge enkla omdömen om texters innehåll och språk och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett i huvudsak</p>	<p>kan eleven utifrån egna erfarenheter och referensramar tolka och föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om budskap som är tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna i olika texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med relativt god språklig variation, utvecklad textbindning och relativt väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om informationens användbarhet.</p> <p>Sammanställningarna kännetecknas av utvecklade beskrivningar, egna formuleringar och relativt god användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett relativt väl fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge utvecklade omdömen om texters innehåll och språk och utifrån respons bearbeta</p>	<p>Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter och referensramar tolka och föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om budskap som är tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda i olika texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med god språklig variation, välutvecklad textbindning och väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då välutvecklade och väl underbyggda resonemang om informationens användbarhet.</p> <p>Sammanställningarna kännetecknas av välutvecklade beskrivningar, egna formuleringar och god användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett väl fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge välutvecklade omdömen om texters innehåll och språk och utifrån respons bearbeta</p>
--	---	--

<p>fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan med en i huvudsak fungerande kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett enkelt sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med enkla och till viss del underbyggda argument på ett sätt som till viss del för samtalen och diskussionerna framåt. Eleven använder då i huvudsak fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga redogörelser med i huvudsak fungerande inledning, innehåll och avslutning samt viss anpassning till syfte och mottagare.</p>	<p>texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett relativt väl fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan med en relativt väl fungerande kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett utvecklat sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med utvecklade och relativt väl underbyggda argument på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt. Eleven använder då relativt väl fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra utvecklade muntliga redogörelser med relativt väl fungerande inledning, innehåll och avslutning och relativt god anpassning till syfte och mottagare.</p>	<p>texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett väl fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan med en väl fungerande kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett välutvecklat sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med välutvecklade och väl underbyggda argument på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar eller breddar dem. Eleven använder då väl fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra välutvecklade muntliga redogörelser med väl fungerande inledning, innehåll och avslutning och god anpassning till syfte och mottagare.</p>
---	--	--

Svenska som andraspråk

Nationell delkurs 4

Kurskod:GRNSVA2xx

Verksamhetspoäng: 200

Språk är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Syfte

Undervisningen i ämnet svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå syftar till att eleven utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt svenska tal- och skriftspråk så att eleven får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Det innebär att eleven genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling.

Undervisningen ska ge eleven rika möjligheter att kommunicera på svenska i funktionella och meningsfulla sammanhang samt ge eleven möjlighet att utveckla sin förmåga att förstå talad och skriven svenska. Undervisningen ska även stimulera elevens intresse för att läsa och skriva på svenska. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleven utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Vidare ska undervisningen bidra till att eleven utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar innehåll från olika källor.

I undervisningen ska eleven möta, samt ges möjlighet att utveckla kunskaper om, olika former av sakprosa och skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt språk.

Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenska språket, dess normer, uppbyggnad, uttal, ord och begrepp samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevens medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan. Undervisningen ska också bidra till att eleven får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för andra människor. Därigenom ska eleven ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket. I undervisningen ska eleven ges möjlighet att reflektera över flerspråkighetens betydelse för utvecklingen av språk.

Genom undervisningen i ämnet svenska som andraspråk ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- välja och använda språkliga strategier,
- läsa och analysera skönlitteratur och sakprosa för olika syften,

- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, och
- söka information från olika källor och värdera innehållet.

Centralt innehåll

Läsa och skriva

- Att läsa och skriva i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Lässtrategier för att förstå, tolka, analysera och kritiskt granska texter från olika medier. Att urskilja texters uttalade och outtalade budskap samt deras olika syften, avsändare och sammanhang.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras syfte, mottagare, typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.
- Olika sätt att redigera, bearbeta och utveckla texter, till exempel att förtydliga, variera och precisera dem. Hur man ger och tar emot respons på texter.
- Språkets struktur, till exempel sats- och meningsbyggnad och tempus. Textbindning med hjälp av sambandsord, till exempel hur orsakssamband, slutsats och motsats kan formuleras.
- Olika hjälpmedel för stavning och ordförståelse.

Tala, lyssna och samtala

- Språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Att medverka i olika samtal och diskussioner, till exempel att leda en diskussion, argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser och att sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande om olika ämnen för olika mottagare. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel för att planera och genomföra muntliga presentationer, till exempel digitala verktyg.
- Uttal, betoning och satsmelodi. Olika variationer av talad svenska.

Sakprosatexter och berättande texter

- Sakprosa som är beskrivande, förklarande, instruerande, argumenterande och utredande, till exempel tidningsartiklar, populärvetenskapliga texter och debattinlägg.
- Sakprosatexters syften, innehåll, uppbyggnad och språkliga drag samt deras ord och

begrepp.

- Skönlitteratur och annan fiktion från olika tider och från skilda delar av världen som belyser människors livsvillkor och identitets- och livsfrågor. Några skönlitterära genrer samt några skönlitterära betydelsefulla verk och deras författare.
- Skönlitterära texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad. Tema, motiv, berättarperspektiv, tillbakablickar samt miljö-, och personbeskrivningar.
- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel filmer och webbtexter. Texternas innehåll, uppbyggnad och språkliga drag.
- Hur olika texttyper kan kombineras i en text, till exempel berättande och beskrivande inslag i en argumenterande text.

Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel att identifiera överordnade idéer i form av nyckelord och att föra anteckningar.
- Ord och begrepp för att uttrycka kunskaper, åsikter och känslor i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Hur ords och begrepps nyanser och värdeladdning kan påverka uppfattningen av innehåll och budskap i texter och samtal. Språkförändringar, till exempel nya ord i det svenska språket och betydelseglidningar av ord och uttryck.
- Ordbildning, till exempel sammansättningar och avledningar, samt betydelsen av olika prefix och suffix.
- Fasta uttryck, idiomatiska uttryck och bildspråk.
- Skillnader i språkanvändning beroende på syfte, mottagare och sammanhang, till exempel skillnaden mellan språket i en nyhetsartikel och ett debattinlägg.
- Språkets betydelse för att utöva inflytande. Etiska och moraliska aspekter på språkbruk, yttrandefrihet och integritet i olika medier och sammanhang.
- Skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk, till exempel svenska språkets struktur i jämförelse med något annat språk.

Informationssökning och källkritik

- Olika sätt att söka, välja, värdera, kritiskt granska och använda sig av information från internet och andra källor. Hur man citerar och anger källor.
- Källkritik. Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **flyt** genom att, på ett **i huvudsak** fungerande

sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra **enkla** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **viss** koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven **grundläggande** läsförståelse. Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter och referensramar samt olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om **tydligt framträdande budskap** i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **viss** språklig variation, **enkel** textbindning och **i huvudsak** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **avgränsat** urval av källor och för då **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av **enkla** beskrivningar och förklaringar, ett **enkelt** och fungerande kunskapsrelaterat språk samt **i huvudsak** fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **i huvudsak** fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **enkla** omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett **i huvudsak** fungerande sätt.

Eleven kan med en **i huvudsak** fungerande kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett **enkelt** sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med **enkla och till viss del** underbyggda argument på ett sätt som **till viss del för samtalen och diskussionerna framåt**. Eleven väljer och använder då **i huvudsak** fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **enkla** muntliga redogörelser med **i huvudsak** fungerande struktur, innehåll och språk och **viss** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt om några tydligt framträdande skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **gott flyt** genom att, på ett **ändamålsenligt** sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra **utvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **relativt god** koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven **god** läsförståelse. Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter och referensramar samt olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna** i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **relativt god** språklig variation, **utvecklad**

textbindning och **relativt väl** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **relativt varierat** urval av källor och för då **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans.

Sammanställningarna kännetecknas av **utvecklade** beskrivningar och förklaringar, ett **utvecklat** och fungerande kunskapsrelaterat språk samt **relativt väl** fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **ändamålsenligt** sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **utvecklade** omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett **relativt väl** fungerande sätt.

Eleven kan med en **ändamålsenlig** kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett **utvecklat** sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med **utvecklade och relativt väl** underbyggda argument på ett sätt som **för samtalen och diskussionerna framåt**.

Eleven väljer och använder då **relativt väl** fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **utvecklade** muntliga redogörelser med **relativt väl** fungerande struktur, innehåll och språk samt **relativt god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt om några tydligt framträdande skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **mycket gott flyt** genom att, på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **god** koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven **mycket god** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter och referensramar samt olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **välutvecklade** och **väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda** i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **god** språklig variation, **välutvecklad** textbindning och **väl** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **varierat** urval av källor och för då **välutvecklade** och **väl** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av **välutvecklade och nyanserade** beskrivningar och förklaringar, **välutvecklat** och fungerande kunskapsrelaterat språk samt **väl** fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att

kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **välutvecklade och nyanserade** omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett **väl** fungerande sätt.

Eleven kan med en **ändamålsenlig och effektiv** kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett **välutvecklat** sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med **välutvecklade** och **väl** underbyggda argument på ett sätt som **för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar och breddar dem**. Eleven väljer och använder då **väl** fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **välutvecklade** muntliga redogörelser med **väl** fungerande struktur, innehåll och språk samt **god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra **välutvecklade** och **väl** underbyggda resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt om några tydligt framträdande skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
<p>Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med flyt genom att, på ett i huvudsak fungerande sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra enkla sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med viss koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven grundläggande läsförståelse. Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter och referensramar samt olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags</p>	<p>Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med gott flyt genom att, på ett väl fungerande sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra utvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med relativt god koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven god läsförståelse. Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter och referensramar samt olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om budskap som är tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna i olika texter.</p>	<p>Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med mycket gott flyt genom att, på ett ändamålsenligt och effektivt sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra välutvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med god koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven mycket god läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter och referensramar samt olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om budskap som är tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan</p>

<p>texter med viss språklig variation, enkel textbindning och i huvudsak fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då enkla och till viss del underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av enkla beskrivningar och förklaringar, ett enkelt och fungerande kunskapsrelaterat språk samt i huvudsak fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett i huvudsak fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge enkla omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett i huvudsak fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan med en i huvudsak fungerande kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande</p>	<p>Eleven kan skriva olika slags texter med relativt god språklig variation, utvecklade textbindning och relativt väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett relativt varierat urval av källor och för då utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av utvecklade beskrivningar och förklaringar, ett utvecklat och fungerande kunskapsrelaterat språk samt relativt väl fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett ändamålsenligt sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge utvecklade omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett relativt väl fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan med en ändamålsenlig kombination</p>	<p>raderna eller är dolda i olika texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med god språklig variation, välutvecklade textbindning och väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett varierat urval av källor och för då välutvecklade och väl underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av välutvecklade och nyanserade beskrivningar och förklaringar, välutvecklat och fungerande kunskapsrelaterat språk samt väl fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett ändamålsenligt och effektivt sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge välutvecklade och nyanserade omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett väl fungerande sätt.</p>
---	---	---

<p>ämnena på ett enkelt sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med enkla och till viss del underbyggda argument på ett sätt som till viss del för samtalen och diskussionerna framåt. Eleven väljer och använder då i huvudsak fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga redogörelser med i huvudsak fungerande struktur, innehåll och språk och viss anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt om några tydligt framträdande skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk.</p>	<p>av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett utvecklat sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med utvecklade och relativt väl underbyggda argument på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt. Eleven väljer och använder då relativt väl fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra utvecklade muntliga redogörelser med relativt väl fungerande struktur, innehåll och språk samt relativt god anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt om några tydligt framträdande skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk.</p>	<p>Eleven kan med en ändamålsenlig och effektiv kombination av vardagsrelaterat och ämnesrelaterat språk samtala om och diskutera varierande ämnen på ett välutvecklat sätt. I sådana situationer kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med välutvecklade och väl underbyggda argument på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar och breddar dem. Eleven väljer och använder då väl fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra välutvecklade muntliga redogörelser med väl fungerande struktur, innehåll och språk samt god anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt om några tydligt framträdande skillnader och likheter mellan svenska och något annat språk.</p>
--	---	--

Svenska

Kurskod: GRNSVE2

Verksamhetspoäng: 700

Språk är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Syfte

Undervisningen i ämnet svenska inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå syftar till att eleven utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt tal- och skriftspråk så att eleven får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Det innebär att eleven genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling.

Undervisningen ska stimulera elevens intresse för att läsa och skriva. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleven utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Vidare ska undervisningen bidra till att eleven utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar innehåll från olika källor.

I undervisningen ska eleven möta, samt ges möjlighet att utveckla kunskaper om, olika former av sakprosa och skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt språk.

Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenska språket, dess normer, uppbyggnad, historia och utveckling samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevens medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan. Undervisningen ska också bidra till att eleven får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för andra människor. Därigenom ska eleven ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket.

Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- läsa och analysera skönlitteratur och sakprosa för olika syften,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, och
- söka information från olika källor och värdera innehållet.

Centralt innehåll

Läsa och skriva

- Att läsa och skriva i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Lässtrategier för att förstå, tolka, analysera och kritiskt granska texter från olika medier. Att urskilja texters uttalade och outtalade budskap samt deras olika syften, avsändare och sammanhang.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras syfte, mottagare, typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.
- Olika sätt att redigera, bearbeta och utveckla texter, till exempel att förtydliga, variera och precisera dem. Hur man ger och tar emot respons på texter.
- Språkets struktur, till exempel sats- och meningsbyggnad och tempus. Textbindning med hjälp av sambandsord, till exempel hur orsakssamband, slutsats och motsats kan formuleras.
- Olika hjälpmedel för stavning och ordförståelse.

Tala, lyssna och samtala

- Att medverka i olika samtal och diskussioner med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Att leda ett samtal, att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser och att sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande om olika ämnen för olika mottagare. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel för att planera och genomföra muntliga presentationer, till exempel digitala verktyg.

Sakprosatexter och berättande texter

- Sakprosa som är beskrivande, förklarande, instruerande, argumenterande och utredande, till exempel tidningsartiklar, populärvetenskapliga texter och debattinlägg.
- Sakprosatexters syften, innehåll, uppbyggnad och språkliga drag samt deras ord och begrepp.
- Skönlitteratur och annan fiktion från Sverige, Norden och övriga världen som belyser människors livsvillkor och identitets- och livsfrågor. Några skönlitterära genrer samt några skönlitterära betydelsefulla verk och deras författare.
- Skönlitterära texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad. Tema, motiv,

berättarperspektiv, tillbakablickar samt miljö- och personbeskrivningar.

- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel filmer och webbtexter. Texternas innehåll, uppbyggnad och språkliga drag.
- Hur olika texttyper kan kombineras i en text, till exempel berättande och beskrivande inslag i en argumenterande text.

Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel att identifiera överordnade idéer i form av nyckelord och att föra anteckningar.
- Ord och begrepp för att uttrycka kunskaper, åsikter och känslor i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.
- Nya ord i språket, till exempel lånord. Ordbildning.
- Skillnader i språkanvändning beroende på syfte, mottagare och sammanhang, till exempel skillnaden mellan språket i en nyhetsartikel och ett debattinlägg.
- Språkets betydelse för att utöva inflytande. Etiska och moraliska aspekter på språkbruk, yttrandefrihet och integritet i olika medier och sammanhang.
- Olika språk i Sverige och i Norden. Skillnader och likheter mellan språken. De nationella minoritetsspråken i Sverige. Några varianter av regionalt färgat talspråk.

Informationssökning och källkritik

- Olika sätt att söka, välja, värdera, kritiskt granska och använda sig av information från internet och andra källor. Hur man citerar och anger källor.
- Källkritik. Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **flyt** genom att, på ett **i huvudsak** fungerande sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra **enkla** sammanfattningar av olika texters innehåll med **viss** koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven **grundläggande** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om **tydligt framträdande budskap** i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **viss** språklig variation, **enkel** textbindning och **i huvudsak** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **avgränsat** urval av källor och för då **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av **enkla** beskrivningar och förklaringar, ett **enkelt** ämnesrelaterat språk samt **i huvudsak** fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **i huvudsak** fungerande sätt kan

eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **enkla** omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett **i huvudsak** fungerande sätt.

Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen genom att ställa frågor och framföra åsikter med **enkla och till viss del** underbyggda argument på ett sätt som **till viss del för samtalen och diskussionerna framåt**. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **enkla** muntliga redogörelser med **i huvudsak** fungerande struktur och innehåll och **viss** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om svenska språkets historia, ursprung och särdrag samt jämföra med närliggande språk och beskriva tydligt framträdande likheter och skillnader.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **gott flyt** genom att, på ett **ändamålsenligt** sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra **utvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll med **relativt god** koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven **god** läsförståelse. Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor tolka och föra **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna** i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **relativt god** språklig variation, **utvecklad** textbindning och **relativt väl** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **relativt varierat** urval av källor och för då **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna innehåller **utvecklade** beskrivningar och förklaringar, ett **utvecklat** ämnesrelaterat språk samt **relativt väl** fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **ändamålsenligt** sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **utvecklade** omdömen om texters innehåll och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett **relativt väl** fungerande sätt.

Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen genom att ställa frågor och framföra åsikter med **utvecklade och relativt väl** underbyggda argument på ett sätt som **för samtalen och diskussionerna framåt**. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **utvecklade** muntliga redogörelser med **relativt väl** fungerande struktur, innehåll och språk samt **relativt god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om svenska språkets historia, ursprung och särdrag samt jämföra med närliggande språk och beskriva tydligt framträdande likheter och skillnader.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **mycket gott flyt** genom att, på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll med **god** koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven **mycket god** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **välutvecklade** och **väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda** i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **god** språklig variation, **välutvecklade** textbindning och **väl** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **varierat** urval av källor och för då **välutvecklade** och **väl** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna innehåller **välutvecklade och nyanserade** beskrivningar och förklaringar, **välutvecklat** ämnesrelaterat språk samt **väl** fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper, bilder och medier så att de olika delarna samspelar på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **välutvecklade och nyanserade** omdömen om texters innehåll och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett **väl** fungerande sätt.

Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen genom att ställa frågor och framföra åsikter med **välutvecklade och väl** underbyggda argument på ett sätt som **för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar eller breddar dem**. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **välutvecklade** muntliga redogörelser med **väl** fungerande struktur, innehåll och språk samt **god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra **välutvecklade** och **väl** underbyggda resonemang om svenska språkets historia, ursprung och särdrag samt jämföra med närliggande språk och beskriva tydligt framträdande likheter och skillnader.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med flyt genom att, på ett i huvudsak fungerande sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra enkla sammanfattningar av olika texters innehåll med viss koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven grundläggande läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra enkla och till viss del underbyggda	Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med gott flyt genom att, på ett ändamålsenligt sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra utvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll med relativt god koppling till tidsaspekter, orsakssamband och	Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med mycket gott flyt genom att, på ett ändamålsenligt och effektivt sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra välutvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll med god koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven mycket god läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om

<p>resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med viss språklig variation, enkelt textbindning och i huvudsak fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då enkla och till viss del underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av enkla beskrivningar och förklaringar, ett enkelt ämnesrelaterat språk samt i huvudsak fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett i huvudsak fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge enkla omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett i huvudsak fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen genom att ställa frågor och framföra åsikter med enkla och till viss del underbyggda argument på ett sätt som till viss del för samtalen och diskussionerna framåt. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga</p>	<p>andra texter visar eleven god läsförståelse. Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor tolka och föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om budskap som är tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna i olika texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med relativt god språklig variation, utvecklade textbindning och relativt väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett relativt varierat urval av källor och för då utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna innehåller utvecklade beskrivningar och förklaringar, ett utvecklat ämnesrelat</p>	<p>budskap som är tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda i olika texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med god språklig variation, välutvecklade textbindning och väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett varierat urval av källor och för då välutvecklade och väl underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna innehåller välutvecklade och nyanserade beskrivningar och förklaringar, välutvecklat ämnesrelaterat språk samt väl fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper, bilder och medier så att de olika delarna samspelar på ett ändamålsenligt och effektivt sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge välutvecklade och nyanserade omdömen om texters innehåll och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett väl fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen genom att ställa frågor och framföra åsikter med välutvecklade och väl underbyggda argument på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar eller breddar dem. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra välutvecklade muntliga redogörelser med väl fungerande struktur, innehåll och språk samt</p>
--	---	---

<p>redogörelser med i huvudsak fungerande struktur och innehåll och viss anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om svenska språkets historia, ursprung och särdrag samt jämföra med närliggande språk och beskriva tydligt framträdande likheter och skillnader.</p>	<p>erat språk samt relativt väl fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett ändamålsenligt sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge utvecklade omdömen om texters innehåll och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett relativt väl fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen genom att ställa frågor och framföra åsikter med utvecklade och relativt väl underbyggda argument på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra utvecklade muntliga redogörelser med relativt väl fungerande struktur, innehåll och språk samt relativt god anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra utvecklade</p>	<p>god anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om svenska språkets historia, ursprung och särdrag samt jämföra med närliggande språk och beskriva tydligt framträdande likheter och skillnader.</p>
--	--	--

	<p>och relativt väl underbyggda resonemang om svenska språkets historia, ursprung och särdrag samt jämföra med närliggande språk och beskriva tydligt framträdande likheter och skillnader.</p>	
--	--	--

Skolverket

Svenska
Nationell delkurs 1
Kurskod: GRNSVE2xx
Verksamhetspoäng: 100

Språk är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Syfte

Undervisningen i ämnet svenska inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå syftar till att eleven utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt tal- och skriftspråk så att eleven får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Det innebär att eleven genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling.

Undervisningen ska stimulera elevens intresse för att läsa och skriva. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleven utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Vidare ska undervisningen bidra till att eleven utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar innehåll från olika källor.

I undervisningen ska eleven möta, samt ges möjlighet att utveckla kunskaper om, olika former av sakprosa och skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt språk.

Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenska språket, dess normer, uppbyggnad, historia och utveckling samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevens medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan. Undervisningen ska också bidra till att eleven får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för andra människor. Därigenom ska eleven ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket.

Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- läsa och analysera skönlitteratur och sakprosa för olika syften,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, och
- söka information från olika källor och värdera innehållet.

Centralt innehåll

Läsa och skriva

- Att läsa och skriva i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Lässtrategier för att uppfatta betydelsebärande ord och dra slutsatser om innehållet i elevnära texter, samt för att anpassa läsningen till textens form och innehåll.
- Sambandet mellan ljud och bokstav. Avkodning av ord.
- Alfabetet och alfabetisk ordning.

- Strategier för att skriva olika typer av korta texter, till exempel meddelanden.
- Språkets struktur, till exempel stor och liten bokstav, punkt, frågetecken och utropstecken samt några stavningsregler för vanligt förekommande ord i elevnära texter.
- Olika hjälpmedel för stavning och ordförståelse.

Tala, lyssna och samtala

- Att medverka i olika samtal och diskussioner med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande om elevnära ämnen. Olika hjälpmedel för att planera och genomföra muntliga presentationer och muntligt berättande, till exempel stödord, bilder och digitala verktyg.

Sakprosatexter och berättande texter

- Sakprosatexter som är beskrivande och förklarande, till exempel kortare beskrivningar och instruktioner.
- Berättande texter och deras budskap.
- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel tv-serier och webbtexter.

Språkbruk

- Strategier för att minnas och lära, till exempel att använda förförståelse.
- Ord och begrepp som används för att uttrycka kunskaper, åsikter och känslor i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Några skillnader mellan tal- och skriftspråk.

Informationssökning och källkritik

- Att söka och använda sig av information.
- Källkritik. Hur avsändaren påverkar innehållet.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven kan läsa korta och elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett **i huvudsak** fungerande sätt. Vid samtal om texter kan eleven utifrån olika frågeställningar återge delar av innehållet, föra enkla resonemang om idéer och tankar som texten väckt samt göra **vissa** kopplingar till egna erfarenheter eller till andra texter.

Eleven kan skriva enkla texter med **begripligt** innehåll. I texterna kan eleven på ett **i huvudsak** fungerande sätt använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i vardagliga texter. Eleven kan söka information ur någon anvisad källa och återger då grundläggande delar av informationen i korta meningar.

Eleven kan delta i enkla samtal och diskussioner om elevnära frågor genom att på ett **i huvudsak** fungerande sätt uttrycka sin uppfattning, ställa frågor och kommentera på ett sätt som till **viss** del upprätthåller samtalet. Eleven kan på ett **i huvudsak** fungerande sätt genomföra en muntlig redogörelse.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven kan läsa korta och elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett **ändamålsenligt** sätt. Vid samtal om texter kan eleven utifrån olika frågeställningar återge delar av innehållet, föra enkla resonemang om idéer och tankar som texten väckt samt göra **relativt goda** kopplingar till egna erfarenheter eller till andra texter.

Eleven kan skriva enkla texter med **relativt tydligt** innehåll. I texterna kan eleven på ett **relativt väl** fungerande sätt använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i vardagliga texter. Eleven kan söka information ur någon anvisad källa och återger då grundläggande delar av informationen i korta meningar.

Eleven kan delta i enkla samtal och diskussioner om elevnära frågor genom att på ett **relativt väl** fungerande sätt uttrycka sin uppfattning, ställa frågor och kommentera på ett sätt som upprätthåller samtalet **relativt väl**. Eleven kan på ett **relativt väl** fungerande sätt genomföra en muntlig redogörelse.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven kan läsa korta och elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett **väl fungerande** sätt. Vid samtal om texter kan eleven utifrån olika frågeställningar återge delar av innehållet, föra enkla resonemang om idéer och tankar som texten väckt samt göra **goda** kopplingar till egna erfarenheter eller till andra texter.

Eleven kan skriva enkla texter med **relativt tydligt** innehåll. I texterna kan eleven på ett **ändamålsenligt** sätt använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i vardagliga texter. Eleven kan söka information ur någon anvisad källa och återger då grundläggande delar av informationen i korta meningar.

Eleven kan delta i enkla samtal och diskussioner om elevnära frågor genom att på ett **väl** fungerande sätt uttrycka sin uppfattning och ställa frågor och kommentera på ett sätt som

upprätthåller samtalet **väl**. Eleven kan på ett **väl** fungerande sätt genomföra en muntlig redogörelse.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
<p>Eleven kan läsa korta och elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett i huvudsak fungerande sätt. Vid samtal om texter kan eleven utifrån olika frågeställningar återge delar av innehållet, föra enkla resonemang om idéer och tankar som texten väckt samt göra vissa kopplingar till egna erfarenheter eller till andra texter.</p> <p>Eleven kan skriva enkla texter med begripligt innehåll. I texterna kan eleven på ett i huvudsak fungerande sätt använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i vardagliga texter. Eleven kan söka information ur någon anvisad källa och återger då grundläggande delar av informationen i korta meningar.</p> <p>Eleven kan delta i enkla samtal och diskussioner om elevnära frågor genom att på ett i huvudsak fungerande sätt uttrycka sin uppfattning, ställa frågor och kommentera på ett sätt som till viss del upprätthåller samtalet. Eleven kan på ett i huvudsak fungerande sätt genomföra en muntlig redogörelse.</p>	<p>Eleven kan läsa korta och elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett ändamålsenligt sätt. Vid samtal om texter kan eleven utifrån olika frågeställningar återge delar av innehållet, föra enkla resonemang om idéer och tankar som texten väckt samt göra relativt goda kopplingar till egna erfarenheter eller till andra texter.</p> <p>Eleven kan skriva enkla texter med relativt tydligt innehåll. I texterna kan eleven på ett relativt väl fungerande sätt använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i vardagliga texter. Eleven kan söka information ur någon anvisad källa och återger då grundläggande delar av informationen i korta meningar.</p> <p>Eleven kan delta i enkla samtal och diskussioner om elevnära frågor genom att på ett relativt väl fungerande sätt uttrycka sin uppfattning, ställa frågor och kommentera på ett sätt som upprätthåller samtalet relativt väl. Eleven kan på ett relativt väl fungerande sätt genomföra en muntlig redogörelse.</p>	<p>Eleven kan läsa korta och elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett väl fungerande sätt. Vid samtal om texter kan eleven utifrån olika frågeställningar återge delar av innehållet, föra enkla resonemang om idéer och tankar som texten väckt samt göra goda kopplingar till egna erfarenheter eller till andra texter.</p> <p>Eleven kan skriva enkla texter med relativt tydligt innehåll. I texterna kan eleven på ett ändamålsenligt sätt använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i vardagliga texter. Eleven kan söka information ur någon anvisad källa och återger då grundläggande delar av informationen i korta meningar.</p> <p>Eleven kan delta i enkla samtal och diskussioner om elevnära frågor genom att på ett väl fungerande sätt uttrycka sin uppfattning och ställa frågor och kommentera på ett sätt som upprätthåller samtalet väl. Eleven kan på ett väl fungerande sätt genomföra en muntlig redogörelse.</p>

--	--	--

Skolverket

Svenska
Nationell delkurs 2
Kurskod: GRNSVE2xx
Verksamhetspoäng: 200

Språk är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Syfte

Undervisningen i ämnet svenska inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå syftar till att eleven utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt tal- och skriftspråk så att eleven får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Det innebär att eleven genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling.

Undervisningen ska stimulera elevens intresse för att läsa och skriva. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleven utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Vidare ska undervisningen bidra till att eleven utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar innehåll från olika källor.

I undervisningen ska eleven möta, samt ges möjlighet att utveckla kunskaper om, olika former av sakprosa och skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt språk.

Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenska språket, dess normer, uppbyggnad, historia och utveckling samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevens medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan. Undervisningen ska också bidra till att eleven får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för andra människor. Därigenom ska eleven ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket.

Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- läsa och analysera skönlitteratur och sakprosa för olika syften,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, och
- söka information från olika källor och värdera innehållet.

Centralt innehåll

Läsa och skriva

- Att läsa och skriva i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Lässtrategier för att förstå texter från olika medier och för att anpassa läsningen efter textens form, innehåll och syfte. Att urskilja tydliga budskap i texter.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras syfte,

mottagare, typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.

- Enkla former för textbearbetning, till exempel att i efterhand gå igenom sin text och göra förtydliganden.
- Språkets struktur, till exempel meningsbyggnad, skiljetecken och stavningsregler för vanligt förekommande ord i vardagliga texter.
- Olika hjälpmedel för stavning och ordförståelse.

Tala, lyssna och samtala

- Att medverka i olika samtal och diskussioner med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Att uttrycka sin åsikt och formulera argument och ta initiativ till nya ämnesområden.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande om olika ämnen för olika mottagare. Olika hjälpmedel för att planera och genomföra muntliga presentationer och muntligt berättande, till exempel stödord, bilder och digitala verktyg.
- Att lyssna och återberätta i olika situationer.
- Berättande i olika situationer och för skilda syften.

Sakprosatexter och berättande texter

- Sakprosa som är beskrivande, förklarande och instruerande, till exempel faktatexter och instruktioner, och hur deras innehåll kan organiseras.
- Skönlitteratur och annan fiktion från Sverige och andra delar av världen som belyser människors upplevelser och erfarenheter.
- Skönlitterära texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt enkla miljö- och personbeskrivningar.
- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel tv-program och webbtexter.

Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel att skriva ned något man talat om eller att gruppera och associera information eller innehåll.
- Ord och begrepp som används för att uttrycka kunskaper, åsikter och känslor i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Hur ord och yttranden uppfattas av omgivningen beroende på tonfall och ords nyanser.
- Skillnader mellan tal- och skriftspråk, till exempel att talet kan förstärkas genom röstläge och kroppsspråk.

Informationssökning och källkritik

- Att söka, välja, värdera och använda sig av information från någon anvisad källa.

- Källkritik, hur avsändaren påverkar innehållet.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven kan läsa bekanta och vardagliga texter med **flyt** genom att använda lässtrategier på ett **i huvudsak** fungerande sätt. Genom att kommentera och återge delar av innehållet på ett **enkelt** sätt visar eleven **grundläggande** läsförståelse. Dessutom kan eleven föra **enkla** resonemang om tydligt framträdande budskap i texterna och sätta budskapet i relation till egna erfarenheter.

Eleven kan skriva enkla texter med **begripligt** innehåll. I texterna kan eleven på ett **i huvudsak** fungerande sätt använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i vardagliga texter. Eleven kan söka information ur någon anvisad källa och återger då grundläggande delar av informationen i enkla former av faktatexter. Texterna innehåller grundläggande ämnesspecifika ord och begrepp som används så att innehållet framgår på ett **begripligt** sätt. Genom att kombinera sina texter med bilder kan eleven förtydliga och förstärka sina budskap. Dessutom kan eleven utifrån givna frågor ge **enkla** omdömen om sina egna och andras texter samt utifrån respons bearbeta och förtydliga sina texter på ett **enkelt** sätt.

Eleven kan samtala om bekanta och vardagliga ämnen genom att ställa frågor, ge kommentarer och framföra egna åsikter på ett sätt som till **viss** del upprätthåller samtalet. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga redogörelser med **viss** anpassning till syfte och mottagare.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven kan läsa bekanta och vardagliga texter med **gott flyt** genom att använda lässtrategier på ett **ändamålsenligt** sätt. Genom att kommentera och återge delar av innehållet på ett **utvecklat** sätt visar eleven **relativt god** läsförståelse. Dessutom kan eleven föra **utvecklade** resonemang om tydligt framträdande budskap i texterna och sätta budskapet i relation till egna erfarenheter.

Eleven kan skriva enkla texter med **relativt tydligt** innehåll. I texterna kan eleven på ett **relativt väl** fungerande sätt använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i vardagliga texter. Eleven kan söka information ur någon anvisad källa och återger då grundläggande delar av informationen i enkla former av faktatexter. Texterna innehåller grundläggande ämnesspecifika ord och begrepp som används så att innehållet framgår på ett **relativt tydligt** sätt. Genom att kombinera sina texter med bilder kan eleven förtydliga och förstärka sina budskap. Dessutom kan eleven utifrån givna frågor ge **utvecklade** omdömen om sina egna och andras texter samt utifrån respons bearbeta och förtydliga sina texter på ett **utvecklat** sätt.

Eleven kan samtala om bekanta och vardagliga ämnen genom att ställa frågor, ge kommentarer och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet **relativt väl**.

Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga redogörelser med **god** anpassning till syfte och mottagare.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven kan läsa bekanta och vardagliga texter med **mycket gott flyt** genom att använda lässtrategier på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt. Genom att kommentera och återge delar av innehållet på ett **välutvecklade** sätt visar eleven **mycket god** läsförståelse. Dessutom kan eleven föra **välutvecklade** resonemang om tydligt framträdande budskap i texterna och sätta budskapet i relation till egna erfarenheter.

Eleven kan skriva enkla texter med **tydligt** innehåll. I texterna kan eleven på ett **väl** fungerande sätt använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i vardagliga texter. Eleven kan söka information ur någon anvisad källa och återger då grundläggande delar av informationen i enkla former av faktatexter. Texterna innehåller grundläggande ämnesspecifika ord och begrepp som används så att innehållet framgår på ett **tydligt** sätt. Genom att kombinera sina texter med bilder kan eleven förtydliga och förstärka sina budskap. Dessutom kan eleven utifrån givna frågor ge **välutvecklade** omdömen om sina egna och andras texter samt utifrån respons bearbeta och förtydliga sina texter på ett **välutvecklade** sätt.

Eleven kan samtala om bekanta och vardagliga ämnen genom att ställa frågor, ge kommentarer och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalen **väl**. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga redogörelser med **mycket god** anpassning till syfte och mottagare.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
Eleven kan läsa bekanta och vardagliga texter med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt. Genom att kommentera och återge delar av innehållet på ett enkelt sätt visar eleven grundläggande läsförståelse. Dessutom kan eleven föra enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i	Eleven kan läsa bekanta och vardagliga texter med gott flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt sätt. Genom att kommentera och återge delar av innehållet på ett utvecklade sätt visar eleven relativt god läsförståelse. Dessutom kan eleven föra utvecklade resonemang om tydligt framträdande budskap	Eleven kan läsa bekanta och vardagliga texter med mycket gott flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Genom att kommentera och återge delar av innehållet på ett välutvecklade sätt visar eleven mycket god läsförståelse. Dessutom kan eleven föra välutvecklade

<p>texterna och sätta budskapet i relation till egna erfarenheter.</p> <p>Eleven kan skriva enkla texter med begripligt innehåll. I texterna kan eleven på ett i huvudsak fungerande sätt använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i vardagliga texter. Eleven kan söka information ur någon anvisad källa och återger då grundläggande delar av informationen i enkla former av faktatexter. Texterna innehåller grundläggande ämnesspecifika ord och begrepp som används så att innehållet framgår på ett begripligt sätt. Genom att kombinera sina texter med bilder kan eleven förtydliga och förstärka sina budskap. Dessutom kan eleven utifrån givna frågor ge enkla omdömen om sina egna och andras texter samt utifrån respons bearbeta och förtydliga sina texter på ett enkelt sätt.</p> <p>Eleven kan samtala om bekanta och vardagliga ämnen genom att ställa frågor, ge kommentarer och framföra egna åsikter på ett sätt som till viss del upprätthåller samtalet. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga redogörelser med viss anpassning till syfte och mottagare.</p>	<p>i texterna och sätta budskapet i relation till egna erfarenheter.</p> <p>Eleven kan skriva enkla texter med relativt tydligt innehåll. I texterna kan eleven på ett relativt väl fungerande sätt använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i vardagliga texter. Eleven kan söka information ur någon anvisad källa och återger då grundläggande delar av informationen i enkla former av faktatexter. Texterna innehåller grundläggande ämnesspecifika ord och begrepp som används så att innehållet framgår på ett relativt tydligt sätt. Genom att kombinera sina texter med bilder kan eleven förtydliga och förstärka sina budskap. Dessutom kan eleven utifrån givna frågor ge utvecklade omdömen om sina egna och andras texter samt utifrån respons bearbeta och förtydliga sina texter på ett utvecklat sätt.</p> <p>Eleven kan samtala om bekanta och vardagliga ämnen genom att ställa frågor, ge kommentarer och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet relativt väl. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga redogörelser med god anpassning till syfte och mottagare.</p>	<p>resonemang om tydligt framträdande budskap i texterna och sätta budskapet i relation till egna erfarenheter.</p> <p>Eleven kan skriva enkla texter med tydligt innehåll. I texterna kan eleven på ett väl fungerande sätt använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i vardagliga texter. Eleven kan söka information ur någon anvisad källa och återger då grundläggande delar av informationen i enkla former av faktatexter. Texterna innehåller grundläggande ämnesspecifika ord och begrepp som används så att innehållet framgår på ett tydligt sätt. Genom att kombinera sina texter med bilder kan eleven förtydliga och förstärka sina budskap. Dessutom kan eleven utifrån givna frågor ge välutvecklade omdömen om sina egna och andras texter samt utifrån respons bearbeta och förtydliga sina texter på ett välutvecklat sätt.</p> <p>Eleven kan samtala om bekanta och vardagliga ämnen genom att ställa frågor, ge kommentarer och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet väl. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga redogörelser med mycket god anpassning till syfte och mottagare.</p>
---	---	---

Skolverket

Svenska
Nationell delkurs 3
Kurskod: GRNSVE2xx
Verksamhetspoäng: 200

Språk är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Syfte

Undervisningen i ämnet svenska inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå syftar till att eleven utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt tal- och skriftspråk så att eleven får tilltro till

sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Det innebär att eleven genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling.

Undervisningen ska stimulera elevens intresse för att läsa och skriva. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleven utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Vidare ska undervisningen bidra till att eleven utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar innehåll från olika källor.

I undervisningen ska eleven möta, samt ges möjlighet att utveckla kunskaper om, olika former av sakprosa och skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt språk.

Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenska språket, dess normer, uppbyggnad, historia och utveckling samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevens medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan. Undervisningen ska också bidra till att eleven får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för andra människor. Därigenom ska eleven ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket.

Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- läsa och analysera skönlitteratur och sakprosa för olika syften,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, och
- söka information från olika källor och värdera innehållet.

Centralt innehåll

Läsa och skriva

- Att läsa och skriva i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier. Att urskilja texters uttalade och outtalade budskap samt deras olika syften.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras syfte, mottagare, typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar.
- Olika sätt att disponera, redigera, bearbeta och utveckla texter, till exempel att

förtydliga och variera dem. Hur man ger och tar emot respons på texter.

- Språkets struktur, till exempel sats- och meningsbyggnad och tempus. Textbindning med hjälp av sambandsord, till exempel hur orsakssamband, slutsats och motsats kan formuleras.
- Olika hjälpmedel för stavning och ordförståelse.

Tala, lyssna och samtala

- Att medverka i olika samtal och diskussioner med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser och i samtal om aktuella händelser och ämnen.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande om olika ämnen för olika mottagare. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation, till exempel digitala verktyg.
- Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation.

Sakprosatexter och berättande texter

- Sakprosa som är beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande, till exempel faktatexter, arbetsbeskrivningar, reklam och längre insändare.
- Sakprosatexters innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag samt deras ord och begrepp.
- Skönlitteratur och annan fiktion från Sverige, Norden och övriga världen som belyser människors upplevelser och erfarenheter. Några skönlitterära betydelsefulla verk och deras författare.
- Skönlitterära texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad. Hur en skönlitterär text kan konstrueras med inledning, händelseförlopp och avslutning. Miljö- och personbeskrivningar.
- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel tv-program och webbtexter. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag.

Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord som underlag för att planera sitt skrivande och strategier för att identifiera överordnade idéer i en text.
- Ord och begrepp som används för att uttrycka kunskaper, åsikter och känslor i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.
- Skillnader i språkanvändning beroende på syfte och mottagare, till exempel skillnaden

mellan språket i samhällsinformation och reklam.

- Språk i Sverige och Norden. Skillnader och likheter mellan de olika språken. De nationella minoritetsspråken i Sverige. Några varianter av regionalt färgat talspråk.

Informationssökning och källkritik

- Olika sätt att söka, välja och värdera information från internet och andra källor. Hur man citerar.
- Källkritik. Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **flyt** genom att använda lässtrategier på ett **i huvudsak** fungerande sätt. Genom att göra **enkla** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **viss** koppling till sammanhanget visar eleven **grundläggande** läsförståelse. Dessutom kan eleven tolka och föra **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter samt på ett **enkelt** sätt beskriva sin upplevelse av läsningen.

Eleven kan skriva olika slags texter med **viss** språklig variation, **enkel** textbindning samt **i huvudsak** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **avgränsat** urval av källor och för då **enkla** resonemang om informationens användbarhet. Sammanställningarna innehåller **enkla** beskrivningar, egna formuleringar och **viss** användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspekar på ett **i huvudsak** fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **enkla** omdömen om texters innehåll och språk och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett **i huvudsak** fungerande sätt.

Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som till **viss** del upprätthåller samtalet. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **enkla** muntliga redogörelser med **i huvudsak** fungerande inledning, innehåll och avslutning samt **viss** anpassning till syfte och mottagare.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **gott flyt** genom att använda lässtrategier på ett **ändamålsenligt** sätt. Genom att göra **utvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **relativt god** koppling till sammanhanget visar eleven **god** läsförståelse. Dessutom kan eleven tolka och föra **utvecklade och relativt väl**

underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter samt på ett **utvecklat** sätt beskriva sin upplevelse av läsningen.

Eleven kan skriva olika slags texter med **relativt god** språklig variation, **utvecklad** textbindning och **relativt väl** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **relativt varierat** urval av källor och för då **utvecklade** resonemang om informationens användbarhet. Sammanställningarna innehåller **utvecklade** beskrivningar, egna formuleringar och **relativt god** användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **relativt väl** fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **utvecklade** omdömen om texters innehåll och språk och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett **relativt väl** fungerande sätt.

Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet **relativt väl**. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **utvecklade** muntliga redogörelser med **relativt väl** fungerande inledning, innehåll och avslutning och **relativt god** anpassning till syfte och mottagare.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **mycket gott flyt** genom att använda lässtrategier på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt. Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med **god** koppling till sammanhanget visar eleven **mycket god** läsförståelse. Dessutom kan eleven tolka och föra **välutvecklade** och **väl** underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter samt på ett **välutvecklat** sätt beskriva sin upplevelse av läsningen.

Eleven kan skriva olika slags texter med **god** språklig variation, **välutvecklad** textbindning och **väl** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **varierat** urval av källor och för då **välutvecklade** resonemang om informationens användbarhet. Sammanställningarna innehåller **välutvecklade** beskrivningar, egna formuleringar och **god** användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **väl** fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **välutvecklade** omdömen om texters innehåll och språk och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett **väl** fungerande sätt.

Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet **väl**. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **välutvecklade** muntliga redogörelser med **väl** fungerande inledning, innehåll och avslutning och **god** anpassning till syfte och mottagare.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
Eleven kan läsa sakprosa och	Eleven kan läsa sakprosa och	Eleven kan läsa sakprosa och

<p>skönlitteratur med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerade sätt. Genom att göra enkla sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med viss koppling till sammanhanget visar eleven grundläggande läsförståelse. Dessutom kan eleven tolka och föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter samt på ett enkelt sätt beskriva sin upplevelse av läsningen.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med viss språklig variation, enkel textbindning samt i huvudsak fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då enkla resonemang om informationens användbarhet. Sammanställningarna innehåller enkla beskrivningar, egna formuleringar och viss användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett i huvudsak fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge enkla omdömen om texters innehåll och språk och utifrån respons bearbeta</p>	<p>skönlitteratur med gott flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt sätt. Genom att göra utvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med relativt god koppling till sammanhanget visar eleven god läsförståelse. Dessutom kan eleven tolka och föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter samt på ett utvecklat sätt beskriva sin upplevelse av läsningen.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med relativt god språklig variation, utvecklade textbindning och relativt väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett relativt varierat urval av källor och för då utvecklade resonemang om informationens användbarhet. Sammanställningarna innehåller utvecklade beskrivningar, egna formuleringar och relativt god användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett relativt väl fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge utvecklade</p>	<p>skönlitteratur med mycket gott flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Genom att göra välutvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med god koppling till sammanhanget visar eleven mycket god läsförståelse. Dessutom kan eleven tolka och föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter samt på ett välutvecklat sätt beskriva sin upplevelse av läsningen.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med god språklig variation, välutvecklade textbindning och väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett varierat urval av källor och för då välutvecklade resonemang om informationens användbarhet. Sammanställningarna innehåller välutvecklade beskrivningar, egna formuleringar och god användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett väl fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge välutvecklade</p>
---	--	--

<p>texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett i huvudsak fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som till viss del upprätthåller samtalet. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga redogörelser med i huvudsak fungerande inledning, innehåll och avslutning samt viss anpassning till syfte och mottagare.</p>	<p>omdömen om texters innehåll och språk och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett relativt väl fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet relativt väl. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra utvecklade muntliga redogörelser med relativt väl fungerande inledning, innehåll och avslutning och relativt god anpassning till syfte och mottagare.</p>	<p>omdömen om texters innehåll och språk och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett väl fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet väl. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra välutvecklade muntliga redogörelser med väl fungerande inledning, innehåll och avslutning och god anpassning till syfte och mottagare.</p>
--	--	---

Skolverket

Svenska
Nationell delkurs 4
Kurskod: GRNSVE2xx
Verksamhetspoäng: 200

Språk är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Syfte

Undervisningen i ämnet svenska inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå syftar till att eleven utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen

ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt tal- och skriftspråk så att eleven får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Det innebär att eleven genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling.

Undervisningen ska stimulera elevens intresse för att läsa och skriva. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleven utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Vidare ska undervisningen bidra till att eleven utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar innehåll från olika källor.

I undervisningen ska eleven möta, samt ges möjlighet att utveckla kunskaper om, olika former av sakprosa och skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleven ges förutsättningar att utveckla sitt språk.

Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenska språket, dess normer, uppbyggnad, historia och utveckling samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevens medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan. Undervisningen ska också bidra till att eleven får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för andra människor. Därigenom ska eleven ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket.

Genom undervisningen i ämnet svenska ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- läsa och analysera skönlitteratur och sakprosa för olika syften,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, och
- söka information från olika källor och värdera innehållet.

Centralt innehåll

Läsa och skriva

- Att läsa och skriva i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Lässtrategier för att förstå, tolka, analysera och kritiskt granska texter från olika medier. Att urskilja texters uttalade och outtalade budskap samt deras olika syften, avsändare och sammanhang.
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras syfte, mottagare, typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild

och ljud samspelar.

- Olika sätt att redigera, bearbeta och utveckla texter, till exempel att förtydliga, variera och precisera dem. Hur man ger och tar emot respons på texter.
- Språkets struktur, till exempel sats- och meningsbyggnad och tempus. Textbindning med hjälp av sambandsord, till exempel hur orsakssamband, slutsats och motsats kan formuleras.
- Olika hjälpmedel för stavning och ordförståelse.

Tala, lyssna och samtala

- Att medverka i olika samtal och diskussioner med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Att leda ett samtal, att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser och att sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande om olika ämnen för olika mottagare. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel för att planera och genomföra muntliga presentationer, till exempel digitala verktyg.

Sakprosatexter och berättande texter

- Sakprosa som är beskrivande, förklarande, instruerande, argumenterande och utredande, till exempel tidningsartiklar, populärvetenskapliga texter och debattinlägg.
- Sakprosatexters syften, innehåll, uppbyggnad och språkliga drag samt deras ord och begrepp.
- Skönlitteratur och annan fiktion från Sverige, Norden och övriga världen som belyser människors livsvillkor och identitets- och livsfrågor. Några skönlitterära genrer samt några skönlitterärt betydelsefulla verk och deras författare.
- Skönlitterära texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad. Tema, motiv, berättarperspektiv, tillbakablickar samt miljö- och personbeskrivningar.
- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel filmer och webbtexter. Texternas innehåll, uppbyggnad och språkliga drag.
- Hur olika texttyper kan kombineras i en text, till exempel berättande och beskrivande inslag i en argumenterande text.

Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel att identifiera överordnade idéer i form av nyckelord och att föra anteckningar.
- Ord och begrepp för att uttrycka kunskaper, åsikter och känslor i olika situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.

- Nya ord i språket, till exempel lånord. Ordbildning.
- Skillnader i språkanvändning beroende på syfte, mottagare och sammanhang, till exempel skillnaden mellan språket i en nyhetsartikel och ett debattinlägg.
- Språkets betydelse för att utöva inflytande. Etiska och moraliska aspekter på språkbruk, yttrandefrihet och integritet i olika medier och sammanhang.
- Olika språk i Sverige och i Norden. Skillnader och likheter mellan språken. De nationella minoritetsspråken i Sverige. Några varianter av regionalt färgat talspråk.

Informationssökning och källkritik

- Olika sätt att söka, välja, värdera, kritiskt granska och använda sig av information från internet och andra källor. Hur man citerar och anger källor.
- Källkritik. Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **flyt** genom att, på ett **i huvudsak** fungerande sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra **enkla** sammanfattningar av olika texters innehåll med **viss** koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven **grundläggande** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om **tydligt framträdande budskap** i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **viss** språklig variation, **enkel** textbindning och **i huvudsak** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **avgränsat** urval av källor och för då **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av **enkla** beskrivningar och förklaringar, ett **enkelt** ämnesrelaterat språk samt **i huvudsak** fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **i huvudsak** fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **enkla** omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett **i huvudsak** fungerande sätt.

Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen genom att ställa frågor och framföra åsikter med **enkla och till viss del** underbyggda argument på ett sätt som **till viss del för samtalen och diskussionerna framåt**. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **enkla** muntliga redogörelser med **i huvudsak** fungerande struktur och innehåll och **viss** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om svenska språkets historia, ursprung och särdrag samt jämföra med närliggande språk och beskriva tydligt framträdande likheter och skillnader.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **gott flyt** genom att, på ett **ändamålsenligt** sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra **utvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll med **relativt god** koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven **god** läsförståelse. Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor tolka och föra **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna** i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **relativt god** språklig variation, **utvecklade** textbindning och **relativt väl** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **relativt varierat** urval av källor och för då **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna innehåller **utvecklade** beskrivningar och förklaringar, ett **utvecklat** ämnesrelaterat språk samt **relativt väl** fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett **ändamålsenligt** sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **utvecklade** omdömen om texters innehåll och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett **relativt väl** fungerande sätt.

Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen genom att ställa frågor och framföra åsikter med **utvecklade och relativt väl** underbyggda argument på ett sätt som **för samtalen och diskussionerna framåt**. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **utvecklade** muntliga redogörelser med **relativt väl** fungerande struktur, innehåll och språk samt **relativt god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om svenska språkets historia, ursprung och särdrag samt jämföra med närliggande språk och beskriva tydligt framträdande likheter och skillnader.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med **mycket gott flyt** genom att, på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll med **god** koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven **mycket god** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda** i olika texter.

Eleven kan skriva olika slags texter med **god** språklig variation, **välutvecklade** textbindning och **väl** fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett **varierat** urval av källor och för då **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna innehåller **välutvecklade och**

nyanserade beskrivningar och förklaringar, **välutvecklade** ämnesrelaterat språk samt **väl** fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper, bilder och medier så att de olika delarna samspelar på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge **välutvecklade och nyanserade** omdömen om texters innehåll och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett **väl** fungerande sätt.

Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen genom att ställa frågor och framföra åsikter med **välutvecklade och väl** underbyggda argument på ett sätt som **för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar eller breddar dem**. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **välutvecklade** muntliga redogörelser med **väl** fungerande struktur, innehåll och språk samt **god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra **välutvecklade** och **väl** underbyggda resonemang om svenska språkets historia, ursprung och särdrag samt jämföra med närliggande språk och beskriva tydligt framträdande likheter och skillnader.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
<p>Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med flyt genom att, på ett i huvudsak fungerande sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra enkla sammanfattningar av olika texters innehåll med viss koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven grundläggande läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med viss språklig variation, enkel textbindning och i huvudsak fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor</p>	<p>Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med gott flyt genom att, på ett ändamålsenligt sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra utvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll med relativt god koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven god läsförståelse. Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor tolka och föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om budskap som är tydligt framträdande och</p>	<p>Eleven kan läsa sakprosa och skönlitteratur med mycket gott flyt genom att, på ett ändamålsenligt och effektivt sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra välutvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll med god koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven mycket god läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om budskap som är tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda i olika texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med god språklig variation, välutvecklade textbindning och väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett varierat urval av källor och för då</p>

<p>och för då enkla och till viss del underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna kännetecknas av enkla beskrivningar och förklaringar, ett enkelt ämnesrelaterat språk samt i huvudsak fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett i huvudsak fungerande sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge enkla omdömen om texters innehåll, språk och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett i huvudsak fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen genom att ställa frågor och framföra åsikter med enkla och till viss del underbyggda argument på ett sätt som till viss del för samtalen och diskussionerna framåt. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga redogörelser med i huvudsak fungerande struktur och innehåll och viss anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om svenska språkets historia, ursprung och särdrag samt jämföra med närliggande språk och beskriva tydligt framträdande likheter och skillnader.</p>	<p>budskap som kan läsas mellan raderna i olika texter.</p> <p>Eleven kan skriva olika slags texter med relativt god språklig variation, utvecklade textbindning och relativt väl fungerande anpassning till syfte, mottagare och texttyp samt till språkliga normer och strukturer. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett relativt varierat urval av källor och för då utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna innehåller utvecklade beskrivningar och förklaringar, ett utvecklat ämnesrelaterat språk samt relativt väl fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper och medier så att de olika delarna samspelar på ett ändamålsenligt sätt kan eleven förtydliga och förstärka sina texters budskap. Dessutom</p>	<p>välutvecklade och väl underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans. Sammanställningarna innehåller välutvecklade och nyanserade beskrivningar och förklaringar, välutvecklat ämnesrelaterat språk samt väl fungerande struktur, citat och källhänvisningar. Genom att kombinera olika texttyper, bilder och medier så att de olika delarna samspelar på ett ändamålsenligt och effektivt sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge välutvecklade och nyanserade omdömen om texters innehåll och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett väl fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen genom att ställa frågor och framföra åsikter med välutvecklade och väl underbyggda argument på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar eller breddar dem. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra välutvecklade muntliga redogörelser med väl fungerande struktur, innehåll och språk samt god anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om svenska språkets historia, ursprung och särdrag samt jämföra med närliggande språk och beskriva tydligt framträdande likheter och skillnader.</p>
---	--	---

	<p>kan eleven ge utvecklade omdömen om texters innehåll och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett relativt väl fungerande sätt.</p> <p>Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen genom att ställa frågor och framföra åsikter med utvecklade och relativt väl underbyggda argument på ett sätt som för samtalen och diskussionerna framåt. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra utvecklade muntliga redogörelser med relativt väl fungerande struktur, innehåll och språk samt relativt god anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. Eleven kan föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om svenska språkets historia, ursprung och särdrag samt jämföra med närliggande språk och beskriva tydligt framträdande likheter och skillnader.</p>	
--	--	--

Skolverket

Engelska

Kurskod: GRNENG2

Verksamhetspoäng: 600

Språk är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Att ha kunskaper i flera språk kan ge nya perspektiv på omvärlden, ökade möjligheter till kontakter och större förståelse för olika sätt att leva. Det engelska språket omger oss i vardagen och används inom så skilda områden som kultur, politik, utbildning och ekonomi. Kunskaper i engelska ökar därför individens möjligheter att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang och att delta i ett internationellt studie- och arbetsliv.

Syfte

Undervisningen i ämnet engelska inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå ska syfta till att eleven utvecklar kunskaper i engelska språket och kunskaper om områden och sammanhang där engelska används. Eleven ska även utveckla tilltro till sin förmåga att använda engelska i olika situationer och för skilda syften i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet till språkanvändning i funktionella och meningsfulla sammanhang för att därigenom utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Denna förmåga innebär att förstå talad och skriven engelska, att formulera sig och samspela med andra i tal och skrift samt att anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I den kommunikativa förmågan ingår även språklig säkerhet och att använda olika strategier för att stödja kommunikationen och lösa problem när språkkunskaperna inte räcker till.

I mötet med talat språk och texter ska eleven ges möjlighet att utveckla förmågan att sätta innehållet i relation till egna erfarenheter, livsvillkor och intressen. Undervisningen ska även

ge eleven möjlighet att utveckla kunskaper om och förståelse för olika livsvillkor samt sociala och kulturella företeelser i områden och i sammanhang där engelska används.

Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar kunskaper i att söka, värdera, välja och tillägna sig innehållet i talat språk och texter från olika källor. Eleven ska också ges förutsättningar att kunna använda olika hjälpmedel för lärande, förståelse, skapande och kommunikation. Undervisningen ska stimulera elevens intresse för språk och kulturer och förmedla nytta av språkkunskaper. Undervisningen ska i allt väsentligt bedrivas på engelska.

Genom undervisningen i ämnet engelska ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- förstå och tolka innehållet i talad engelska och i olika slags texter,
- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- använda språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang, och
- reflektera över livsvillkor, samhällsfrågor och kulturella företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används.

Centralt innehåll

Kommunikationens innehåll

- Aktuella och för eleven välbekanta ämnesområden med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Intressen, vardagliga situationer, aktiviteter, händelseförlopp samt relationer och etiska frågor.
- Åsikter, erfarenheter, känslor och framtidsplaner.
- Levnadsvillkor, traditioner, sociala relationer och kulturella företeelser i sammanhang och delar av världen där engelska används.

Lyssna och läsa – reception

- Talad engelska, även med viss regional och social färgning, och texter, som är instruerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande, även via film och andra medier.
- Samtal och sammanhängande talat språk i form av till exempel dialoger, intervjuer och muntliga framställningar.
- Skönlitteratur och annan fiktion, även i talad och dramatiserad form, samt sånger och dikter.
- Sakprosa av olika slag och med olika syften, till exempel reportage och tidningsartiklar.
- Strategier för att uppfatta detaljer och sammanhang i talat språk och texter, till exempel att anpassa lyssnande och läsning efter framställningens form, innehåll och syfte.
- Olika sätt att söka, välja och värdera innehållet i texter och talat språk på engelska från internet och olika medier.

- Språkliga företeelser i det språk eleven möter, till exempel uttal, intonation, grammatiska strukturer och satsbyggnad, ord med olika stilvärden och fasta språkliga uttryck.
- Hur texter och talat språk kan varieras för olika syften och sammanhang.
- Hur sammanbindande ord och andra uttryck används för att skapa struktur och språkligt sammanhängande helheter.

Tala, skriva och samtala – produktion och interaktion

- Muntliga och skriftliga berättelser, beskrivningar och instruktioner i sammanhängande tal och skrift.
- Samtal och diskussioner samt argumentation för kommunikation och kontakt i olika situationer.
- Språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd samt för att lösa språkliga problem, till exempel omformuleringar, frågor och förklaringar.
- Språkliga strategier för att aktivt medverka i samtal i form av att ta initiativ till interaktion, ge bekräftelse, ställa följdfrågor, ta initiativ till nya frågeställningar och ämnesområden samt för att avsluta samtalet.
- Språkliga företeelser för att förtydliga, variera och berika kommunikationen, till exempel uttal, intonation och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad.
- Olika sätt att bearbeta framställningar för att variera, tydliggöra, precisera och anpassa dem efter deras syften.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven förstår **det huvudsakliga innehållet och uppfattar tydliga detaljer** i talad engelska i måttligt tempo samt i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att **översiktligt** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **godtagbart** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven **någon** strategi för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder **med viss relevans** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig **enkelt, begripligt** och **relativt sammanhängande**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **enkla** förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker eleven sig **begripligt** och **enkelt** samt **i någon mån anpassat** till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven **i huvudsak** fungerande strategier som **i viss mån** löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **översiktligt** några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra **enkla** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven förstår **det huvudsakliga innehållet och uppfattar väsentliga detaljer** i talad engelska i måttligt tempo samt i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att **välgrundat** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **tillfredsställande** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven **i viss utsträckning** strategier för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder **på ett relevant sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig **relativt varierat, relativt tydligt** och **relativt sammanhängande**. **Eleven formulerar sig med visst flyt och i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **välgrundade** förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven **tydligt och med visst flyt** samt **med viss anpassning** till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven **fungerande** strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **utförligt** några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra **välutvecklade** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven förstår **såväl helhet som detaljer** i talad engelska i måttligt tempo och i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att **välgrundat och nyanserat** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **gott** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska kan eleven **i viss utsträckning** väljer och använder **strategier** för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder **på ett relevant och effektivt** sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig **relativt varierat, tydligt** och **sammanhängande**. **Eleven formulerar sig även med flyt och viss anpassning till syfte, mottagare och situation**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **välgrundade** förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker eleven sig **tydligt och med flyt** samt **med viss anpassning** till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven **väl fungerande** strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen **och för den framåt på ett konstruktivt sätt**.

Eleven diskuterar **utförligt och nyanserat** några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra **välutvecklade och nyanserade** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
<p>Eleven förstår det huvudsakliga innehållet och uppfattar tydliga detaljer i talad engelska i måttligt tempo samt i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att översiktligt redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med godtagbart resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven någon strategi för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder med viss relevans det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör enkla förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker eleven sig begripligt och enkelt samt i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation. Dessutom</p>	<p>Eleven förstår det huvudsakliga innehållet och uppfattar väsentliga detaljer i talad engelska i måttligt tempo samt i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att välgrundat redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med tillfredsställande resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven i viss utsträckning strategier för lyssnade och läsning. Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder på ett relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig relativt varierat, relativt tydligt och relativt sammanhängande. Eleven formulerar sig med visst flyt och i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör välgrundade förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och</p>	<p>Eleven förstår såväl helhet som detaljer i talad engelska i måttligt tempo och i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att välgrundat och nyanserat redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med gott resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska kan eleven i viss utsträckning väljer och använder strategier för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder på ett relevant och effektivt sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig relativt varierat, tydligt och sammanhängande. Eleven formulerar sig även med flyt och viss anpassning till syfte, mottagare och situation. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör välgrundade förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion i olika</p>

<p>väljer och använder eleven i huvudsak fungerande strategier som i viss mån löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>Eleven diskuterar översiktligt några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>	<p>skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven tydligt och med visst flyt samt med viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>Eleven diskuterar utförligt några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra välutvecklade jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>	<p>sammanhang uttrycker eleven sig tydligt och med flyt samt med viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven väl fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen och för den framåt på ett konstruktivt sätt.</p> <p>Eleven diskuterar utförligt och nyanserat några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra välutvecklade och nyanserade jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>
--	--	--

Skolverket

Engelska

Nationell delkurs 1

Kurskod: GRNENG2xx

Verksamhetspoäng: 100

Språk är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Att ha kunskaper i flera språk kan ge nya perspektiv på omvärlden, ökade möjligheter till kontakter och större förståelse för olika sätt att leva. Det engelska språket omger oss i vardagen och används inom så skilda områden som kultur, politik, utbildning och ekonomi. Kunskaper i engelska ökar därför individens möjligheter att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang och att delta i ett internationellt studie- och arbetsliv.

Syfte

Undervisningen i ämnet engelska inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå ska syfta till att eleven utvecklar kunskaper i engelska språket och kunskaper om områden och sammanhang där engelska används. Eleven ska även utveckla tilltro till sin förmåga att använda engelska i olika situationer och för skilda syften i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet till språkanvändning i funktionella och meningsfulla sammanhang för att därigenom utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Denna förmåga innebär att förstå talad och skriven engelska, att formulera sig och samspela med andra i tal och skrift samt att anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I den kommunikativa förmågan ingår även språklig säkerhet och att använda olika strategier för att stödja kommunikationen och lösa problem när språkkunskaperna inte räcker till.

I mötet med talat språk och texter ska eleven ges möjlighet att utveckla förmågan att sätta innehållet i relation till egna erfarenheter, livsvillkor och intressen. Undervisningen ska även ge eleven möjlighet att utveckla kunskaper om och förståelse för olika livsvillkor samt sociala och kulturella företeelser i områden och i sammanhang där engelska används.

Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar kunskaper i att söka, värdera, välja och tillägna sig innehållet i talat språk och texter från olika källor. Eleven ska också ges förutsättningar att kunna använda olika hjälpmedel för lärande, förståelse, skapande och kommunikation. Undervisningen ska stimulera elevens intresse för språk och kulturer och förmedla nytta av språkkunskaper. Undervisningen ska i allt väsentligt bedrivas på engelska.

Genom undervisningen i ämnet engelska ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- förstå och tolka innehållet i talad engelska och i olika slags texter,
- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- använda språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang, och
- reflektera över livsvillkor, samhällsfrågor och kulturella företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används.

Centralt innehåll

Kommunikationens innehåll

- Personlig information. Ämnesområden som är välbekanta för eleven.
- Vardagliga situationer, intressen, personer och platser, åsikter och känslor.
- Vardagsliv och levnadssätt i olika sammanhang och delar av världen där engelska används.

Lyssna och läsa – reception

- Tydligt talad engelska och enkla texter som är instruerande, beskrivande och kontaktskapande, även från olika medier.
- Olika former av enkla samtal och dialoger.
- Berättelser och annan fiktion, även i talad eller dramatiserad form, samt sånger.
- Muntlig och skriftlig information samt meddelanden, till exempel skyltar och reklam.
- Strategier för att uppfatta betydelsebärande ord och dra slutsatser om innehållet, till exempel med hjälp av förförståelse.
- Olika sätt att orientera sig i och välja bland texter och talat språk från internet och andra medier.
- Språkliga företeelser i det språk eleven möter, till exempel uttal, intonation och stavning.
- Hur ord, fasta språkliga uttryck och vardagsfraser används i talat språk och texter i olika situationer.

Tala, skriva och samtala – produktion och interaktion

- Presentationer, instruktioner, meddelanden och beskrivningar i sammanhängande tal och skrift. Samtal och skrivande för kontakt och kommunikation.
- Strategier för att lösa språkliga problem i samtal, till exempel omformuleringar, gester och frågor.
- Språklig säkerhet, till exempel vad gäller uttal, intonation, ord, artighetsfraser och andra fasta språkliga uttryck.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven förstår **vanliga ord och enkla fraser** i tydligt talad, enkel engelska i långsamt tempo samt i korta, enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att i **mycket** enkel form redogöra för innehållet samt genom att med **godtagbart** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven **någon** strategi för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder **med viss relevans** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar eleven sig enkelt **och begripligt med enstaka ord och fraser**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **enstaka** enkla förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker eleven sig **begripligt** och enkelt med **enstaka** ord och fraser. Dessutom väljer och använder eleven **någon strategi** som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven kommenterar i **mycket** enkel form några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och gör då också **enkla** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven förstår **det huvudsakliga innehållet och uppfattar tydliga detaljer** i tydligt talad, enkel engelska i långsamt tempo samt i korta, enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att i **mycket** enkel form redogöra för innehåll **och detaljer** samt genom att med **tillfredsställande** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven i **viss utsträckning** strategier för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder **på ett relevant** sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar eleven sig enkelt **och relativt tydligt med fraser och meningar**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **enstaka** enkla förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och

skriftlig interaktion uttrycker eleven sig **begripligt** och enkelt med ord, fraser och **meningar**. Dessutom väljer och använder eleven **några olika** strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven kan i **mycket** enkel form kommentera några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven förstår **det huvudsakliga innehållet och uppfattar väsentliga detaljer** i tydligt talad, enkel engelska i långsamt tempo samt i korta, enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen.

Eleven visar sin förståelse genom att i enkel form redogöra för innehåll **och detaljer** samt genom att med **gott** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven **i viss utsträckning** strategier för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder **på ett relevant och effektivt sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar eleven sig enkelt, **relativt tydligt och till viss del sammanhängande**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **enkla** förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker eleven sig **relativt tydligt** och enkelt med ord, fraser och **meningar**. Dessutom väljer och använder eleven **flera olika** strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven kommenterar i enkel form några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
<p>Eleven förstår vanliga ord och enkla fraser i tydligt talad, enkel engelska i långsamt tempo samt i korta, enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att i mycket enkel form redogöra för innehållet samt genom att med godtagbart resultat agera utifrån budskap och</p>	<p>Eleven förstår det huvudsakliga innehållet och uppfattar tydliga detaljer i tydligt talad, enkel engelska i långsamt tempo samt i korta, enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att i mycket enkel form redogöra för innehåll och detaljer samt genom att med tillfredsställande</p>	<p>Eleven förstår det huvudsakliga innehållet och uppfattar väsentliga detaljer i tydligt talad, enkel engelska i långsamt tempo samt i korta, enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen.</p> <p>Eleven visar sin förståelse genom att i enkel form redogöra för innehåll och</p>

<p>instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven någon strategi för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder med viss relevans det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar eleven sig enkelt och begripligt med enstaka ord och fraser. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör enstaka enkla förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker eleven sig begripligt och enkelt med enstaka ord och fraser. Dessutom väljer och använder eleven någon strategi som löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>Eleven kommenterar i mycket enkel form några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och gör då också enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>	<p>resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven i viss utsträckning strategier för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder på ett relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar eleven sig enkelt och relativt tydligt med fraser och meningar. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör enstaka enkla förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker eleven sig begripligt och enkelt med ord, fraser och meningar. Dessutom väljer och använder eleven några olika strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>Eleven kan i mycket enkel form kommentera några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>	<p>detaljer samt genom att med gott resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven i viss utsträckning strategier för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder på ett relevant och effektivt sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar eleven sig enkelt, relativt tydligt och till viss del sammanhängande. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör enkla förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker eleven sig relativt tydligt och enkelt med ord, fraser och meningar. Dessutom väljer och använder eleven flera olika strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>Eleven kommenterar i enkel form några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>
---	---	---

Skolverket

Engelska **Nationell delkurs 2** **Kurskod: GRNENG2xx** **Verksamhetspoäng: 100**

Språk är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Att ha kunskaper i flera språk kan ge nya perspektiv på omvärlden, ökade möjligheter till kontakter och större förståelse för olika sätt att leva. Det engelska språket omger oss i vardagen och används inom så skilda områden som kultur, politik, utbildning och ekonomi. Kunskaper i engelska ökar därför individens möjligheter att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang och att delta i ett internationellt studie- och arbetsliv.

Syfte

Undervisningen i ämnet engelska inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå ska syfta till att eleven utvecklar kunskaper i engelska språket och kunskaper om områden och sammanhang där engelska används. Eleven ska även utveckla tilltro till sin förmåga att använda engelska i olika situationer och för skilda syften i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet till språkanvändning i funktionella och meningsfulla sammanhang för att därigenom utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Denna förmåga innebär att förstå talad och skriven engelska, att formulera sig och samspela med andra i tal och skrift samt att anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I den kommunikativa förmågan ingår även språklig säkerhet och att använda olika strategier för att stödja kommunikationen och lösa problem när språkkunskaperna inte räcker till.

I mötet med talat språk och texter ska eleven ges möjlighet att utveckla förmågan att sätta innehållet i relation till egna erfarenheter, livsvillkor och intressen. Undervisningen ska även

ge eleven möjlighet att utveckla kunskaper om och förståelse för olika livsvillkor samt sociala och kulturella företeelser i områden och i sammanhang där engelska används.

Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar kunskaper i att söka, värdera, välja och tillägna sig innehållet i talat språk och texter från olika källor. Eleven ska också ges förutsättningar att kunna använda olika hjälpmedel för lärande, förståelse, skapande och kommunikation. Undervisningen ska stimulera elevens intresse för språk och kulturer och förmedla nytta av språkkunskaper. Undervisningen ska i allt väsentligt bedrivas på engelska.

Genom undervisningen i ämnet engelska ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- förstå och tolka innehållet i talad engelska och i olika slags texter,
- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- använda språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang, och
- reflektera över livsvillkor, samhällsfrågor och kulturella företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används.

Centralt innehåll

Kommunikationens innehåll

- Personlig information. Ämnesområden som är välbekanta för eleven och som har anknytning till enkla situationer i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Vardagliga situationer, intressen, personer, platser, aktiviteter och händelser.
- Åsikter, känslor och erfarenheter.
- Vardagsliv, levnadssätt och sociala relationer i olika sammanhang och områden där engelska används.

Lyssna och läsa – reception

- Tydligt talad engelska och enkla texter som är instruerande, beskrivande och kontaktskapande, även från olika medier.
- Dialoger, intervjuer och samtal.
- Berättelser och annan fiktion, även i talad eller dramatiserad form samt sånger och dikter.
- Muntlig och skriftlig information samt olika slags meddelanden, till exempel reklam, tidtabeller och notiser.
- Strategier för att uppfatta betydelsebärande ord och sammanhang i talat språk och texter, till exempel att anpassa lyssnande och läsning till framställningens form och innehåll.
- Olika sätt att söka och välja texter och talat språk på engelska från internet och andra medier.
- Språkliga företeelser i det språk eleven möter, till exempel uttal, intonation, grammatiska strukturer, stavning, interpunktion och fasta språkliga uttryck.

- Hur olika formuleringar används för att inleda och avsluta olika typer av framställningar och samtal.

Tala, skriva och samtala – produktion och interaktion

- Presentationer, instruktioner, meddelanden, berättelser och beskrivningar i sammanhängande tal och skrift. Samtal och skrivande för kontakt och kommunikation.
- Strategier som omformuleringar, frågor, och stödjande fraser för att lösa språkliga problem i samtal och skriftlig kommunikation samt för att delta i och bidra till samtal.
- Språklig säkerhet, till exempel vad gäller uttal, intonation, artighetsfraser, andra fasta språkliga uttryck och grammatiska strukturer.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven förstår **det mest väsentliga** av innehållet i tydligt talad, enkel engelska i lugnt tempo samt i enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att **i enkel form** redogöra för och kommentera innehållet samt genom att med **godtagbart** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven **någon** strategi för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder **med viss relevans** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar eleven sig **enkelt och begripligt med fraser och meningar**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör enstaka **enkla** förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker eleven sig **begripligt** och enkelt med ord, fraser och meningar. Dessutom väljer och använder eleven sig av **någon** strategi som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven kommenterar **i enkel form** några företeelser i olika sammanhang och områden där engelska används, och gör då enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven förstår **det huvudsakliga innehållet och uppfattar tydliga detaljer** i tydligt talad, enkel engelska i lugnt tempo samt i enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att **i enkel form** redogöra för och kommentera innehåll **och detaljer** samt genom att med **tillfredsställande** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven **i viss utsträckning** strategier för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder **på ett relevant sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, **relativt tydligt och till viss del sammanhängande**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör enkla förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker eleven sig **relativt tydligt** och enkelt med ord, fraser och meningar. Dessutom väljer och använder eleven **några olika** strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven kommenterar **i enkel form** några företeelser i olika sammanhang och områden där engelska används, och kan då också göra enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven förstår **helheten och uppfattar väsentliga detaljer** i tydligt talat, enkelt språk i lugnt tempo samt i enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att **översiktligt** redogöra för och kommentera innehåll **och detaljer** samt genom att med **gott** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven **i viss utsträckning** strategier för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder **på ett relevant och effektivt sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar eleven sig enkelt, **relativt tydligt och relativt sammanhängande**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör enkla förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker eleven sig **tydligt** och enkelt med ord, fraser och meningar **samt i någon mån anpassat till syfte**, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven **flera olika** strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven kommenterar **översiktligt** några företeelser i olika sammanhang och områden där engelska används, och gör då också enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
Eleven förstår det mest väsentliga av innehållet i tydligt talad, enkel engelska i lugnt tempo samt i enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att	Eleven förstår det huvudsakliga innehållet och uppfattar tydliga detaljer i tydligt talad, enkel engelska i lugnt tempo samt i enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven	Eleven förstår helheten och uppfattar väsentliga detaljer i tydligt talat, enkelt språk i lugnt tempo samt i enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse

<p>i enkel form redogöra för och kommentera innehållet samt genom att med godtagbart resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven någon strategi för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder med viss relevans det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar eleven sig enkelt och begripligt med fraser och meningar. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör enstaka enkla förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker eleven sig begripligt och enkelt med ord, fraser och meningar. Dessutom väljer och använder eleven sig av någon strategi som löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>Eleven kommenterar i enkel form några företeelser i olika sammanhang och områden där engelska används, och gör då enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>	<p>visar sin förståelse genom att i enkel form redogöra för och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med tillfredsställande resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven i viss utsträckning strategier för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder på ett relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, relativt tydligt och till viss del sammanhängande. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör enkla förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker eleven sig relativt tydligt och enkelt med ord, fraser och meningar. Dessutom väljer och använder eleven några olika strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>Eleven kommenterar i enkel form några företeelser i olika sammanhang och områden där engelska används, och kan då också göra enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>	<p>genom att översiktligt redogöra för och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med gott resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven i viss utsträckning strategier för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder på ett relevant och effektivt sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar eleven sig enkelt, relativt tydligt och relativt sammanhängande. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör enkla förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker eleven sig tydligt och enkelt med ord, fraser och meningar samt i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven flera olika strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>Eleven kommenterar översiktligt några företeelser i olika sammanhang och områden där engelska används, och gör då också enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>
--	---	--

Skolverket

Engelska **Nationell delkurs 3** **Kurskod: GRNENG2xx** **Verksamhetspoäng: 200**

Språk är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Att ha kunskaper i flera språk kan ge nya perspektiv på omvärlden, ökade möjligheter till kontakter och större förståelse för olika sätt att leva. Det engelska språket omger oss i vardagen och används inom så skilda områden som kultur, politik, utbildning och ekonomi. Kunskaper i engelska ökar därför individens möjligheter att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang och att delta i ett internationellt studie- och arbetsliv.

Syfte

Undervisningen i ämnet engelska inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå ska syfta till att eleven utvecklar kunskaper i engelska språket och kunskaper om områden och sammanhang där engelska används. Eleven ska även utveckla tilltro till sin förmåga att använda engelska i olika situationer och för skilda syften i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet till språkanvändning i funktionella och meningsfulla sammanhang för att därigenom utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Denna förmåga innebär att förstå talad och skriven engelska, att formulera sig och samspela med andra i tal och skrift samt att anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I den kommunikativa förmågan ingår även språklig säkerhet och att använda olika strategier för att stödja kommunikationen och lösa problem när språkkunskaperna inte räcker till.

I mötet med talat språk och texter ska eleven ges möjlighet att utveckla förmågan att sätta innehållet i relation till egna erfarenheter, livsvillkor och intressen. Undervisningen ska även ge eleven möjlighet att utveckla kunskaper om och förståelse för olika livsvillkor samt sociala och kulturella företeelser i områden och i sammanhang där engelska används.

Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar kunskaper i att söka, värdera, välja och tillägna sig innehållet i talat språk och texter från olika källor. Eleven ska också ges förutsättningar att kunna använda olika hjälpmedel för lärande, förståelse, skapande och kommunikation. Undervisningen ska stimulera elevens intresse för språk och kulturer och förmedla nytta av språkkunskaper. Undervisningen ska i allt väsentligt bedrivas på engelska.

Genom undervisningen i ämnet engelska ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- förstå och tolka innehållet i talad engelska och i olika slags texter,
- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- använda språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang, och
- reflektera över livsvillkor, samhällsfrågor och kulturella företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används.

Kommunikationens innehåll

- Aktuella och för eleven bekanta ämnesområden med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Intressen, vardagliga situationer, aktiviteter, händelseförlopp samt relationer och etiska frågor.
- Åsikter, erfarenheter, känslor och framtidsplaner.
- Levnadsvillkor, traditioner, sociala relationer och kulturella företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används.

Lyssna och läsa – reception

- Talad engelska, även med viss regional och social färgning, och texter som är instruerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande, även från olika medier.
- Samtal och sammanhängande talat språk i form av till exempel dialoger, intervjuer och muntliga framställningar.
- Skönlitteratur och annan fiktion, även i talad och dramatiserad form, samt sånger och dikter.
- Enkel sakprosa av olika slag och med olika syften, till exempel till exempel nyheter och tidningsartiklar.
- Strategier för att uppfatta detaljer och sammanhang i talat språk och texter, till exempel att anpassa lyssnande och läsning efter framställningens form, innehåll och syfte.
- Olika sätt att söka, välja och värdera innehållet i texter och talat språk på engelska från internet och olika medier.
- Språkliga företeelser i det språk eleven möter, till exempel uttal, intonation, grammatiska strukturer och satsbyggnad, ord med olika stilvärden och fasta språkliga uttryck.
- Hur texter och talat språk kan varieras för olika syften och sammanhang.
- Hur sammanbindande ord och andra uttryck används för att skapa struktur och språkligt sammanhängande helheter.

Tala, skriva och samtala – produktion och interaktion

- Muntliga och skriftliga berättelser, beskrivningar och instruktioner i sammanhängande tal och skrift.
- Samtal och diskussioner samt argumentation för kommunikation och kontakt i olika situationer.
- Strategier för att förstå och göra sig förstådd samt för att lösa språkliga problem, till exempel omformuleringar, frågor och förklaringar.
- Strategier för att bidra till och aktivt medverka i samtal genom att ta initiativ till interaktion, ge bekräftelse, ställa följdfrågor, ta initiativ till nya frågeställningar och ämnesområden samt för att avsluta samtalet.
- Språkliga företeelser för att förtydliga, variera och berika kommunikationen, till exempel uttal, intonation och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad.
- Olika sätt att bearbeta framställningar för att variera, tydliggöra, precisera och anpassa dem efter deras syften.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven förstår **det huvudsakliga innehållet och uppfattar tydliga detaljer** i talad engelska i måttligt tempo samt i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att **översiktligt** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **godtagbart** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven **någon** strategi för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder **med viss relevans** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig **enkelt, begripligt** och **relativt sammanhängande**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **enkla** förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker eleven sig **begripligt** och **enkelt** samt **i någon mån anpassat** till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven **i huvudsak** fungerande strategier som **i viss mån** löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **översiktligt** några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra **enkla** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven förstår **det huvudsakliga innehållet och uppfatta väsentliga detaljer** i talad engelska i måttligt tempo samt i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse

genom att **välgrundat** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **tillfredsställande** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven **i viss utsträckning** strategier för lyssnade och läsning. Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder **på ett relevant sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig **relativt varierat, relativt tydligt** och **relativt sammanhängande**. Eleven formulerar sig **med visst flyt och i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **välgrundade** förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven **tydligt och med visst flyt** samt **med viss anpassning** till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven **fungerande** strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **utförligt** några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra **välutvecklade** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven förstår **såväl helhet som detaljer** i talad engelska i måttligt tempo och i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att **välgrundat och nyanserat** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **gott** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska kan eleven **i viss utsträckning** välja och använda **strategier** för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder **på ett relevant och effektivt** sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig **relativt varierat, tydligt** och **sammanhängande**. Eleven formulerar sig **även med flyt och viss anpassning till syfte, mottagare och situation**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **välgrundade** förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker eleven sig **tydligt och med flyt** samt **med viss anpassning** till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven **väl fungerande** strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen **och för den framåt på ett konstruktivt sätt**.

Eleven diskuterar **utförligt och nyanserat** några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra **välutvecklade** och **nyanserade** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
-----------	-----------	-----------

<p>Eleven förstår det huvudsakliga innehållet och uppfattar tydliga detaljer i talad engelska i måttligt tempo samt i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att översiktligt redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med godtagbart resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven någon strategi för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder med viss relevans det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör enkla förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker eleven sig begripligt och enkelt samt i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven i huvudsak fungerande strategier som i viss mån löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>Eleven diskuterar översiktligt några företeelser</p>	<p>Eleven förstår det huvudsakliga innehållet och uppfatta väsentliga detaljer i talad engelska i måttligt tempo samt i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att välgrundat redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med tillfredsställande resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven i viss utsträckning strategier för lyssnade och läsning. Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder på ett relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig relativt varierat, relativt tydligt och relativt sammanhängande. Eleven formulerar sig med visst flyt och i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör välgrundade förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven tydligt och med visst flyt samt med viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven fungerande strategier som löser problem i</p>	<p>Eleven förstår såväl helhet som detaljer i talad engelska i måttligt tempo och i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att välgrundat och nyanserat redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med gott resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska kan eleven i viss utsträckning välja och använda strategier för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder på ett relevant och effektivt sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig relativt varierat, tydligt och sammanhängande. Eleven formulerar sig även med flyt och viss anpassning till syfte, mottagare och situation. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör välgrundade förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker eleven sig tydligt och med flyt samt med viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven väl fungerande strategier som löser problem i och förbättrar</p>
---	--	---

<p>i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>	<p>och förbättrar interaktionen.</p> <p>Eleven diskuterar utförligt några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra välutvecklade jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>	<p>interaktionen och för den framåt på ett konstruktivt sätt.</p> <p>Eleven diskuterar utförligt och nyanserat några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra välutvecklade och nyanserade jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>
--	--	---

Skolverket

Engelska

Nationell delkurs 4

Kurskod: GRNENG2xx
Verksamhetspoäng: 200

Språk är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Att ha kunskaper i flera språk kan ge nya perspektiv på omvärlden, ökade möjligheter till kontakter och större förståelse för olika sätt att leva. Det engelska språket omger oss i vardagen och används inom så skilda områden som kultur, politik, utbildning och ekonomi. Kunskaper i engelska ökar därför individens möjligheter att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang och att delta i ett internationellt studie- och arbetsliv.

Syfte

Undervisningen i ämnet engelska inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå ska syfta till att eleven utvecklar kunskaper i engelska språket och kunskaper om områden och sammanhang där engelska används. Eleven ska även utveckla tilltro till sin förmåga att använda engelska i olika situationer och för skilda syften i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet till språkanvändning i funktionella och meningsfulla sammanhang för att därigenom utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Denna förmåga innebär att förstå talad och skriven engelska, att formulera sig och samspela med andra i tal och skrift samt att anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I den kommunikativa förmågan ingår även språklig säkerhet och att använda olika strategier för att stödja kommunikationen och lösa problem när språkkunskaperna inte räcker till.

I mötet med talat språk och texter ska eleven ges möjlighet att utveckla förmågan att sätta innehållet i relation till egna erfarenheter, livsvillkor och intressen. Undervisningen ska även

ge eleven möjlighet att utveckla kunskaper om och förståelse för olika livsvillkor samt sociala och kulturella företeelser i områden och i sammanhang där engelska används.

Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar kunskaper i att söka, värdera, välja och tillägna sig innehållet i talat språk och texter från olika källor. Eleven ska också ges förutsättningar att kunna använda olika hjälpmedel för lärande, förståelse, skapande och kommunikation. Undervisningen ska stimulera elevens intresse för språk och kulturer och förmedla nytta av språkkunskaper. Undervisningen ska i allt väsentligt bedrivas på engelska.

Genom undervisningen i ämnet engelska ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- förstå och tolka innehållet i talad engelska och i olika slags texter,
- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- använda språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang, och
- reflektera över livsvillkor, samhällsfrågor och kulturella företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används.

Centralt innehåll

Kommunikationens innehåll

- Aktuella och för eleven välbekanta ämnesområden med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Intressen, vardagliga situationer, aktiviteter, händelseförlopp samt relationer och etiska frågor.
- Åsikter, erfarenheter, känslor och framtidsplaner.
- Levnadsvillkor, traditioner, sociala relationer och kulturella företeelser i sammanhang och delar av världen där engelska används.

Lyssna och läsa – reception

- Talad engelska, även med viss regional och social färgning, och texter, som är instruerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande, även via film och andra medier.
- Olika former av samtal och sammanhängande talat språk i form av dialoger, intervjuer och muntliga framställningar.
- Skönlitteratur och annan fiktion, även i talad och dramatiserad form, samt sånger och dikter.
- Sakprosa av olika slag och med olika syften, till exempel reportage och tidningsartiklar.
- Strategier för att uppfatta detaljer och sammanhang i talat språk och texter, till exempel att anpassa lyssnande och läsning efter framställningens form, innehåll och syfte.
- Olika sätt att söka, välja och värdera innehållet i texter och talat språk på engelska från internet och olika medier.

- Språkliga företeelser i det språk eleven möter, till exempel uttal, intonation, grammatiska strukturer och satsbyggnad, ord med olika stilvärden och fasta språkliga uttryck.
- Hur texter och talat språk kan varieras för olika syften och sammanhang.
- Hur sammanbindande ord och andra uttryck används för att skapa struktur och språkligt sammanhängande helheter.

Tala, skriva och samtala – produktion och interaktion

- Muntliga och skriftliga berättelser, beskrivningar och instruktioner i sammanhängande tal och skrift.
- Samtal och diskussioner samt argumentation för kommunikation och kontakt i olika situationer.
- Språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd samt för att lösa språkliga problem, till exempel omformuleringar, frågor och förklaringar.
- Språkliga strategier för att bidra till och aktivt medverka i samtal i form av att ta initiativ till interaktion, ge bekräftelse, ställa följdfrågor, ta initiativ till nya frågeställningar och ämnesområden samt för att avsluta samtalet.
- Språkliga företeelser för att förtydliga, variera och berika kommunikationen, till exempel uttal, intonation och fasta språkliga uttryck, grammatiska strukturer och satsbyggnad.
- Olika sätt att bearbeta framställningar för att variera, tydliggöra, precisera och anpassa dem efter deras syften.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven förstår **det huvudsakliga innehållet och uppfattar tydliga detaljer** i talad engelska i måttligt tempo samt i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att **översiktligt** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **godtagbart** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven **någon** strategi för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder **med viss relevans** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig **enkelt, begripligt** och **relativt sammanhängande**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **enkla** förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker eleven sig **begripligt** och **enkelt** samt i **någon mån anpassat** till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven i **huvudsak** fungerande strategier som i **viss mån** löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **översiktligt** några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra **enkla** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven förstår **det huvudsakliga innehållet och uppfattar väsentliga detaljer** i talad engelska i måttligt tempo samt i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att **välgrundat** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **tillfredsställande** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven **i viss utsträckning** strategier för lyssnade och läsning. Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder **på ett relevant sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig **relativt varierat, relativt tydligt** och **relativt sammanhängande**. **Eleven formulerar sig med visst flyt och i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **välgrundade** förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven **tydligt och med visst flyt** samt **med viss anpassning** till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven **fungerande** strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **utförligt** några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra **välutvecklade** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven förstår **såväl helhet som detaljer** i talad engelska i måttligt tempo och i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att **välgrundat och nyanserat** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **gott** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska kan eleven **i viss utsträckning** välja och använda **strategier** för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder **på ett relevant och effektivt** sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig **relativt varierat, tydligt** och **sammanhängande**. **Eleven formulerar sig även med flyt och viss anpassning till syfte, mottagare och situation**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **välgrundade** förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker eleven sig **tydligt och med flyt** samt **med viss anpassning** till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven **väl fungerande** strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen **och för den framåt på ett konstruktivt sätt**.

Eleven diskuterar **utförligt och nyanserat** några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra **välutvecklade och nyanserade** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
<p>Eleven förstår det huvudsakliga innehållet och uppfattar tydliga detaljer i talad engelska i måttligt tempo samt i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att översiktligt redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med godtagbart resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven någon strategi för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder med viss relevans det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig enkelt, begripligt och relativt sammanhängande. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör enkla förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker eleven sig begripligt och enkelt samt i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation. Dessutom</p>	<p>Eleven förstår det huvudsakliga innehållet och uppfattar väsentliga detaljer i talad engelska i måttligt tempo samt i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att välgrundat redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med tillfredsställande resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska väljer och använder eleven i viss utsträckning strategier för lyssnade och läsning. Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder på ett relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig relativt varierat, relativt tydligt och relativt sammanhängande. Eleven formulerar sig med visst flyt och i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör välgrundade förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och</p>	<p>Eleven förstår såväl helhet som detaljer i talad engelska i måttligt tempo och i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att välgrundat och nyanserat redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med gott resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet. För att underlätta sin förståelse av innehållet i talad och skriven engelska kan eleven i viss utsträckning välja och använda strategier för lyssnande och läsning. Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder på ett relevant och effektivt sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.</p> <p>I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar eleven sig relativt varierat, tydligt och sammanhängande. Eleven formulerar sig även med flyt och viss anpassning till syfte, mottagare och situation. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör välgrundade förbättringar av, egna framställningar. I muntlig och skriftlig interaktion i olika</p>

<p>väljer och använder eleven i huvudsak fungerande strategier som i viss mån löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>Eleven diskuterar översiktligt några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>	<p>skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven tydligt och med visst flyt samt med viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.</p> <p>Eleven diskuterar utförligt några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra välutvecklade jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>	<p>sammanhang uttrycker eleven sig tydligt och med flyt samt med viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven väl fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen och för den framåt på ett konstruktivt sätt.</p> <p>Eleven diskuterar utförligt och nyanserat några företeelser i olika sammanhang och delar av världen där engelska används, och kan då också göra välutvecklade och nyanserade jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.</p>
--	--	--

Skolverket

Matematik

Kurskod: GRNMAT2

Verksamhetspoäng: 600

Matematiken har en flertusenårig historia med bidrag från många kulturer. Den utvecklas såväl ur praktiska behov som ur människans nyfikenhet och lust att utforska matematiken som sådan. Matematisk verksamhet är till sin art en kreativ, reflekterande och problemlösande aktivitet som är nära kopplad till den samhälleliga, sociala och tekniska utvecklingen. Kunskaper i matematik ger människor förutsättningar att fatta välgrundade beslut i vardagslivets många valsituationer och ökar möjligheterna att delta i samhällets beslutsprocesser.

Syfte

Undervisningen i ämnet matematik inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå ska syfta till att eleven utvecklar kunskaper om matematik och matematikens användning i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar intresse för matematik och tilltro till sin förmåga att använda matematik i olika sammanhang. Den ska också ge eleven möjlighet att uppleva estetiska värden i möten med matematiska mönster, former och samband.

Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar kunskaper för att kunna formulera och lösa problem samt reflektera över och värdera valda strategier, metoder, modeller och resultat. Eleven ska även ges förutsättningar att utveckla kunskaper för att kunna tolka vardagliga och matematiska situationer samt beskriva och formulera dessa med hjälp av matematikens uttrycksformer.

Genom undervisningen ska eleven ges förutsättningar att utveckla förtrogenhet med grundläggande matematiska begrepp och metoder och deras användbarhet. Vidare ska eleven genom undervisningen ges möjligheter att utveckla kunskaper i att använda digital teknik för att kunna undersöka problemställningar, göra beräkningar och för att presentera och tolka data.

Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar förmågan att argumentera logiskt och föra matematiska resonemang. Eleven ska genom undervisningen också ges möjlighet att utveckla en förtrogenhet med matematikens uttrycksformer och hur dessa kan användas för att kommunicera i vardagliga och matematiska sammanhang. Genom undervisningen ska eleven även ges möjlighet att fördjupa sin förståelse av sina tidigare erfarenheter av och kunskaper i matematik.

Undervisningen ska ge eleven förutsättningar att utveckla kunskaper om historiska sammanhang där viktiga begrepp och metoder i matematiken har utvecklats. Genom undervisningen ska eleven även ges möjligheter att reflektera över matematikens betydelse, användning och begränsning i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv, i andra ämnen och under historiska skeenden och därigenom kunna se matematikens sammanhang och relevans.

Genom undervisningen i ämnet matematik ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera och lösa problem med hjälp av matematik samt värdera valda strategier, frågeställningar och metoder,
- använda och analysera matematiska begrepp och samband mellan begrepp,
- välja och använda lämpliga matematiska metoder för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter,
- föra och följa matematiska resonemang, och
- använda matematikens uttrycksformer för att samtala om, argumentera och redogöra för frågeställningar, beräkningar och slutsatser.

Centralt innehåll

Taluppfattning och tals användning

- Reella tal och deras egenskaper samt deras användning i vardagliga och matematiska situationer.

- Talsystemets utveckling från naturliga tal till reella tal. Positionssystemet. Metoder för beräkningar som används och har använts i olika historiska och kulturella sammanhang.
- Tal i potensform och grundpotensform för att uttrycka små och stora tal samt användning av prefix.
- De fyra räknesättens egenskaper och samband samt användning i olika situationer.
- Centrala metoder för beräkningar med tal i bråk- och decimalform vid överslagsräkning, huvudräkning samt vid beräkningar med skriftliga metoder, miniräknare och annan digital teknik. Metodernas användning i olika situationer.
- Rimlighetsbedömning vid uppskattningar och beräkningar i vardagliga och matematiska situationer samt inom andra ämnesområden.

Algebra

- Innebörden av variabelbegreppet och dess användning i algebraiska uttryck, formler och ekvationer.
- Algebraiska uttryck, formler och ekvationer i situationer som är relevanta för eleven.
- Metoder för ekvationslösning.

Geometri

- Geometriska objekt och deras inbördes relationer. Geometriska egenskaper hos dessa objekt.
- Avbildning och konstruktion av geometriska objekt, med och utan digitala hjälpmedel.
- Skala vid förminskning och förstoring av två- och tredimensionella objekt.
- Likformighet och symmetri i planet.
- Metoder för beräkning av area, omkrets och volym hos geometriska objekt, samt enhetsbyten i samband med detta.
- Geometriska satsar och formler och behovet av argumentation för deras giltighet.

Statistik och sannolikhet

- Likformig sannolikhet och metoder för att beräkna sannolikheten i vardagliga situationer.
- Hur kombinatoriska principer kan användas i enkla vardagliga och matematiska problem.
- Tabeller, diagram och grafer samt hur de kan tolkas och användas för att beskriva resultat av egna och andras undersökningar, till exempel med hjälp av digitala verktyg.
- Hur lägesmått och spridningsmått kan användas för bedömning av resultat vid statistiska undersökningar.
- Bedömning av risker och chanser med utgångspunkt i statistiskt material.

Samband och förändringar

- Procent och förändringsfaktor för att uttrycka förändring samt beräkning med procent i vardagliga situationer och i situationer inom olika ämnesområden.
- Funktioner och räta linjens ekvation. Hur funktioner kan användas för att, med hjälp av digital teknik, undersöka proportionalitet, förändring, förändringstakt och andra samband i olika situationer.

Problemlösning

- Strategier för matematisk problemlösning med och utan digital teknik i situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv samt inom olika ämnesområden. Värdering av valda strategier och metoder.
- Matematisk formulering av frågeställningar utifrån situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv och olika ämnesområden.
- Enkla matematiska modeller och hur de kan användas i olika situationer.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett **i huvudsak** fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med **viss** anpassning till problemets karaktär samt **bidra till att formulera** enkla matematiska modeller som kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om val av tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan **bidra till** att ge **något** förslag på alternativt tillvägagångssätt.

Eleven har **grundläggande** kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i **välkända** sammanhang på ett **i huvudsak** fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett **i huvudsak** fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra **enkla** resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.

Eleven kan välja och använda **i huvudsak** fungerande matematiska metoder med **viss** anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, statistik samt samband och förändring med **tillfredsställande** resultat.

Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett **i huvudsak** fungerande sätt och använder då matematiska uttrycksformer med **viss** anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som **till viss del för resonemangen framåt**.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett **relativt väl** fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med **förhållandevis god** anpassning till problemets karaktär samt **formulera** enkla matematiska modeller som **efter någon bearbetning** kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge **något** förslag på alternativt tillvägagångssätt.

Eleven har **goda** kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i **bekanta** sammanhang på ett **relativt väl** fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett **relativt väl** fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra **utvecklade** resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.

Eleven kan välja och använda **ändamålsenliga** matematiska metoder med **relativt god** anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, statistik samt samband och förändring med **gott** resultat.

Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett **ändamålsenligt** sätt och använder då matematiska uttrycksformer med **förhållandevis god** anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som **för resonemangen framåt**.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett **väl** fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med **god** anpassning till problemets karaktär samt **formulera** enkla matematiska modeller som kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för **välutvecklade** och **väl** underbyggda resonemang om tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge **förslag** på alternativa tillvägagångssätt.

Eleven har **mycket goda** kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i **nya** sammanhang på ett **väl** fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett **väl** fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra **välutvecklade** resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.

Eleven kan välja och använda **ändamålsenliga** och **effektiva** matematiska metoder med **god** anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, statistik samt samband och förändring med **mycket gott** resultat.

Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt och använder då matematiska uttrycksformer med **god** anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som **för resonemangen framåt och fördjupar eller breddar dem**.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
<p>Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett i huvudsak fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med viss anpassning till problemets karaktär samt bidra till att formulera enkla matematiska modeller som kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för enkla och till viss del underbyggda resonemang om val av tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan bidra till att ge något förslag på alternativt tillvägagångssätt.</p> <p>Eleven har grundläggande kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i välkända sammanhang på ett i huvudsak fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett i huvudsak fungerande</p>	<p>Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett relativt väl fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med förhållandevis god anpassning till problemets karaktär samt formulera enkla matematiska modeller som efter någon bearbetning kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge något förslag på alternativt tillvägagångssätt.</p> <p>Eleven har goda kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i bekanta sammanhang på ett relativt väl fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett relativt</p>	<p>Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett väl fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med god anpassning till problemets karaktär samt formulera enkla matematiska modeller som kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för välutvecklade och väl underbyggda resonemang om tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge förslag på alternativa tillvägagångssätt.</p> <p>Eleven har mycket goda kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i nya sammanhang på ett väl fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett väl fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven</p>

<p>sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra enkla resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.</p> <p>Eleven kan välja och använda i huvudsak fungerande matematiska metoder med viss anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, statistik samt samband och förändring med tillfredsställande resultat.</p> <p>Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett i huvudsak fungerande sätt och använder då matematiska uttrycksformer med viss anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som till viss del för resonemangen framåt.</p>	<p>väl fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra utvecklade resonemang kring hur begreppen relaterar till varandra.</p> <p>Eleven kan välja och använda ändamålsenliga matematiska metoder med relativt god anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, statistik samt samband och förändring med gott resultat.</p> <p>Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett ändamålsenligt sätt och använder då matematiska uttrycksformer med förhållandevis god anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som för resonemangen framåt.</p>	<p>växla mellan olika uttrycksformer samt föra välutvecklade resonemang kring hur begreppen relaterar till varandra.</p> <p>Eleven kan välja och använda ändamålsenliga och effektiva matematiska metoder med god anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, statistik samt samband och förändring med mycket gott resultat.</p> <p>Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett ändamålsenligt och effektivt sätt och använder då matematiska uttrycksformer med god anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som för resonemangen framåt och fördjupar eller breddar dem.</p>
--	--	--

Skolverket

Matematik

Nationell delkurs 1

Kurskod: GRNMAT2xx

Verksamhetspoäng: 100

Matematiken har en flertusenårig historia med bidrag från många kulturer. Den utvecklas såväl ur praktiska behov som ur människans nyfikenhet och lust att utforska matematiken som sådan. Matematisk verksamhet är till sin art en kreativ, reflekterande och problemlösande aktivitet som är nära kopplad till den samhälleliga, sociala och tekniska utvecklingen. Kunskaper i matematik ger människor förutsättningar att fatta välgrundade beslut i vardagslivets många valsituationer och ökar möjligheterna att delta i samhällets beslutsprocesser.

Syfte

Undervisningen i ämnet matematik inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå ska syfta till att eleven utvecklar kunskaper om matematik och matematikens användning i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar intresse för matematik och tilltro till sin förmåga att använda matematik i olika sammanhang. Den ska också ge eleven möjlighet att uppleva estetiska värden i möten med matematiska mönster, former och samband.

Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar kunskaper för att kunna formulera och lösa problem samt reflektera över och värdera valda strategier, metoder, modeller och resultat. Eleven ska även ges förutsättningar att utveckla kunskaper för att kunna tolka vardagliga och matematiska situationer samt beskriva och formulera dessa med hjälp av matematikens uttrycksformer.

Genom undervisningen ska eleven ges förutsättningar att utveckla förtrogenhet med grundläggande matematiska begrepp och metoder och deras användbarhet. Vidare ska eleven genom undervisningen ges möjligheter att utveckla kunskaper i att använda digital teknik för att kunna undersöka problemställningar, göra beräkningar och för att presentera och tolka data.

Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar förmågan att argumentera logiskt och föra matematiska resonemang. Eleven ska genom undervisningen också ges möjlighet att utveckla en förtrogenhet med matematikens uttrycksformer och hur dessa kan användas för att kommunicera i vardagliga och matematiska sammanhang. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att fördjupa sin förståelse av sina tidigare erfarenheter av och kunskaper i matematik.

Undervisningen ska även ge eleven förutsättningar att utveckla kunskaper om historiska sammanhang där viktiga begrepp och metoder i matematiken har utvecklats. Genom undervisningen ska eleven även ges möjligheter att reflektera över matematikens betydelse, användning och begränsning i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv, i andra ämnen och under historiska skeenden och därigenom kunna se matematikens sammanhang och relevans.

Genom undervisningen i ämnet matematik ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera och lösa problem med hjälp av matematik samt värdera valda strategier, frågeställningar och metoder,
- använda och analysera matematiska begrepp och samband mellan begrepp,
- välja och använda lämpliga matematiska metoder för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter,
- föra och följa matematiska resonemang, och
- använda matematikens uttrycksformer för att samtala om, argumentera och redogöra för frågeställningar, beräkningar och slutsatser.

Centralt innehåll

Taluppfattning och tals användning

- Naturliga tal och deras egenskaper. Hur talen kan delas upp och hur de kan användas för att ange antal och ordning.
- Hur positionssystemet kan användas för att beskriva naturliga tal. Symboler för tal och talsystem som används och har använts i olika kulturer.
- Naturliga tal och enkla tal i bråkform samt deras användning i enkla vardagliga situationer.
- De fyra räknesättens egenskaper och samband samt användning i enkla vardagliga situationer.

- Centrala metoder för beräkningar med enkla naturliga tal, med miniräknare och annan digital teknik, samt i enkla fall genom överslagsräkning, huvudräkning samt skriftliga metoder. Metodernas användning i olika situationer.
- Rimlighetsbedömning vid uppskattningar och enkla beräkningar i vardagliga situationer.
- Matematiska likheter och likhetstecknets betydelse.

Geometri

- Grundläggande geometriska objekt i form av punkter, linjer och sträckor och deras förhållande till varandra. Grundläggande geometriska egenskaper hos dessa objekt.
- Vanliga lägesord för att beskriva föremåls och objekts läge.
- Uppskattning, mätning och jämförelse av längd och tid med vanliga nutida måttenheter.

Statistik och sannolikhet

- Enkla tabeller och diagram och hur de kan användas för att sortera data och beskriva resultat från enkla undersökningar, till exempel med hjälp av digitala verktyg.

Samband och förändring

- Olika proportionella samband, däribland dubbelt och hälften.

Problemlösning

- Enkla strategier för problemlösning, med och utan digital teknik, i situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv samt inom olika ämnesområden. Värdering av valda strategier och metoder.
- Enkla matematiska formuleringar av frågeställningar utifrån situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Enkla matematiska modeller och hur de kan användas i olika situationer.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven kan lösa enkla problem i elevnära situationer på ett **i huvudsak** fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med **viss** anpassning till problemets karaktär. Eleven beskriver tillvägagångssätt på ett **i huvudsak** fungerande sätt och för **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan **bidra till** att ge **något** förslag på alternativt tillvägagångssätt.

Eleven har **grundläggande** kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att

använda dem i **välkända** sammanhang på ett **i huvudsak** fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett **i huvudsak** fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra **enkla** resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.

Eleven kan välja och använda **i huvudsak** fungerande matematiska metoder med **viss** anpassning till sammanhanget för att göra enkla beräkningar och lösa enkla rutinuppgifter inom aritmetik, geometri, statistik samt samband och förändring med **tillfredsställande** resultat.

Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett **i huvudsak** fungerande sätt och använder då matematiska uttrycksformer med **viss** anpassning till sammanhanget. I redovisningar och samtal kan eleven föra och följa matematiska resonemang genom att ställa frågor och framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som **till viss del för resonemangen framåt**.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven kan lösa enkla problem i elevnära situationer på ett **relativt väl** fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med **förhållandevis god** anpassning till problemets karaktär. Eleven beskriver tillvägagångssätt på ett **relativt väl** fungerande sätt och för **utvecklade** och **relativt väl** underbyggda resonemang om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge **något** förslag på alternativt tillvägagångssätt.

Eleven har **goda** kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i **bekanta** sammanhang på ett **relativt väl** fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett **relativt väl** fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra **utvecklade** resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.

Eleven kan välja och använda **ändamålsenliga** matematiska metoder med **relativt god** anpassning till sammanhanget för att göra enkla beräkningar och lösa enkla rutinuppgifter inom aritmetik, geometri, statistik samt samband och förändring med **gott** resultat.

Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett **ändamålsenligt** sätt och använder då matematiska uttrycksformer med **förhållandevis god** anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och samtal kan eleven föra och följa matematiska resonemang genom att ställa frågor och framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som **för resonemangen framåt**.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven kan lösa enkla problem i elevnära situationer på ett **väl** fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med **god** anpassning till problemets karaktär. Eleven beskriver tillvägagångssätt på ett **väl** fungerande sätt och för **välutvecklade** och **väl** underbyggda resonemang om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge **förslag** på alternativa tillvägagångssätt.

Eleven har **mycket goda** kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i **nya** sammanhang på ett **väl** fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett **väl** fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra **välutvecklade** resonemang kring hur begreppen relaterar till varandra.

Eleven kan välja och använda **ändamålsenliga** och **effektiva** matematiska metoder med **god** anpassning till sammanhanget för att göra enkla beräkningar och lösa enkla rutinuppgifter inom aritmetik, geometri, statistik samt samband och förändring med **mycket gott** resultat.

Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt och använder då matematiska uttrycksformer med **god** anpassning till sammanhanget. I redovisningar och samtal kan eleven föra och följa matematiska resonemang genom att ställa frågor och framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som **för resonemangen framåt och fördjupar eller breddar dem**.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
Eleven kan lösa enkla problem i elevnära situationer på ett i huvudsak fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med viss anpassning till problemets karaktär. Eleven beskriver tillvägagångssätt på ett i huvudsak fungerande sätt och för enkla och till viss del underbyggda resonemang om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan bidra till att ge något förslag	Eleven kan lösa enkla problem i elevnära situationer på ett relativt väl fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med förhållandevis god anpassning till problemets karaktär. Eleven beskriver tillvägagångssätt på ett relativt väl fungerande sätt och för utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan	Eleven kan lösa enkla problem i elevnära situationer på ett väl fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med god anpassning till problemets karaktär. Eleven beskriver tillvägagångssätt på ett väl fungerande sätt och för välutvecklade och väl underbyggda resonemang om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge förslag på alternativa

<p>på alternativt tillvägagångssätt.</p> <p>Eleven har grundläggande kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i välkända sammanhang på ett i huvudsak fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett i huvudsak fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra enkla resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.</p> <p>Eleven kan välja och använda i huvudsak fungerande matematiska metoder med viss anpassning till sammanhanget för att göra enkla beräkningar och lösa enkla rutinuppgifter inom aritmetik, geometri, statistik samt samband och förändring med tillfredsställande resultat.</p> <p>Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett i huvudsak fungerande sätt och använder då matematiska uttrycksformer med viss anpassning till sammanhanget. I redovisningar och samtal kan eleven föra och följa matematiska resonemang genom att ställa frågor och framföra och bemöta</p>	<p>ge något förslag på alternativt tillvägagångssätt.</p> <p>Eleven har goda kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i bekanta sammanhang på ett relativt väl fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett relativt väl fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra utvecklade resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.</p> <p>Eleven kan välja och använda ändamålsenliga matematiska metoder med relativt god anpassning till sammanhanget för att göra enkla beräkningar och lösa enkla rutinuppgifter inom aritmetik, geometri, statistik samt samband och förändring med gott resultat.</p> <p>Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett ändamålsenligt sätt och använder då matematiska uttrycksformer med förhållandevis god anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och samtal kan eleven föra och följa matematiska resonemang genom att ställa frågor och framföra och</p>	<p>tillvägagångssätt.</p> <p>Eleven har mycket goda kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i nya sammanhang på ett väl fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett väl fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra välutvecklade resonemang kring hur begreppen relaterar till varandra.</p> <p>Eleven kan välja och använda ändamålsenliga och effektiva matematiska metoder med god anpassning till sammanhanget för att göra enkla beräkningar och lösa enkla rutinuppgifter inom aritmetik, geometri, statistik samt samband och förändring med mycket gott resultat.</p> <p>Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett ändamålsenligt och effektivt sätt och använder då matematiska uttrycksformer med god anpassning till sammanhanget. I redovisningar och samtal kan eleven föra och följa matematiska resonemang genom att ställa frågor och</p>
--	--	---

matematiska argument på ett sätt som till viss del för resonemangen framåt.	bemöta matematiska argument på ett sätt som för resonemangen framåt.	framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som för resonemangen framåt och fördjupar eller breddar dem.
--	---	--

Skolverket

Matematik

Nationell delkurs 2

Kurskod: GRNMAT2xx

Verksamhetspoäng: 100

Matematiken har en flertusenårig historia med bidrag från många kulturer. Den utvecklas såväl ur praktiska behov som ur människans nyfikenhet och lust att utforska matematiken som sådan. Matematisk verksamhet är till sin art en kreativ, reflekterande och problemlösande aktivitet som är nära kopplad till den samhälleliga, sociala och tekniska utvecklingen.

Kunskaper i matematik ger människor förutsättningar att fatta välgrundade beslut i vardagslivets många valsituationer och ökar möjligheterna att delta i samhällets beslutsprocesser.

Syfte

Undervisningen i ämnet matematik inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå ska syfta till att eleven utvecklar kunskaper om matematik och matematikens användning i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar intresse för matematik och tilltro till sin förmåga att använda matematik i olika sammanhang. Den ska också ge eleven möjlighet att uppleva estetiska värden i möten med matematiska mönster, former och samband.

Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar kunskaper för att kunna formulera och lösa problem samt reflektera över och värdera valda strategier, metoder, modeller och resultat. Eleven ska även ges förutsättningar att utveckla kunskaper för att kunna tolka vardagliga och

matematiska situationer samt beskriva och formulera dessa med hjälp av matematikens uttrycksformer.

Genom undervisningen ska eleven ges förutsättningar att utveckla förtrogenhet med grundläggande matematiska begrepp och metoder och deras användbarhet. Vidare ska eleven genom undervisningen ges möjligheter att utveckla kunskaper i att använda digital teknik för att kunna undersöka problemställningar, göra beräkningar och för att presentera och tolka data.

Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar förmågan att argumentera logiskt och föra matematiska resonemang. Eleven ska genom undervisningen också ges möjlighet att utveckla en förtrogenhet med matematikens uttrycksformer och hur dessa kan användas för att kommunicera i vardagliga och matematiska sammanhang. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att fördjupa sin förståelse av sina tidigare erfarenheter av och kunskaper i matematik.

Undervisningen ska även ge eleven förutsättningar att utveckla kunskaper om historiska sammanhang där viktiga begrepp och metoder i matematiken har utvecklats. Genom undervisningen ska eleven även ges möjligheter att reflektera över matematikens betydelse, användning och begränsning i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv, i andra ämnen och under historiska skeenden och därigenom kunna se matematikens sammanhang och relevans.

Genom undervisningen i ämnet matematik ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera och lösa problem med hjälp av matematik samt värdera valda strategier, frågeställningar och metoder,
- använda och analysera matematiska begrepp och samband mellan begrepp,
- välja och använda lämpliga matematiska metoder för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter,
- föra och följa matematiska resonemang, och
- använda matematikens uttrycksformer för att samtala om, argumentera och redogöra för frågeställningar, beräkningar och slutsatser.

Centralt innehåll

Taluppfattning och tals användning

- Del av helhet och del av antal. Hur delarna kan benämnas och uttryckas som enkla bråk, samt hur enkla bråk förhåller sig till naturliga tal. Enkla tal i bråk- och decimalform, samt deras användning i olika situationer.
- Enkla tal i procentform samt deras användning i bekanta situationer.
- De fyra räknesättens egenskaper och samband samt användning i vardagliga situationer.

- Centrala metoder för beräkningar med naturliga tal, med miniräknare och annan digital teknik samt i enkla fall genom överslagsräkning, huvudräkning och skriftliga metoder. Metodernas användning i olika situationer.
- Rimlighetsbedömning vid uppskattningar och beräkningar i situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Geometri

- Grundläggande geometriska objekt i form av fyrhörningar, trianglar, cirklar, klot, koner, cylindrar och rätblock samt deras förhållande till varandra. Grundläggande geometriska egenskaper hos dessa objekt.
- Avbildning av geometriska objekt, med och utan digitala hjälpmedel.
- Skala vid enkel förstoring och förminskning.
- Uppskattning, mätning och jämförelse av längd, massa, volym och tid med vanliga nutida måttenheter.

Statistik och sannolikhet

- Tabeller och diagram för att beskriva resultat från undersökningar. Användning av data i tabeller och diagram, till exempel med hjälp av digital teknik.

Problemlösning

- Enkla strategier för problemlösning, med och utan digital teknik, i situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv samt inom olika ämnesområden. Värdering av valda strategier och metoder.
- Enkla matematiska formuleringar av frågeställningar utifrån situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Enkla matematiska modeller och hur de kan användas i olika situationer.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven kan lösa enkla problem i elevnära situationer på ett **i huvudsak** fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med **viss** anpassning till problemets karaktär. Eleven beskriver tillvägagångssätt på ett **i huvudsak** fungerande sätt och för **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan **bidra till** att ge **något** förslag på alternativt tillvägagångssätt.

Eleven har **grundläggande** kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i **välkända** sammanhang på ett **i huvudsak** fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett **i huvudsak** fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra

enkla resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.

Eleven kan välja och använda **i huvudsak** fungerande matematiska metoder med **viss** anpassning till sammanhanget för att göra enkla beräkningar och lösa enkla rutinuppgifter inom aritmetik, geometri, statistik samt samband och förändring med **tillfredsställande** resultat.

Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett **i huvudsak** fungerande sätt och använder då matematiska uttrycksformer med **viss** anpassning till sammanhanget. I redovisningar och samtal kan eleven föra och följa matematiska resonemang genom att ställa frågor och framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som **till viss del för resonemangen framåt**.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven kan lösa enkla problem i elevnära situationer på ett **relativt väl** fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med **förhållandevis god** anpassning till problemets karaktär. Eleven beskriver tillvägagångssätt på ett **relativt väl** fungerande sätt och för **utvecklade** och **relativt väl** underbyggda resonemang om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge **något** förslag på alternativt tillvägagångssätt.

Eleven har **goda** kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i **bekanta** sammanhang på ett **relativt väl** fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett **relativt väl** fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra **utvecklade** resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.

Eleven kan välja och använda **ändamålsenliga** matematiska metoder med **relativt god** anpassning till sammanhanget för att göra enkla beräkningar och lösa enkla rutinuppgifter inom aritmetik, geometri, statistik samt samband och förändring med **gott** resultat.

Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett **ändamålsenligt** sätt och använder då matematiska uttrycksformer med **förhållandevis god** anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och samtal kan eleven föra och följa matematiska resonemang genom att ställa frågor och framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som **för resonemangen framåt**.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven kan lösa enkla problem i elevnära situationer på ett **väl** fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med **god** anpassning till problemets karaktär. Eleven beskriver tillvägagångssätt på ett **väl** fungerande sätt och för **välutvecklade** och **väl** underbyggda resonemang om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge **förslag** på alternativa tillvägagångssätt.

Eleven har **mycket goda** kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i **nya** sammanhang på ett **väl** fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett **väl** fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra **välutvecklade** resonemang kring hur begreppen relaterar till varandra.

Eleven kan välja och använda **ändamålsenliga** och **effektiva** matematiska metoder med **god** anpassning till sammanhanget för att göra enkla beräkningar och lösa enkla rutinuppgifter inom aritmetik, geometri, statistik samt samband och förändring med **mycket gott** resultat.

Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt och använder då matematiska uttrycksformer med **god** anpassning till sammanhanget. I redovisningar och samtal kan eleven föra och följa matematiska resonemang genom att ställa frågor och framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som **för resonemangen framåt och fördjupar eller breddar dem**.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
<p>Eleven kan lösa enkla problem i elevnära situationer på ett i huvudsak fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med viss anpassning till problemets karaktär. Eleven beskriver tillvägagångssätt på ett i huvudsak fungerande sätt och för enkla och till viss del underbyggda resonemang om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan bidra till att ge något förslag på alternativt tillvägagångssätt.</p> <p>Eleven har grundläggande</p>	<p>Eleven kan lösa enkla problem i elevnära situationer på ett relativt väl fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med förhållandevis god anpassning till problemets karaktär. Eleven beskriver tillvägagångssätt på ett relativt väl fungerande sätt och för utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge något förslag på alternativt tillvägagångssätt.</p> <p>Eleven har goda kunskaper</p>	<p>Eleven kan lösa enkla problem i elevnära situationer på ett väl fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med god anpassning till problemets karaktär. Eleven beskriver tillvägagångssätt på ett väl fungerande sätt och för välutvecklade och väl underbyggda resonemang om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge förslag på alternativa tillvägagångssätt.</p> <p>Eleven har mycket goda kunskaper om matematiska</p>

<p>kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i välkända sammanhang på ett i huvudsak fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett i huvudsak fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra enkla resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.</p> <p>Eleven kan välja och använda i huvudsak fungerande matematiska metoder med viss anpassning till sammanhanget för att göra enkla beräkningar och lösa enkla rutinuppgifter inom aritmetik, geometri, statistik samt samband och förändring med tillfredsställande resultat.</p> <p>Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett i huvudsak fungerande sätt och använder då matematiska uttrycksformer med viss anpassning till sammanhanget. I redovisningar och samtal kan eleven föra och följa matematiska resonemang genom att ställa frågor och framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som till viss del för resonemangen framåt.</p>	<p>om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i bekanta sammanhang på ett relativt väl fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett relativt väl fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra utvecklade resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.</p> <p>Eleven kan välja och använda ändamålsenliga matematiska metoder med relativt god anpassning till sammanhanget för att göra enkla beräkningar och lösa enkla rutinuppgifter inom aritmetik, geometri, statistik samt samband och förändring med gott resultat.</p> <p>Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett ändamålsenligt sätt och använder då matematiska uttrycksformer med förhållandevis god anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och samtal kan eleven föra och följa matematiska resonemang genom att ställa frågor och framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som för resonemangen framåt.</p>	<p>begrepp och visar det genom att använda dem i nya sammanhang på ett väl fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett väl fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra välutvecklade resonemang kring hur begreppen relaterar till varandra.</p> <p>Eleven kan välja och använda ändamålsenliga och effektiva matematiska metoder med god anpassning till sammanhanget för att göra enkla beräkningar och lösa enkla rutinuppgifter inom aritmetik, geometri, statistik samt samband och förändring med mycket gott resultat.</p> <p>Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett ändamålsenligt och effektivt sätt och använder då matematiska uttrycksformer med god anpassning till sammanhanget. I redovisningar och samtal kan eleven föra och följa matematiska resonemang genom att ställa frågor och framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som för resonemangen framåt och fördjupar eller</p>
--	--	--

		breddar dem.
--	--	---------------------

Skolverket

Matematik

Nationell delkurs 3

Kurskod: GRNMAT2xx

Verksamhetspoäng: 200

Matematiken har en flertusenårig historia med bidrag från många kulturer. Den utvecklas såväl ur praktiska behov som ur människans nyfikenhet och lust att utforska matematiken som sådan. Matematisk verksamhet är till sin art en kreativ, reflekterande och problemlösande aktivitet som är nära kopplad till den samhälleliga, sociala och tekniska utvecklingen. Kunskaper i matematik ger människor förutsättningar att fatta välgrundade beslut i vardagslivets många valsituationer och ökar möjligheterna att delta i samhällets beslutsprocesser.

Syfte

Undervisningen i ämnet matematik inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå ska syfta till att eleven utvecklar kunskaper om matematik och matematikens användning i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar intresse för matematik och tilltro till sin förmåga att använda matematik i olika sammanhang. Den ska också ge eleven möjlighet att uppleva estetiska värden i möten med matematiska mönster, former och samband.

Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar kunskaper för att kunna formulera och lösa problem samt reflektera över och värdera valda strategier, metoder, modeller och resultat. Eleven ska även ges förutsättningar att utveckla kunskaper för att kunna tolka vardagliga och matematiska situationer samt beskriva och formulera dessa med hjälp av matematikens uttrycksformer.

Genom undervisningen ska eleven ges förutsättningar att utveckla förtrogenhet med grundläggande matematiska begrepp och metoder och deras användbarhet. Vidare ska eleven

genom undervisningen ges möjligheter att utveckla kunskaper i att använda digital teknik för att kunna undersöka problemställningar, göra beräkningar och för att presentera och tolka data.

Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar förmågan att argumentera logiskt och föra matematiska resonemang. Eleven ska genom undervisningen också ges möjlighet att utveckla en förtrogenhet med matematikens uttrycksformer och hur dessa kan användas för att kommunicera i vardagliga och matematiska sammanhang. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att fördjupa sin förståelse av sina tidigare erfarenheter av och kunskaper i matematik.

Undervisningen ska även ge eleven förutsättningar att utveckla kunskaper om historiska sammanhang där viktiga begrepp och metoder i matematiken har utvecklats. Genom undervisningen ska eleven även ges möjligheter att reflektera över matematikens betydelse, användning och begränsning i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv, i andra ämnen och under historiska skeenden och därigenom kunna se matematikens sammanhang och relevans.

Genom undervisningen i ämnet matematik ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera och lösa problem med hjälp av matematik samt värdera valda strategier, frågeställningar och metoder,
- använda och analysera matematiska begrepp och samband mellan begrepp,
- välja och använda lämpliga matematiska metoder för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter,
- föra och följa matematiska resonemang, och
- använda matematikens uttrycksformer för att samtala om, argumentera och redogöra för frågeställningar, beräkningar och slutsatser.

Centralt innehåll

Taluppfattning och tals användning

- Tal i bråk- och decimalform samt deras egenskaper och användning i vardagliga situationer.
- Positionssystemet för tal i decimalform. Talsystem som används och har använts i några olika historiska och kulturella sammanhang.
- Tal i procentform och deras samband med tal i bråk- och decimalform.
- Tal i procentform och deras användning i vardagliga situationer.
- De fyra räknesättens egenskaper och samband samt användning i olika situationer.
- Centrala metoder för beräkningar med tal i decimalform, med miniräknare och annan digital teknik samt i enkla fall genom överslagsräkning, huvudräkning och skriftliga

metoder. Metodernas användning i olika situationer.

Algebra

- Obekanta tal och deras egenskaper samt situationer där det finns behov av att beteckna ett obekant tal med en symbol.
- Hur enkla mönster i talföljder samt geometriska mönster kan konstrueras, beskrivas och uttryckas.
- Enkla algebraiska uttryck och ekvationer i situationer som är relevanta för eleven.
- Metoder för enkel ekvationslösning.

Geometri

- Grundläggande geometriska objekt i form av polygoner, cirklar, klot, koner, cylindrar, pyramider och rätblock samt deras förhållande till varandra. Grundläggande geometriska egenskaper hos dessa objekt.
- Avbildning av geometriska objekt, med och utan digitala hjälpmedel.
- Skala och dess användning i vardagliga situationer.
- Symmetri i vardagen, i konsten och i naturen samt hur symmetri kan konstrueras.
- Metoder för hur omkrets och area hos olika tvådimensionella geometriska objekt kan uppskattas och beräknas samt enhetsbyten i samband med detta.
- Uppskattning, mätning och jämförelse av längd, area, volym, massa, tid och vinkel med vanliga måttenheter och nutida och äldre metoder.

Statistik och sannolikhet

- Lägesmått medelvärde, typvärde och median samt hur de kan användas i statistiska undersökningar, till exempel med hjälp av digitala verktyg
- Sannolikhet, chans och risk med utgångspunkt i observationer, experiment och statistiskt material från vardagliga situationer. Jämförelser av sannolikheten vid olika slumpmässiga försök.
- Enkel kombinatorik i vardagliga situationer.

Samband och förändringar

- Olika proportionella samband.
- Grafer för att uttrycka olika typer av proportionella samband vid enkla undersökningar.
- Koordinatsystem och strategier för gradering av koordinataxlar.

Problemlösning

- Strategier för problemlösning, med och utan digital teknik, i situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv samt inom olika ämnesområden. Värdering av valda strategier och metoder.
- Matematisk formulering av frågeställningar utifrån situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.
- Enkla matematiska modeller och hur de kan användas i olika situationer.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett **i huvudsak** fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med **viss** anpassning till problemets karaktär samt **bidra till att formulera** enkla matematiska modeller som kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om val av tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan **bidra till** att ge **något** förslag på alternativt tillvägagångssätt.

Eleven har **grundläggande** kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i **välkända** sammanhang på ett **i huvudsak** fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett **i huvudsak** fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra **enkla** resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.

Eleven kan välja och använda **i huvudsak** fungerande matematiska metoder med **viss** anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med **tillfredsställande** resultat.

Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett **i huvudsak** fungerande sätt och använder då matematiska uttrycksformer med **viss** anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som **till viss del för resonemangen framåt**.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett **relativt väl** fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med **förhållandevis god** anpassning till problemets karaktär samt **formulera** enkla matematiska modeller som **efter någon bearbetning** kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge **något** förslag på alternativt tillvägagångssätt.

Eleven har **goda** kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i **bekanta** sammanhang på ett **relativt väl** fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett **relativt väl** fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra **utvecklade** resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.

Eleven kan välja och använda **ändamålsenliga** matematiska metoder med **relativt god** anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med **gott** resultat.

Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett **ändamålsenligt** sätt och använder då matematiska uttrycksformer med **förhållandevis god** anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som **för resonemangen framåt**.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett **väl** fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med **god** anpassning till problemets karaktär samt **formulera** enkla matematiska modeller som kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för **välutvecklade** och **väl** underbyggda resonemang om tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge **förslag** på alternativa tillvägagångssätt.

Eleven har **mycket goda** kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i **nya** sammanhang på ett **väl** fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett **väl** fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra **välutvecklade** resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.

Eleven kan välja och använda **ändamålsenliga** och **effektiva** matematiska metoder med **god** anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik,

algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med **mycket gott** resultat.

Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt och använder då matematiska uttrycksformer med **god** anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som **för resonemangen framåt och fördjupar eller breddar dem**.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
<p>Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett i huvudsak fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med viss anpassning till problemets karaktär samt bidra till att formulera enkla matematiska modeller som kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för enkla och till viss del underbyggda resonemang om val av tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan bidra till att ge något förslag på alternativt tillvägagångssätt.</p> <p>Eleven har grundläggande kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i välkända sammanhang på ett i huvudsak fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett i huvudsak fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika</p>	<p>Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett relativt väl fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med förhållandevis god anpassning till problemets karaktär samt formulera enkla matematiska modeller som efter någon bearbetning kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge något förslag på alternativt tillvägagångssätt.</p> <p>Eleven har goda kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i bekanta sammanhang på ett relativt väl fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett relativt väl fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven</p>	<p>Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett väl fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med god anpassning till problemets karaktär samt formulera enkla matematiska modeller som kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för välutvecklade och väl underbyggda resonemang om tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge förslag på alternativa tillvägagångssätt.</p> <p>Eleven har mycket goda kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i nya sammanhang på ett väl fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett väl fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra</p>

<p>uttrycksformer samt föra enkla resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.</p> <p>Eleven kan välja och använda i huvudsak fungerande matematiska metoder med viss anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med tillfredsställande resultat.</p> <p>Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett i huvudsak fungerande sätt och använder då matematiska uttrycksformer med viss anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som till viss del för resonemangen framåt.</p>	<p>växla mellan olika uttrycksformer samt föra utvecklade resonemang kring hur begreppen relaterar till varandra.</p> <p>Eleven kan välja och använda ändamålsenliga matematiska metoder med relativt god anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med gott resultat.</p> <p>Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett ändamålsenligt sätt och använder då matematiska uttrycksformer med förhållandevis god anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som för resonemangen framåt.</p>	<p>välutvecklade resonemang kring hur begreppen relaterar till varandra.</p> <p>Eleven kan välja och använda ändamålsenliga och effektiva matematiska metoder med god anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med mycket gott resultat.</p> <p>Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett ändamålsenligt och effektivt sätt och använder då matematiska uttrycksformer med god anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som för resonemangen framåt och fördjupar eller breddar dem.</p>
---	--	---

Skolverket

Matematik

Nationell delkurs 4

Kurskod: GRNMAT2xx

Verksamhetspoäng: 200

Matematiken har en flertusenårig historia med bidrag från många kulturer. Den utvecklas såväl ur praktiska behov som ur människans nyfikenhet och lust att utforska matematiken som sådan. Matematisk verksamhet är till sin art en kreativ, reflekterande och problemlösande aktivitet som är nära kopplad till den samhälleliga, sociala och tekniska utvecklingen. Kunskaper i matematik ger människor förutsättningar att fatta välgrundade beslut i vardagslivets många valsituationer och ökar möjligheterna att delta i samhällets beslutsprocesser.

Syfte

Undervisningen i ämnet matematik inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå ska syfta till att eleven utvecklar kunskaper om matematik och matematikens användning i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar intresse för matematik och tilltro till sin förmåga att använda matematik i olika sammanhang. Den ska också ge eleven möjlighet att uppleva estetiska värden i möten med matematiska mönster, former och samband.

Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar kunskaper för att kunna formulera och lösa problem samt reflektera över och värdera valda strategier, metoder, modeller och resultat. Eleven ska även ges förutsättningar att utveckla kunskaper för att kunna tolka vardagliga och matematiska situationer samt beskriva och formulera dessa med hjälp av matematikens uttrycksformer.

Genom undervisningen ska eleven ges förutsättningar att utveckla förtrogenhet med grundläggande matematiska begrepp och metoder och deras användbarhet. Vidare ska eleven genom undervisningen ges möjligheter att utveckla kunskaper i att använda digital teknik för att kunna undersöka problemställningar, göra beräkningar och för att presentera och tolka data.

Undervisningen ska bidra till att eleven utvecklar förmågan att argumentera logiskt och föra matematiska resonemang. Eleven ska genom undervisningen också ges möjlighet att utveckla en förtrogenhet med matematikens uttrycksformer och hur dessa kan användas för att kommunicera i vardagliga och matematiska sammanhang. Genom undervisningen ska eleven ges möjlighet att fördjupa sin förståelse av sina tidigare erfarenheter av och kunskaper i matematik.

Undervisningen ska även ge eleven förutsättningar att utveckla kunskaper om historiska sammanhang där viktiga begrepp och metoder i matematiken har utvecklats. Genom undervisningen ska eleven även ges möjligheter att reflektera över matematikens betydelse, användning och begränsning i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv, i andra ämnen och under historiska skeenden och därigenom kunna se matematikens sammanhang och relevans.

Genom undervisningen i ämnet matematik ska eleven sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera och lösa problem med hjälp av matematik samt värdera valda strategier, frågeställningar och metoder,
- använda och analysera matematiska begrepp och samband mellan begrepp,
- välja och använda lämpliga matematiska metoder för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter,
- föra och följa matematiska resonemang, och
- använda matematikens uttrycksformer för att samtala om, argumentera och redogöra för frågeställningar, beräkningar och slutsatser.

Centralt innehåll

Taluppfattning och tals användning

- Reella tal och deras egenskaper samt deras användning i vardagliga och matematiska situationer.

- Talsystemets utveckling från naturliga tal till reella tal. Metoder för beräkningar som används och har använts i olika historiska och kulturella sammanhang.
- Tal i potensform och grundpotensform för att uttrycka små och stora tal samt användning av prefix.
- Centrala metoder för beräkningar med tal i bråk- och decimalform vid överslagsräkning, huvudräkning samt vid beräkningar med skriftliga metoder, miniräknare och annan digital teknik. Metodernas användning i olika situationer.
- Rimlighetsbedömning vid uppskattningar och beräkningar i vardagliga och matematiska situationer samt inom andra ämnesområden.

Algebra

- Innebörden av variabelbegreppet och dess användning i algebraiska uttryck, formler och ekvationer.
- Algebraiska uttryck, formler och ekvationer i situationer som är relevanta för eleven.
- Metoder för ekvationslösning.

Geometri

- Geometriska objekt och deras inbördes relationer. Geometriska egenskaper hos dessa objekt.
- Avbildning och konstruktion av geometriska objekt, med och utan digitala hjälpmedel.
- Skala vid förminskning och förstoring av två- och tredimensionella objekt.
- Likformighet och symmetri i planet.
- Metoder för beräkning av area, omkrets och volym hos geometriska objekt, samt enhetsbyten i samband med detta.
- Geometriska satser och formler och behovet av argumentation för deras giltighet.

Statistik och sannolikhet

- Likformig sannolikhet och metoder för att beräkna sannolikheten i vardagliga situationer.
- Hur kombinatoriska principer kan användas i enkla vardagliga och matematiska problem.
- Tabeller, diagram och grafer samt hur de kan tolkas och användas för att beskriva resultat av egna och andras undersökningar, till exempel med hjälp av digitala verktyg.
- Hur lägesmått och spridningsmått kan användas för bedömning av resultat vid statistiska undersökningar.
- Bedömning av risker och chanser med utgångspunkt i statistiskt material.

Samband och förändringar

- Procent och förändringsfaktor för att uttrycka förändring samt beräkning med procent i vardagliga situationer och i situationer inom olika ämnesområden.
- Funktioner och räta linjens ekvation. Hur funktioner kan användas för att, med hjälp av digital teknik, undersöka proportionalitet, förändring, förändringstakt och andra samband i olika situationer.

Problemlösning

- Strategier för matematisk problemlösning med och utan digital teknik i situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv samt inom olika ämnesområden. Värdering av valda strategier och metoder.
- Matematisk formulering av frågeställningar utifrån situationer med anknytning till vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv och olika ämnesområden.
- Enkla matematiska modeller och hur de kan användas i olika situationer.

Kunskapskrav

Kunskapskrav för betyget E

Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett **i huvudsak** fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med **viss** anpassning till problemets karaktär samt **bidra till att formulera** enkla matematiska modeller som kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om val av tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan **bidra till** att ge **något** förslag på alternativt tillvägagångssätt.

Eleven har **grundläggande** kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i **välkända** sammanhang på ett **i huvudsak** fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett **i huvudsak** fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra **enkla** resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.

Eleven kan välja och använda **i huvudsak** fungerande matematiska metoder med **viss** anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med **tillfredsställande** resultat.

Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett **i huvudsak** fungerande sätt och använder då matematiska uttrycksformer med **viss** anpassning till syfte och sammanhang.

I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som **till viss del för resonemangen framåt**.

Kunskapskrav för betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C

Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett **relativt väl** fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med **förhållandevis god** anpassning till problemets karaktär samt **formulera** enkla matematiska modeller som **efter någon bearbetning** kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för **utvecklade och relativt väl** underbyggda resonemang om tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge **något** förslag på alternativt tillvägagångssätt.

Eleven har **goda** kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i **bekanta** sammanhang på ett **relativt väl** fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett **relativt väl** fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra **utvecklade** resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.

Eleven kan välja och använda **ändamålsenliga** matematiska metoder med **relativt god** anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med **gott** resultat.

Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett **ändamålsenligt** sätt och använder då matematiska uttrycksformer med **förhållandevis god** anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som **för resonemangen framåt**.

Kunskapskrav för betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A

Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett **väl** fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med **god** anpassning till problemets karaktär samt **formulera** enkla matematiska modeller som kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för **välutvecklade** och **väl** underbyggda resonemang om tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge **förslag** på alternativa tillvägagångssätt.

Eleven har **mycket goda** kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i **nya** sammanhang på ett **väl** fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett **väl** fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra **välutvecklade** resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.

Eleven kan välja och använda **ändamålsenliga** och **effektiva** matematiska metoder med **god** anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med **mycket gott** resultat.

Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt och använder då matematiska uttrycksformer med **god** anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som **för resonemangen framåt och fördjupar eller breddar dem**.

Betyget E	Betyget C	Betyget A
<p>Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett i huvudsak fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med viss anpassning till problemets karaktär samt bidra till att formulera enkla matematiska modeller som kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för enkla och till viss del underbyggda resonemang om val av tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan bidra till att ge något förslag på alternativt tillvägagångssätt.</p> <p>Eleven har grundläggande kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i välkända</p>	<p>Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett relativt väl fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med förhållandevis god anpassning till problemets karaktär samt formulera enkla matematiska modeller som efter någon bearbetning kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge något förslag på alternativt tillvägagångssätt.</p> <p>Eleven har goda kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda</p>	<p>Eleven kan lösa olika problem i bekanta situationer på ett väl fungerande sätt genom att välja och använda strategier och metoder med god anpassning till problemets karaktär samt formulera enkla matematiska modeller som kan tillämpas i sammanhanget. Eleven för välutvecklade och väl underbyggda resonemang om tillvägagångssätt och om resultatens rimlighet i förhållande till problemsituationen samt kan ge förslag på alternativa tillvägagångssätt.</p> <p>Eleven har mycket goda kunskaper om matematiska begrepp och visar det genom att använda dem i nya sammanhang på ett väl</p>

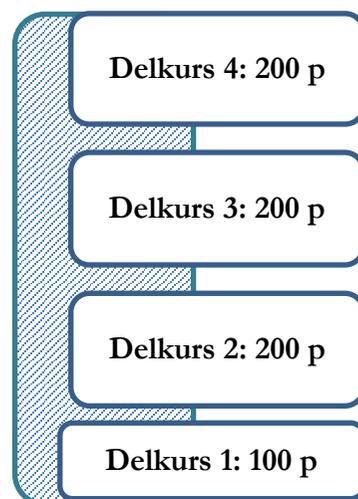
<p>sammanhang på ett i huvudsak fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett i huvudsak fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra enkla resonemang om hur begreppen relaterar till varandra.</p> <p>Eleven kan välja och använda i huvudsak fungerande matematiska metoder med viss anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med tillfredsställande resultat.</p> <p>Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett i huvudsak fungerande sätt och använder då matematiska uttrycksformer med viss anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som till viss del för resonemangen framåt.</p>	<p>dem i bekanta sammanhang på ett relativt väl fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett relativt väl fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra utvecklade resonemang kring hur begreppen relaterar till varandra.</p> <p>Eleven kan välja och använda ändamålsenliga matematiska metoder med relativt god anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med gott resultat.</p> <p>Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett ändamålsenligt sätt och använder då matematiska uttrycksformer med förhållandevis god anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som för resonemangen framåt.</p>	<p>fungerande sätt. Eleven kan även beskriva olika begrepp med hjälp av matematiska uttrycksformer på ett väl fungerande sätt. I beskrivningarna kan eleven växla mellan olika uttrycksformer samt föra välutvecklade resonemang kring hur begreppen relaterar till varandra.</p> <p>Eleven kan välja och använda ändamålsenliga och effektiva matematiska metoder med god anpassning till sammanhanget för att göra beräkningar och lösa rutinuppgifter inom aritmetik, algebra, geometri, sannolikhet, statistik samt samband och förändring med mycket gott resultat.</p> <p>Eleven kan redogöra för och samtala om tillvägagångssätt på ett ändamålsenligt och effektivt sätt och använder då matematiska uttrycksformer med god anpassning till syfte och sammanhang. I redovisningar och diskussioner för och följer eleven matematiska resonemang genom att framföra och bemöta matematiska argument på ett sätt som för resonemangen framåt och fördjupar eller breddar dem.</p>
---	--	---

FÖRSLAG

Modell över nationella kurser samt nationella delkurser i svenska som andraspråk, svenska, engelska och matematik inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå

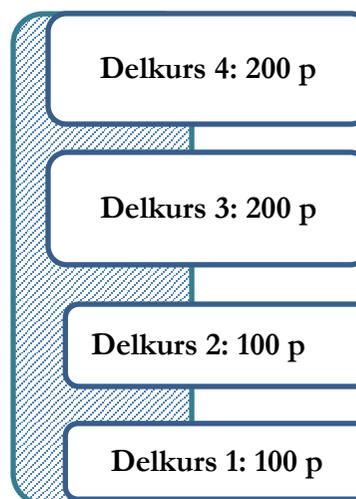
Svenska som andraspråk Svenska

700 verksamhetspoäng 700 verksamhetspoäng

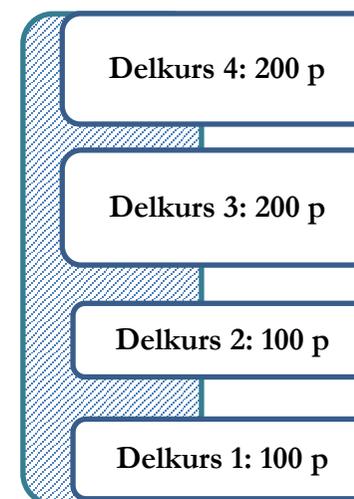
Engelska

600 verksamhetspoäng

Matematik

600 verksamhetspoäng

Konsekvensutredning avseende förslag till föreskrifter om kursplaner för nationella delkurser i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå samt en ny nationell kursplan i svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå

Innehållet i konsekvensutredningen utgår från 6-8 §§ i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Bakgrund

Skolverket har på uppdrag av regeringen (U2015/2959/S) utarbetat ett förslag till en ny nationell kursplan för kursen svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå i enlighet med den bedömning som gjordes i propositionen *Ökad individanpassning – en effektivare sfi och vuxenutbildning* (prop. 2014/15:85). Vidare omfattar ovanstående regeringsuppdrag att Skolverket, i enlighet med den bedömning som gjordes i nämnda proposition, ska utveckla nationella delkurser för de kurser inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå som omfattar mer än 200 verksamhetspoäng. Skolverket har således utarbetat förslag på nationella delkurser i följande kurser; svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik.

A Allmänt

1. Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

I den proposition som ligger till grund för uppdraget, *Ökad individanpassning – en effektivare sfi och vuxenutbildning* (prop. 2014/15:85), anför regeringen att nationella delkurser ska utformas så att utbildningen i högre grad kan individanpassas. Individanpassningen av elevens studier beskrivs som det främsta syftet med att inrätta delkurser på nationell nivå. Genom att införa nationellt utformade delkurser är förhoppningen att eleven i dialog med lärare urskiljer de delkurser som eleven är i behov av att läsa. Därigenom kan studietiden kortas och eventuell skuldsättning i form av studielån minska.

Enligt nuvarande reglering är flera av de nationella kurserna inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå mycket omfattande. Av rådande bestämmelser framgår att svenska respektive svenska som andraspråk omfattar 1 000 verksamhetspoäng, matematik 600 verksamhetspoäng och engelska 450 verksamhetspoäng. Enligt 2 kap. 2 §

förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning motsvarar 800 verksamhetspoäng en årsstudieplats. Nämnda nationella kurser är tillsammans med samhällskunskap de kurser som har flest elever inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå.

Nationella kurser inom kommunal vuxenutbildning får redan enligt dagens reglering delas upp i delkurser. Däremot finns det inte något nationellt utformat och formaliserat sätt att bryta ner dem i mindre delar. Beslutet huruvida en kurs ska delas upp och hur många verksamhetspoäng varje delkurs ska omfatta, tas av rektor, vilket följer av 2 kap. 10 § punkten 3 förordningen om vuxenutbildning. Således kan delkurser enligt gällande bestämmelser ha stora variationer avseende innehåll och omfattning. Ytterligare syften med att införa nationella delkurser i de nationella kurser inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå som överstiger 200 verksamhetspoäng är att skapa en enhetlig reglering, främja jämförbarheten över landet och underlätta för elever som flyttar och byter utbildningsanordnare innan en kurs är slutförd. Införandet av nationella delkurser bedöms även kunna ha positiv inverkan på elevens självförtroende då eleven fortare kan komma att se resultat i sina studier.

Vidare har, i enlighet med propositionen *Ökad individanpassning – en effektivare sfi och vuxenutbildning* (prop. 2014/15:85), ett förslag till en ny kursplan i svenska som andraspråk inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå utarbetats. Omfattningen av den föreslagna kursen har minskat och den delvisa innehållsmässiga överlappning som tidigare förelegat gentemot utbildning i svenska för invandrare har bearbetats. Således är förhoppningen att eleven undviker att upprepa likartade delar och istället kan slutföra sina studier fortare och följaktligen minska en eventuell lånebörda genom en effektiviserad utbildning.

Det härigenom presenterade förslaget på ny kursplan i svenska som andraspråk har utformats så att den relaterar till såväl kurserna inom utbildning i svenska för invandrare som till kurserna i svenska som andraspråk på gymnasial nivå. Detta innebär att den nya kursplanen i svenska som andraspråk ansluter till kurs D i utbildning i svenska för invandrare. Vidare har svenskämnet innehåll skrivits fram tydligare och anpassningar har gjorts för att underlätta övergången till den gymnasiala nivån. Kursen, med dess nationella delkurser, kommer även fortsatt ha karaktären av en kommunikativ språkutbildning med den språkliga nivån över den som utvecklas inom utbildning i svenska för invandrare. Slutligen har den nya kursplanen i svenska som andraspråk utformats så att den bör svara mot syftet med kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, det vill säga att ge vuxna motsvarande kunskaper som normalt uppnås i grundskolan och ge sådana kunskaper som vuxna behöver för att delta i samhälls- och arbetslivet samt att möjliggöra fortsatta studier.

Sammanfattningsvis har de framlagda förslagen till delkurser fått sin utformning och omfattning utifrån ämnets karaktär och de behov och förutsättningar som finns hos målgruppen framför allt gällande de inledande delkurserna i respektive ämne. Utgångspunkten är tydlighet avseende delkursernas innehåll i syfte att möjliggöra individanpassade studier så att eleven enbart behöver läsa de delar av kurserna där behovet finns. De nationella delkurser som utarbetats bygger på progression. Gällande delkurs 1a och delkurs 1b i svenska respektive svenska som andraspråk, har de emellertid utformats som parallella kurser på en viss språklig nivå. Dessa delkurser har utvecklats för att underlätta för verksamheterna att möta behovet som finns hos de elever som uppvisar ojämna förmågor inom olika områden i ett ämne. Den ena delkursen har därmed fokus på läs- och skriftfärdigheter medan den andra delkursen fokuserar på muntliga färdigheter. Delkurserna 1a och 1b är avsedda att kunna användas flexibelt utifrån den enskilda individens behov. Nämnda delkurser avses kunna läsas tillsammans och utgör då

gemensamt en språklig nivå men de kan med fördel även kombineras med andra kurser eller delkurser på såväl grundläggande som gymnasial nivå, till exempel i kombination med ett yrkesämne. Dessa delkurser ska dock inte förväxlas med eller ges istället för det stöd i form av extra anpassning inom ramen för den ordinarie undervisningen, som verksamheterna ska tillhandahålla.

Delkurserna 1a och 1b i svenska och svenska som andraspråk samt delkurserna 1 och 2 i matematik respektive engelska är till verksamhetspoäng mindre omfattande än delkurs 3 och delkurs 4 i de fyra ämnena. Detta syftar dels till att möjliggöra olika ingångsnivåer med anpassning till den heterogena målgruppens behov, dels till att en elev som har behov av att tillgodogöra sig de kunskaper som finns i dessa kurser ska uppleva kursens mål som överkomliga. Kurserna svenska och svenska som andraspråk har innehållsmässigt förts närmare varandra och har likartad struktur och samma antal verksamhetspoäng, emellertid förblir den språkliga nivån inte helt överensstämmande. Skillnaden i språklig nivå beror bland annat på att den nya kursplanen i svenska som andraspråk ska anknyta till kursplanen i utbildning i svenska för invandrare. Vidare bygger delkurserna i engelska på den stegmodell som Skolverket tillämpar för moderna språk och engelska. Delkursplanerna i engelska är även anpassade efter den europeiska referensramen för språk – GERS. Enligt det framlagda förslaget utökas omfattningen av den nationella kursplanen för engelska från 450 till 600 verksamhetspoäng, till följd av ett identifierat behov av detta. Likaså har en justering av verksamhetspoäng skett för den nationella kursen i svenska i relation till det befintliga centrala innehållet. Det centrala innehållet i de nationella kurserna engelska respektive svenska har emellertid inte reviderats. De nationella kursplanerna för svenska respektive svenska som andraspråk föreslås minskas från 1 000 till 700 verksamhetspoäng. Eftersom den nya nationella kursplanen i svenska som andraspråk enligt regeringsuppdraget ska ansluta till kursplanen i utbildning i svenska för invandrare och bearbetningar har gjorts av den karaktär som redovisats ovan, har kursen minskat i omfattning. Då omfattningen av förslaget till ny kursplan i svenska som andraspråk överstiger 200 verksamhetspoäng har som ovan nämnts även nationella delkurser utarbetats. Gällande den nationella kursplanen för matematik finns det i nuvarande förslag inga parallellspår med förmågeuppdelning som i de övriga förslagen till kursplaner. Omfattningen av kursplanen för matematik gällande antal verksamhetspoäng föreslås förbli oförändrad.

2. Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

En alternativ lösning vore att enbart ge stöd till utbildningsanordnarna gällande hur de ska inrätta delkurser i syfte att skapa en likvärdig hantering. Skolverket anser emellertid att föreskrifter på området är nödvändigt då enbart informationsinsatser inte bedöms vara tillräckligt för att stödja verksamheterna att nå en enhetlig reglering. Ett av de främsta syftena med att inrätta delkurser på nationell nivå beskrivs ovan vara individanpassningen av elevens studier. Detta syfte riskerar att gå förlorat om föreskrifterna inte kommer till stånd.

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

De föreslagna föreskrifterna avseende kursplaner berör främst kommunala huvudmän som bedriver kommunal vuxenutbildning samt rektorer, studie- och yrkesvägledare och lärare vid kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå. Även enskilda utbildningsanordnare och folkhögskolor med betygsrätt samt Kriminalvården som bedriver

utbildning motsvarande kommunal vuxenutbildning och andordnar dessa kurser, berörs av de föreslagna ändringarna. Likaså berörs de elever som läser en eller flera av de behandlade kurserna. Kalenderåret 2014 bedrev 238 kommuner kommunal vuxenutbildning. Vidare finns det cirka 100 utbildningsanordnare som beviljats betygsrätt inom vuxenutbildningen.

4. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Med stöd av förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning avser Skolverket att besluta om föreskrifter avseende kursplaner för nationella delkurser i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik. Gällande inrättandet av nationella delkurser kan detta ske under förutsättning att regeringen bemyndigar Skolverket att föreskriva om nationella delkurser.¹ Nuvarande utformning baseras på propositionen *Ökad individanpassning – en effektivare sfö och vuxenutbildning* (prop. 2014/15:85) och tas fram på uppdrag av regeringen (U2015/2959/S). Skolverket avser även att i enlighet med ovan nämnda regeringsuppdrag och med stöd av 2 kap. 11 § förordningen om vuxenutbildning, besluta om en ny nationell kursplan i svenska som andraspråk inklusive ändring av verksamhetspoäng, inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå.

Enligt 20 kap. 6 § skollagen (2010:800) ska det för varje kurs inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå finnas en kursplan. Av bestämmelsen följer vidare att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kursplaner, ämnesplaner och gymnasiepoäng. Sådana föreskrifter får innebära att kursplaner eller ämnesplaner inte ska finnas eller att gymnasiepoäng inte ska beräknas för vissa kurser. Motsvarande bestämmelse finns i 2 kap. 11 § förordningen om vuxenutbildning i vilken det utöver nämnda reglering även stipuleras vad som ska framgå av en kursplan.

Vidare framgår av 2 kap. 3 § förordningen om vuxenutbildning att inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå finns det nationella kurser och orienteringskurser. Av 2 kap. 4 § förordningen om vuxenutbildning följer vidare att nationella kurser inom kommunal vuxenutbildning får delas upp i delkurser. Huruvida nationella kurser ska delas upp i delkurser och antalet verksamhetspoäng varje delkurs ska omfatta, beslutas enligt nuvarande reglering, av rektorn, vilket följer av 2 kap 10 § punkten 3 förordningen om vuxenutbildning. Vidare kommer rektorn fortsättningsvis kunna besluta om att inrätta delkurser för de nationella kurser som Skolverket inte har inrättat nationella delkurser, det vill säga gällande de nationella kurser som understiger 200 verksamhetspoäng. I övrigt ska de av Skolverket framtagna nationella delkurser följas då en nationell kurs delas upp.

5. Uppgifter om vilka kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Enligt Skolverkets bedömning kan de föreslagna föreskrifterna komma att minska den administrativa bördan då föreskrifterna tillhandahåller framtagna nationella delkurser som innebär att varje utbildningsanordnare inte längre måste utforma egna indelningar av nationella kurser. Däremot kan den administrativa hanteringen komma att öka för lärarna

¹ För att en myndighet skall få meddela föreskrifter krävs alltid att regeringen har gett myndigheten ett särskilt bemyndigande att göra det. Skolverket har i detta skede inte blivit bemyndigad att föreskriva om nationella delkurser, varför exakt bestämmelse inte kunnat anges. Föreskrifterna för framtagna förslag på nationella delkurser har således ej heller bifogats underlaget.

som undervisar i berörda kurser, dels genom administreringen av ett större antal kurser dels då betyg ska sättas efter varje avslutad delkurs. Enligt nuvarande reglering kan dock delkurser inrättas efter beslut av rektorn. Antalet tillfällen då betyg ska sättas behöver därmed inte öka jämfört med innan inrättandet av nationella delkurser. Vidare revideras kursplanen i svenska som andra språk på grundläggande nivå inom kommunal vuxenutbildning. Den innehållsmässigt delvisa överlappning som tidigare förelegat gentemot utbildning i svenska för invandrare har setts över. Således är förhoppningen att elever undviker att upprepa likartade delar och istället kan slutföra sina studier fortare och följaktligen minska en eventuell lånebörda genom en effektiviserad utbildning. Därmed kan införandet av nationella delkurser även komma att bli fördelaktigt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

6. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Gällande de föreslagna föreskrifternas överensstämmelse med EU-lagstiftning finns det en icke-bindande gemensam europeisk referensram för språk – GERS, att förhålla sig till. Skolverket har beaktat detta ramverk i utarbetandet av förslag till kursplaner för nationella delkurser i engelska. I övrigt har föreskrifterna på detta område ingen anknytning till de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU.

7. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Skolverket har under hösten 2015 börjat genomföra informationsinsatser om de kommande förändringarna inom vuxenutbildningen med anledning av de förslag som har lagts fram i propositionen *Ökad individanpassning – en effektivare sfj och vuxenutbildning* (prop. 2014/15:85), för att ge huvudmännen möjlighet att förbereda sina organisationer på de förändringar som föreslås. Revideringar av kursplaner har då översiktligt berörts. Informationsinsatser kommer fortsatt pågå under 2016. Utöver detta regeringsuppdrag (som följer av regleringsbrev U2015/04701/S) har Skolverket fått i uppdrag att ta fram ett material för att stödja likvärdig bedömning och betygssättning inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå i kurserna svenska, svenska som andraspråk, matematik, engelska och samhällskunskap. Detta uppdrag beräknar Skolverket att redovisa för Regeringskansliet i januari 2017. Vidare har regeringen gett Skolverket i uppdrag (U2015/3358/GV) att genomföra en kampanj med två syften. Ett syfte är att attrahera fler individer att vilja bli lärare inom utbildning i svenska för invandrare. Uppdragets andra syfte är att motivera lärare som redan idag arbetar med utbildning i svenska för invandrare och svenska som andraspråk inom den kommunala vuxenutbildningen, att fördjupa sin kompetens inom ämnet svenska som andraspråk. Det sagda genomförs för att öka utbildningsanordnarens möjlighet att rekrytera behöriga lärare.

Föreskrifterna avseende nationella delkurser föreslås träda i kraft den 1 juli 2016. Skolverket bedömer att det finns ett behov av att informera huvudmän, utbildningsanordnare och andra berörda om föreskrifterna bland annat på Skolverkets webbplats, vid konferenser, i nyhetsbrev och på sociala medier. Skolverket bedömer även att kompetensutvecklingsinsatser för undervisande personal kan komma att aktualiseras.

B Kommuner och landsting

Markera med x

() Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller landsting.

(x) Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller landsting.

Beskrivning av effekter för kommuner eller landsting utöver det som framkommer under avsnitt A ovan

Skolverket bedömer, i enlighet med 14 kap. 3 § regeringsformen, att de redovisade förslagen till föreskrifter om kursplaner inte innebär någon inskränkning i det kommunala självstyret. Däremot lämnar förslagen till kursplaner för nationella delkurser inte samma utrymme för huvudmännen att inrätta egenutformade delkurser, utan rektor kommer enbart att kunna besluta om att dela upp nationella kurser i delkurser i de fall då nationella delkurser inte har fastställts av Skolverket. Vidare kan smärre administrativa justeringar behöva göras till följd av ändrade kurskoder och benämningar. Dessa ändringar bedöms dock inte medföra några betydande kostnader.

C Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med x

(x) Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt C.

() Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

1. Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Skolverket bedömer att föreskrifterna om kursplaner inte kommer att ha någon direkt inverkan på företag. Det finns cirka 100 utbildningsanordnare som beviljats betygsrätt inom vuxenutbildningen. Storleken på dessa företag varierar. Smärre administrativa justeringar kan behöva göras till följd av ändrade kurskoder och benämningar. Dessa ändringar bedöms dock inte medföra några betydande kostnader.

2. Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

De föreslagna föreskrifterna om kursplaner föranleder att varje nationell delkurs kommer att få en ny benämning och kurskod. Dessa ändringar bedöms dock inte medföra några betydande kostnader eller någon administrativ börda.

3. Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Föreskrifterna bedöms inte medföra att utbildningsanordnarna måste vidta några särskilda kostnadsdrivande åtgärder, såsom att investera i nya datorprogram, anlita experthjälp eller anställa ytterligare personal. Föreskrifterna bedöms inte heller föranleda ändrade skattesatser eller avgifter.

4. Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Skolverket bedömer det inte vara sannolikt att föreskrifterna skulle leda till konkurrensnackdelar eller andra kostnadsmissiga konsekvenser för något enskilt företag.

5. Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Föreskrifterna torde inte innebära någon övrig påverkan på företagen.

6. Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Skolverket bedömer att föreskrifterna inte föranleder att särskild hänsyn behöver tas till små företag vid kursplanernas utformning.

D Samråd

Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Skolverket har med anledning av de föreslagna ändringarna av kursplaner organiserat ett flertal samrådsförfaranden för olika berörda målgrupper. Ett antal hearings har under tiden för utarbetandet av kursplanerna genomförts dels med lärare i svenska, svenska som

andraspråk, engelska och matematik, dels med berörda myndigheter, organisationer och lärosäten samt med rektorer. Skolverket har även organiserat fokusgruppträffar med olika lärare. Vidare har till varje kurs kopplats en expertgrupp bestående av legitimerade yrkesverksamma lärare. I processen med utarbetandet av kursplaner har även ett antal referenspersoner anslutits till varje kurs, som under det pågående arbetet haft till uppgift att bidra med synpunkter och kommentarer på de framtagna kursplaneförslagen. Sammantaget har antalet referenspersoner uppgått till ett tjugotal och cirka 15 expertlärare har medverkat.

E Kontaktperson

Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

Vid frågor kontakta projektledare undervisningsråd Maria Skoglöf, 08-527 335 97, eller jurist Alida Aspelund-Liljequist, 08-527 335 70.

2016-02-09
1 (1)
Dnr 2015:00697

Remissinstanser

Academedi AB
Centrala studiestödsnämnden
Folkbildningsrådet
Gotit
Göteborgs stad
IST Sverige AB
Jönköpings kommun
Kriminalvården
Lernia
Läraryrket
Lärarnas riksförbund
Malmö stad
Myndigheten för yrkeshögskolan
Regelrådet
Skolinspektionen
Schoolsoft
Stockholms stad
Specialpedagogiska skolmyndigheten
Sveriges förenade studentkårer (SFS)
Sveriges kommuner och landsting
Sveriges skolläraryrket
Tieto Enator
Umeå kommun
Universitet- och högskolerådet
Universitetskanslersämbetet
Vuxenutbildning i samverkan